

SPRAWOZDANIA
Z CZYNNOŚCI
I POSIEDZEŃ NAUKOWYCH

SPRAWOZDANIA
Z CZYNNOŚCI
I POSIEDZEŃ NAUKOWYCH

tom
LXIV
2010

Łódzkie Towarzystwo Naukowe

ŁÓDZKIE TOWARZYSTWO NAUKOWE
PL-90-505, ul. M. Skłodowskiej-Curie 11
tel. (042) 66 55 459, fax (042) 66 55 464
sprzedaż wydawnictw: (042) 66 55 448
<http://www.ltn.lodz.pl/> e-mail: biuro@ltn.lodz.pl

REDAKCJA NACZELNA WYDAWNICTW
Łódzkiego Towarzystwa Naukowego

A. Sławomir Gala, Edward Karasiński, Wanda M. Krajewska, Jan Szymczak

REDAKTOR SERII

Krystyna Czyżewska

SEKRETARZ REDAKCJI

Karolina Ławska

© Copyright by Łódzkie Towarzystwo Naukowe, Łódź 2011

Printed in Poland

ISSN 0206-628X

Wydanie I. Nakład 200 egz.

Druk: GRAFIX; ul. Żeligowskiego 46, 90-644 Łódź, tel. 42 651 96 35

SPIS TREŚCI

Część I – Administracyjna

1. Sprawozdawcze Zgromadzenie Ogólne Łódzkiego Towarzystwa Naukowego.....	9
2. Sprawozdanie z działalności Zarządu Łódzkiego Towarzystwa Naukowego w roku 2010	19
3. Sprawozdania wydziałów i komisji specjalistycznych za rok 2010.....	33
4. Sprawozdanie z 10. Festiwalu Nauki, Techniki i Sztuki w Łodzi.....	45
5. Sprawozdanie z cyklu wykładów profesorów ŁTN dla doktorantów łódzkich uczelni w roku akademickim 2009/2010	59
6. Działalność wydawnicza Łódzkiego Towarzystwa Naukowego w roku 2010.....	63
6.1. Redakcja Naczelna Wydawnictw ŁTN.....	65
6.2. Redakcje czasopism naukowych, wydawnictw seryjnych i innych ŁTN.....	65
7. Sprawozdanie finansowe Łódzkiego Towarzystwa Naukowego za rok 2010.....	69
8. Sprawozdanie z uzyskania i wykorzystania środków z tytułu 1% odpisu od podatku od osób fizycznych	76

Część II – Sprawy członkowskie

1. Władze Łódzkiego Towarzystwa Naukowego	79
1.1. Prezydium Zarządu.....	79
1.2. Zarząd ŁTN.....	79
1.3. Komisja Rewizyjna.....	79
1.4. Władze Wydziałów.....	80
1.5. Rada Biblioteczna	81
1.6. Kapituła Medalu ŁTN.....	81
1.7. Kapituła Nagrody Naukowej ŁTN.....	81
1.8. Kapituła Nagrody ŁTN im. Profesor I. Lepalczyk.....	82
1.9. Biuro Łódzkiego Towarzystwa Naukowego.....	82
2. Członkowie Łódzkiego Towarzystwa Naukowego	83
2.1. Członkowie zwyczajni.....	83
2.2. Prezysi ŁTN w latach 1936–2010.....	89
2.3. Członkowie honorowi ŁTN	89
2.4. Laureaci Medalu ŁTN	90
2.5. Laureaci Nagrody Naukowej ŁTN	91
2.6. Laureaci Nagrody ŁTN im. Profesor Ireny Lepalczyk	92
3. Nowi członkowie honorowi Łódzkiego Towarzystwa Naukowego.....	93
4. Nagroda naukowa Łódzkiego Towarzystwa Naukowego.....	105
5. Nagroda ŁTN im. Profesor Ireny Lepalczyk	113
6. Życiorysy członków ŁTN przyjętych w roku 2010	117
7. Członkowie Łódzkiego Towarzystwa Naukowego zmarli w roku 2010.....	133
7.1. Zmarli członkowie ŁTN.....	133
7.2. Nekrologi.....	134

Część III – Merytoryczna

Konrad W. Tatarowski, <i>O przestrzeni aksjologicznej w pisarstwie i działalności Jana Nowaka-Jeziorańskiego</i>	143
--	-----

Część IV – Wspomnienia

Janusz Hereźniak, <i>Doktor Lucyna Fagasiewicz</i>	155
--	-----

CZEŚĆ I
ADMINISTRACYJNA

1. SPRAWOZDAWCZE ZGROMADZENIE OGÓLNE ŁÓDZKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO

Sprawozdawcze Zgromadzenie Ogólne Łódzkiego Towarzystwa Naukowego odbyło się 29 marca 2010 roku w auli Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego przy ul. Kopcińskiego 8/12 z następującym porządkiem obrad:

I. CZĘŚĆ PUBLICZNA

1. Zagajenie.
2. Wybór przewodniczącego Zgromadzenia oraz komisji wnioskowej i komisji skrutacyjnej.
3. Wręczenie Nagrody Naukowej Łódzkiego Towarzystwa Naukowego za rok 2009 prof. dr. hab. Januszowi Szoslandowi.
4. Wręczenie medali Łódzkiego Towarzystwa Naukowego prof. dr. hab. Grzegorzowi Gaździe, prof. dr. hab. Janowi Krysińskiemu, prof. dr. hab. Teresie Pajszczyk-Kieszkiewicz i prof. dr. hab. Leszkowi Woźniakowi.
5. Nadanie tytułu członka honorowego Łódzkiego Towarzystwa Naukowego.
6. Wręczenie nominacji nowym członkom ŁTN.
7. Wykład prof. dr. hab. Kazimierza Jędrzejewskiego pt. *Ciało ludzkie – Sakrum czy profanum*.

II. CZĘŚĆ ORGANIZACYJNA

1. Przyjęcie protokołu z ostatniego Zwyczajnego Sprawozdawczo-Wyborczego Zgromadzenia Ogólnego ŁTN.
2. Sprawozdanie Zarządu ŁTN z działalności za rok 2009 – wygłasza Sekretarz Generalny ŁTN, prof. dr. hab. Wanda M. Krajewska.
3. Sprawozdanie finansowe za rok 2009 – wygłasza Skarbnik ŁTN, prof. dr. hab. Krzysztof Skotnicki.
4. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej ŁTN – wygłasza przewodniczący Komisji Rewizyjnej, prof. dr. hab. Zygfryd Rymaszewski.
5. Dyskusja nad sprawozdaniami.
6. Podjęcie uchwał:
  - o przyjęciu sprawozdania Zarządu z działalności Towarzystwa,
  - o przyjęciu sprawozdania finansowego Towarzystwa,
  - o przyjęciu bilansu i sprawozdania z zysku i strat,
  - o przekazaniu zysku na cele statutowe,
  - o udzieleniu absolutorium dla Prezesa i Prezydium Zarządu za rok 2009.

7. Wybory członka Prezydium.
8. Potwierdzenie funkcji członków Prezydium wybranych na Walnym Zgromadzeniu Sprawozdawczo-Wyborczym w roku 2009.
9. Zmiana Statutu ŁTN.
10. Plan działalności i budżet ŁTN na rok 2009.
11. Przyjęcie uchwał o planie działalności Towarzystwa na 2010 r.
12. Przyjęcie uchwały o preliminarzu budżetowym Towarzystwa na rok 2010.
13. Wolne wnioski.

Obradom przewodniczył prof. dr hab. Stanisław Bielecki.

Po wyborze Komisji Wnioskowej i Skrutacyjnej, przewodniczący obrad udzielił głosu Prezesowi ŁTN prof. dr hab. Stanisławowi Liszewskiemu, który odczytał uchwałę Zarządu ŁTN oraz wręczył Nagrodę Naukową ŁTN prof. Januszowi Szoslandowi.

Następnie przewodniczący obrad poprosił Prezesa i Sekretarza Generalnego ŁTN o wręczenie Medali ŁTN. Po odczytaniu uchwały Zarządu ŁTN medale wręczone zostały prof. Grzegorzowi Gaździe, prof. Janowi Krysińskiemu, prof. Teresie Pajszczyk-Kieszkiewicz oraz prof. Leszkowi Woźniakowi. Uchwała Zarządu ŁTN w sprawie nadania Medalu ŁTN zamieszczona została w drugiej części *Sprawozdań z Czynności i Posiedzeń Naukowych*.

W wyniku jawnego głosowania Zgromadzenie podjęło uchwałę o nadaniu tytułu członka honorowego profesorom Jerzemu Kmiecnińskiemu i Teresie Cieślikowskiej.

Prezes wręczył także nominacje nowym członkom ŁTN.

***

Wykład inauguracyjny *Ciało ludzkie – sacrum czy profanum* przedstawił prof. dr hab. Kamimierz Jędrzejewski.

***

Po przerwie przystąpiono do organizacyjnej części obrad. Zgromadzenie jednogłośnie przyjęło protokół z poprzedniego posiedzenia Ogólnego ŁTN. Sprawozdanie Zarządu z działalności za rok 2009 przedstawiła Sekretarz Generalny prof. dr hab. Wanda M. Krajewska, a sprawozdanie finansowe – prof. dr hab. Krzysztof Skotnicki. Tekst tych sprawozdań został opublikowany w 63 tomie *Sprawozdań z Czynności i Posiedzeń Naukowych*.

***

Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej ŁTN przedstawił przewodniczący, prof. dr hab. Z. Rymaszewski, odczytując protokół z jej posiedzenia.

**Protokół
posiedzenia Komisji Rewizyjnej
Łódzkiego Towarzystwa Naukowego
z dnia 15 marca 2010 r.**

W dniu 15 marca 2010 r. Komisja Rewizyjna Łódzkiego Towarzystwa Naukowego w składzie:

przewodniczący   prof. dr hab. Zygfryd Rymaszewski,
członkowie   prof. dr hab. Hieronim Bartel,
                               prof. dr hab. Julian Ławrynowicz,
                               prof. dr hab. Hanna Tadeusiewicz.
                               prof. dr hab. Marian Głosek (nieobecny z powodu choroby).

działając na podstawie § 43 statutu Łódzkiego Towarzystwa Naukowego dokonała kontroli i oceny działalności Towarzystwa w roku 2009.

I.

Komisja zapoznała się ze sprawozdaniem finansowym Skarbnika Łódzkiego Towarzystwa Naukowego, które było dla Komisji bardzo pomocnym materiałem dla oceny finansowej strony działalności Towarzystwa.

II.

Komisja Rewizyjna zapoznała się z przedstawionymi jej przez Dyrektora Biura następującymi dokumentami:

1. Plan działalności na rok 2009,
2. Uchwały Zgromadzenia Ogólnego z dnia 30 marca 2009 r.,
3. Sprawozdanie Zarządu z działalności w roku 2009,
4. Sprawozdania Wydziałów i Komisji specjalistycznych za rok 2009,
5. Plan dochodów i wydatków na rok 2009,
6. Sprawozdanie z aktualnego stanu płatności składek członkowskich,
7. Plan przychodów i wydatków na rok 2010,
8. Bilans za rok 2009 wraz z wymaganymi załącznikami, to jest:
  - a) rachunek zysków i strat,
  - b) protokół z inwentaryzacji gotówki w kasie w dniu 31.12.2009 r.,
  - c) protokół z inwentaryzacji znaczków pocztowych w dniu 31.12.2009 r.,
  - d) zestawienie produkcji zakończonej na dzień 31.12.2009 r.,
  - e) zestawienie produkcji niezakończonyj na dzień 31.12.2009 r.,
  - f) zestawienie stanu zobowiązań na dzień 31.12.2009 r.,
  - g) rozliczenie dotacji na dzień 31.12.2009 r.,

- h) potwierdzenie salda bankowego na dzień 31.12.2009 r.,
- i) wyjaśnienia i informacje do bilansu,
- j) wyjaśnienia i informacje do rachunku zysków i strat,
- k) sprawozdanie z uzyskania i wykorzystania środków z tytułu odpisów 1% od podatku od osób fizycznych,
- l) protokół stanu księgozbioru biblioteki ŁTN na dzień 31.12.2010 r.
- ł) stan archiwum ŁTN na dzień 31.12.2009 r.

Przedstawione Komisji Materiały, gdy idzie o rzetelność i stronę formalną, nie budzą zastrzeżeń. Szczegółowa ich analiza upoważnia do stwierdzenia, że działalność Łódzkiego Towarzystwa Naukowego w okresie sprawozdawczym 1.01.2009–31.12.2009 była zgodna ze statutem, rozporządzanie środkami będącymi w dyspozycji Towarzystwa merytorycznie uzasadniona, dbałość o majątek godna uznania.

Komisja wysoko ocenia kroki przedsięwzięte w celu uzyskania środków finansowych, bez których życie organizacyjne nie osiągnęłoby tak znaczących rezultatów. Jednocześnie zwracamy uwagę na trudną w dalszym ciągu sytuację finansową Towarzystwa, aczkolwiek pewna poprawa następuje w związku z podwyższeniem składek członkowskich.

Jest ona wszelako uzależniona od regularnego ich uiszczania. Tymczasem niepokój Komisji wzbudziło pogorszenie się dyscypliny na tym odcinku. Postępujące w ubiegłych latach stopniowe likwidowanie zaległości uległo w roku 2009 zahamowaniu.

Komisja postuluje, by Zarząd podjął wzmożone działania w celu poprawy istniejącego stanu rzeczy. Członkom Towarzystwa należy przypomnieć jak ważne pod każdym względem jest terminowe uiszczanie składek.

Za wzór Wydziałom stawiamy Wydział IV, w którym starania rozpoczęte przez Panią Profesor Teresę Pajszczyk-Kieszkiewicz owocują do dziś regularnością opłat członkowskich.

Z satysfakcją należy odnotować napływ nowych członków do Towarzystwa. Stopniowo wzrastają kwoty wpływające na konto Towarzystwa z tytułu zapisu 1% od podatku.

W pełni aktualny pozostaje apel Prezesa ŁTN, by członkowie Towarzystwa wykorzystywali osobiste znajomości dla pozyskania sponsorów. Nadzieje związane z akcją „cegielek” w pewnej części się spełniły. Być może jej kontynuacja przyczyni się do pełniejszej akceptacji tej formy wspierania Towarzystwa.

III.

Komisja wysoko ocenia działalność wydawniczą Towarzystwa. Godny podkreślenia jest wysoki poziom edytorski, szata graficzna i jakość papie-

ru i druku, także wysoka ranga czasopism, zwłaszcza na tle ogólnie trudnej sytuacji w tej materii w kraju.

IV.

Komisja wyraża uznanie Zarządowi za działania zmierzające do właściwego funkcjonowania Biblioteki ŁTN i docenia starania o powiększenie księgozbioru.

Natomiast do strony internetowej Komisja zgłasza następujące uwagi:

1. Istnieje tylko polska wersja strony głównej ŁTN.
2. Ze strony głównej ŁTN nie daje się przejść do poszczególnych czasopism ŁTN bez znajomości języka polskiego.
3. Do czasopism ŁTN prowadzą linki „Wydawnictwa” i „tytuł czasopisma”, lub „Księgarnia internetowa” i „właściwa dziedzina nauki”. Znikła oddzielna strona o danym czasopiśmie (rok powstania, zakres tematyczny, skład redakcji) nie tylko w wersji angielskiej, lecz nawet w polskiej.
4. Przy stosowaniu wyszukiwarki hasło danego czasopisma ŁTN występuje nawet kilkaset razy, lecz link na stronę tego czasopisma wyświetla się na dalekiej pozycji, po odniesieniach do autorów prac i do uczelni, w których są zatrudnieni. Inaczej: łatwiej znaleźć autora pracy w czasopiśmie ŁTN, niż samo czasopismo.
5. Nie ma linku na osobę odpowiedzialną za prowadzenie strony internetowej ŁTN.

V.

Analiza sprawozdania Sekretarza Generalnego z działalności organizacyjnej skłania do ostrożnego optymizmu. Mimo trudnej sytuacji finansowej i niewielkiej liczby sponsorów, działalność Towarzystwa znacznie się wzmogła, obejmując nowe obszary i doskonaląc dotychczasowe formy działalności.

Tu należy w pierwszym rzędzie wymienić organizowanie Festiwalu Nauki, Techniki i Sztuki, który w życiu Łodzi oraz regionu przekształcił się w wielką, stałą imprezę. Dzięki takiemu otwarciu się na zewnątrz nasze Towarzystwo staje się coraz bardziej znane ogółowi mieszkańców.

Wysoko oceniamy nową inicjatywę w postaci cyklu wykładów dla doktorantów. Wzrastająca liczba kandydatów zgłaszających chęć uczestniczenia w tej formie dokształcania przekonuje, że ta forma działalności wychodzi naprzeciw potrzebom znacznej grupy zainteresowanych.

Generalnie, Komisja jest pod wrażeniem tak energicznej i owocnej działalności Towarzystwa w okresie sprawozdawczym. Jest to wynik zaangażowania wszystkich ogniw organizacyjnych, w tym Dyrektora

Biura i personelu administracyjnego. Rezultaty tego zbiorowego wysiłku zasługują na wysokie uznanie.

Szczególne słowa uznania Komisja Rewizyjna kieruje pod adresem Prezesa Towarzystwa, Profesora Stanisława Liszewskiego. Inspirując szereg inicjatyw, koordynując z wielką energią prace szeregu zespołów, wzmacnia aktywność Towarzystwa. Uczestnicząc w licznych kierowniczych gremiach przyczynia się do propagowania celów ŁTN i podnoszenia jego rangi.

VI.

Po analizie przedstawionych do wglądu dokumentów, po dyskusji nad sprawozdaniami Skarbnika i Sekretarza Generalnego, Komisja Rewizyjna zgłasza Zgromadzeniu Ogólnemu wnioski o zatwierdzenie sprawozdania finansowego Skarbnika Łódzkiego Towarzystwa Naukowego, sprawozdania Sekretarza Generalnego Łódzkiego Towarzystwa Naukowego oraz o udzielenie Zarządowi Łódzkiego Towarzystwa Naukowego absolutorium za okres sprawozdawczy 1.01.2009–31.12.2009 r.

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej prof. dr hab. Zygfryd Rymaszewski
Członkowie: prof. dr hab. Hieronim Bartel, prof. dr hab. Julian Ławrynowicz,
prof. dr hab. Hanna Tadeusiewicz

Następnie odbyło się głosowanie nad wyborem członka Prezydium w miejsce zmarłego prof. dr hab. Jerzego Mikuckiego. Zgromadzenie Ogólne większością głosów wybrało prof. dr hab. Tadeusza Robaka.

W związku z wymogami sądu rejestrowego odbyło się również głosowanie nad potwierdzeniem funkcji członków Prezydium ŁTN. Zgromadzenie Ogólne jednomyślnie w głosowaniu jawnym potwierdziło następujący podział funkcji członków Prezydium wybranych w roku 2009: prof. dr hab. Jerzy Mikucki – wiceprezes, prof. dr hab. Maciej Pawlik – wiceprezes, prof. dr hab. Wanda Małgorzata Krajewska – sekretarz generalny, prof. dr hab. Krzysztof Skotnicki – skarbnik, prof. dr hab. Ewa Marynowicz-Hetka – zastępca sekretarza generalnego, prof. dr hab. Antoni Różalski – zastępca sekretarza generalnego.

Zgromadzenie Ogólne, po zapoznaniu się z propozycjami zmian statutu i po dyskusji, podjęło uchwałę o przyjęciu zmian do Statutu ŁTN.

Następnie Prezes przedstawił plan działalności Łódzkiego Towarzystwa Naukowego na całą kadencję.

Plan działalności Łódzkiego Towarzystwa Naukowego w roku 2010

Rok 2010 jest drugim, kolejnym rokiem obecnej kadencji (2009–2011) Zarządu Towarzystwa wybranego w marcu 2009 r. Podjęta w minionym roku szeroka działalność, na co wskazuje przedstawione sprawozdanie Sekretarza Generalnego za rok 2009, będzie kontynuowana w bieżącym roku. Przedstawiony plan działalności został wcześniej przedyskutowany na posiedzeniu Prezydium Zarządu ŁTN. Zostanie on tu zaprezentowany hasłowo, w ujęciu siedmiu bloku tematycznych.

A. Działalność naukowo-dydaktyczna:

1. Zakończenie pierwszej edycji wykładów profesorów-członków ŁTN dla słuchaczy studiów doktoranckich łódzkich uczelni (prof. E. Marynowicz-Hetka).
2. Podjęcie w roku akademickim 2010/2011 drugiej edycji wykładów dla doktorantów (prof. E. Marynowicz-Hetka).
3. Kontynuacja cyklu konwersatoriów nt. „Szkoły i zespoły naukowe” w łódzkich uczelniach (w 2010 roku – trzy do czterech konwersatoriów) (prof. E. Marynowicz-Hetka).
4. Zakończenie i rozliczenie grantu badawczego Prezydenta Miasta Łodzi (prof. J. Świerkocki, dr E. Karasiński).
5. Rozwój działalności biblioteki ŁTN.
6. Organizacja „salonu dyskusyjnego Łódzkiego Towarzystwa Naukowego” (prof. S. Liszewski).

B. Działalność wydawnicza:

1. Powołanie redakcji wszystkich wydawnictw ciągłych ŁTN. Nominacje na lata 2010–2012 (prof. W. M. Krajewska).
2. Przygotowanie planu wydawniczego na rok 2010, jego zatwierdzenie przez Zarząd Towarzystwa i nadzór nad realizacją (Redakcja Naczelna Wydawnictwa ŁTN).
3. Systematyczne podnoszenie poziomu merytorycznego i edycyjnego Wydawnictwa ŁTN (redaktorzy i sekretarze poszczególnych tytułów wydawniczych).
4. Kontynuacja działalności „salonu promocji” książki naukowej i wydawnictw własnych Towarzystwa.
5. Zintensyfikowanie promocji i sprzedaży wydawnictw ŁTN, m.in. przez księgarnię internetową (biuro Towarzystwa).

C. Działalność popularyzatorska:

1. Organizacja i przeprowadzenie 10. Festiwalu Nauki, Techniki i Sztuki 19–26 kwietnia (prof. A. Różalski, dr E. Karasiński).
2. Podjęcie prac organizacyjnych nad 11. edycją Festiwalu w roku 2011 (prof. A. Różalski, dr E. Karasiński).
3. Kolejna edycja „Informatora Nauki Łódzkiej” (dr E. Karasiński).

D. Działalność integracyjna środowiska akademickiego Łodzi:

1. Organizacja spotkania byłych i obecnych rektorów państwowych wyższych uczelni Łodzi – luty 2010 r. (prof. S. Liszewski).
2. Wydanie (wznowienie) książki „Rektorzy Państwowych Szkół Wyższych Łodzi 1945–2010” (mgr E. Paradowska).
3. Wydanie (wznowienie) książki „Doktoraty honoris causa łódzkich uczelni w latach 1945–2010” (mgr E. Paradowska).
4. Podjęcie prac redakcyjnych nad przygotowaniem VI tomu serii „Moja droga do nauki” (publikacja w 2011 r. z okazji 75-lecia ŁTN).
5. Listy gratulacyjne i książeczki jubileuszowe członków ŁTN.
6. Spotkanie jubileuszowe członków ŁTN.
7. Spotkanie wigilijne ŁTN – grudzień 2010 r.
8. Koncert noworoczny – styczeń 2010 r. (dr E. Karasiński).

E. Inna działalność merytoryczna:

1. Przyznanie Nagrody Naukowej ŁTN za 2010 rok.
2. Przyznanie medali ŁTN w 2010 roku.
3. Wyłonienie kandydatów do członkostwa honorowego w 2010 roku.
4. Rozstrzygnięcie konkursu na najlepszą pracę z zakresu pedagogiki społecznej (prof. E. Marynowicz-Hetka).
5. Opracowanie i wydanie kolejnego tomu *Sprawozdań z Czynności i Posiedzeń Naukowych* za rok 2010 (prof. K. Czyżewska).

F. Działalność organizacyjna:

1. Powołanie Komitetu Organizacyjnego 75-lecia Towarzystwa (prof. T. Robak).
2. Organizacja zebrań Zarządu ŁTN (5 w roku) i zebrań Prezydium ŁTN (10 w roku) (prof. S. Liszewski).
3. Organizacja Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Członków ŁTN – 29.03.2010 (prof. S. Liszewski, dr E. Karasiński).
4. Organizacja otwartego posiedzenia Zarządu z okazji 75. rocznicy powstania Towarzystwa (18.11.2010). Wręczenie nagrody konkursu na najlepszą pracę z zakresu pedagogiki społecznej (prof. S. Liszewski,

prof. E. Marynowicz-Hetka).

5. Aktualizacja książki adresowej członków ŁTN (e-mail) i wprowadzenie systemu komunikowania się i informowania o działalności Towarzystwa (dr E. Karasiński).
6. Przyjęcie nowych członków i stałe monitorowanie wpłacanych składek członkowskich (prof. W. M. Krajewska, prof. K. Skotnicki).
7. Dokończenie remontu siedziby Towarzystwa przy ul. M. Skłodowskiej-Curie 11 (dr E. Karasiński).

G. Działalność naukowa i organizacyjna Wydziałów i Komisji ŁTN w oparciu o ich plany merytoryczne:

1. Organizacja okolicznościowych zebrań otwartych poszczególnych Wydziałów ŁTN nt. „Powstanie, działalność, władze i członkowie wydziałów – przegląd historyczny”.

W głosowaniu jawnym Zgromadzenie podjęło jednogłośnie uchwałę o planie działalności ŁTN na rok 2010 oraz zatwierdziło budżet na ten rok.

Po dyskusji zebrani podjęli jednogłośnie w głosowaniu jawnym zaproponowaną przez komisję wnioskową uchwałę zgromadzenia:

Uchwała

Zgromadzenia Ogólnego
Łódzkiego Towarzystwa Naukowego
podjęta w dniu 29 marca 2010 r.

Komisja Wnioskowa wybrana na posiedzeniu Zgromadzenia Ogólnego Łódzkiego Towarzystwa Naukowego w dniu 29 marca 2010 r. w składzie:

prof. dr hab. Janusz Szosland,
prof. dr hab. Barbara Jaworska-Dębska,
prof. dr hab. Agnieszka Liszewska,

stwierdza, co następuje:

W czasie zwyczajnego Zgromadzenia Ogólnego Łódzkiego Towarzystwa Naukowego, które odbyło się dnia 29 marca 2010 r. sprawozdania: z działalności Zarządu Łódzkiego Towarzystwa Naukowego w roku 2009, z działalności wydawniczej Łódzkiego Towarzystwa Naukowego w roku 2009 oraz

sprawozdanie finansowe Łódzkiego Towarzystwa Naukowego za rok 2009 zostały przyjęte przez zgromadzonych bez dodatkowych wniosków, co świadczy o pełnej aprobacie ze strony uczestników posiedzenia dla działalności władz ŁTN w okresie sprawozdawczym.

Aprobata dotyczy również wniosków zawartych w protokole z posiedzenia Komisji Rewizyjnej ŁTN przedstawionych przez Przewodniczącego Komisji prof. dr. hab. Zygryda Rymaszewskiego.

Wobec braku innych wniosków zgłoszonych przez uczestników posiedzenia stwierdzić należy, iż działalność władz ŁTN została oceniona wysoko, a obecni na posiedzeniu Zgromadzenia Ogólnego ŁTN oczekują zachowania dotychczasowego kierunku działalności Zarządu oraz wzięcia pod uwagę wniosków Komisji Rewizyjnej.

Uchwałę podpisała Komisja Wnioskowa w składzie:
prof. dr hab. Janusz Szosland, prof. dr hab. Barbara Jaworska-Dębska,
prof. dr hab. Agnieszka Liszewska

2. SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI ZARZĄDU ŁÓDZKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO W ROKU 2010

Rok 2010 był drugim rokiem obecnej kadencji Zarządu Towarzystwa. W związku ze śmiercią profesora Jerzego Mikuckiego, Wiceprezesa ŁTN, Zgromadzenie Ogólne na posiedzeniu w dniu 29 marca 2010 roku powierzyło tę funkcję w drodze wyboru profesorowi Tadeuszowi Robakowi. W roku sprawozdawczym Towarzystwo kontynuowało swoją dotychczasową działalność zgodnie z uchwałą Zgromadzenia Ogólnego z dnia 29 marca 2010 roku, przygotowaną przez Komisję Wnioskową w składzie: profesorowie Barbara Jaworska-Dębska, Agnieszka Liszewska i Janusz Szosland. Podstawą działania był Statut ŁTN zatwierdzony przez Sąd Rejestrowy w 2009 roku, znowelizowany zgodnie ze zmianami zaproponowanymi przez powołaną 14 grudnia 2009 roku Komisję pod przewodnictwem profesora Krzysztofa Skotnickiego i przyjętymi przez Zgromadzenie Ogólne 29 marca 2010 roku.

W roku sprawozdawczym odbyło się 10 posiedzeń Prezydium (21 stycznia, 18 lutego, 18 marca, 29 kwietnia, 13 maja, 1 lipca, 16 września, 14 października, 25 listopada, 9 grudnia), pięć posiedzeń zwyczajnych Zarządu (8 lutego, 8 marca, 21 czerwca, 20 września, 13 grudnia) i jedno nadzwyczajne z okazji 74 rocznicy powstania Towarzystwa (18 listopada). W dniu 29 marca 2010 roku na Wydziale Prawa i Administracji UŁ odbyło się Zwyczajne Sprawozdawcze Zgromadzenie Ogólne członków ŁTN. Zarząd w dniu 8 lutego 2010 roku powołał na obecną kadencję Kapitułę Medalu ŁTN w składzie: profesorowie Stanisław Liszewski (przewodniczący), Ryszard Hunger, Jerzy Kroh, Zygfryd Rymaszewski, Romuald Skowroński, Jerzy Starnawski, Czesław Strumiłło, Leszek Wojtczak, Leszek Woźniak; Kapitułę Nagrody Naukowej ŁTN w składzie: profesorowie Stanisław Liszewski (przewodniczący), Maria Blombergowa, A. Sławomir Gala, Andrzej Koziarski, Małgorzata Leyko, Janusz Markowski, Marek Pawlikowski; oraz Kapitułę Nagrody ŁTN im. Profesor Ireny Lepalczyk w składzie: profesorowie Stanisław Liszewski (przewodniczący), Ewa Marynowicz-Hetka (sekretarz), †Anna Przeclawska, Jerzy Szmagański, Bogusław Śliwerski. Ukonstytuowała się również powołana w 2009 roku Rada Biblioteczna, której przewodniczącą została profesor Hanna Tadeusiewicz.

W związku z przypadającą w 2011 roku rocznicą 75-lecia ŁTN Zarząd na posiedzeniu w dniu 13 grudnia 2010 roku powołał Komitet Programowo-Organizacyjny obchodów tego jubileuszu Towarzystwa w składzie: profesorowie Tadeusz Robak (przewodniczący), Maria Blombergowa

wa, Witold Ciesielski, Ryszard Hunger, Maria Kotełko, Barbara Olaszek, Marek Pawlikowski oraz doktor Edward Karasiński (sekretarz). Podjęto niezbędne prace organizacyjne, w tym związane z przygotowaniem okolicznościowych wydawnictw: *Dyrektorzy ŁTN* (red. J. Kuciński), *Historia Wydziałów ŁTN* (red. W. M. Krajewska), *Moja droga do nauki* (red. M. Pawlik), *Materiały Konferencji Jubileuszowej* (red. T. Robak). Uroczystości jubileuszowe zaplanowano na 21–22 listopada 2011 roku.

Sprawy członkowskie

Według stanu na dzień 31 grudnia 2010 roku Towarzystwo liczy ogółem 466 członków. Z żalem informujemy, że w roku sprawozdawczym zmarli następujący członkowie naszej korporacji, profesorowie Zofia Zarzycka i Wiesław Łasiński. Odeszli z życia, ale na zawsze pozostaną w naszej pamięci.

Liczba członków Towarzystwa w ciągu ostatnich trzech lat nieznacznie wzrosła z 452 (2008) do 466 (2010). W roku sprawozdawczym Towarzystwo zaprosiło do współpracy i członkostwa 8 pracowników nauki. Na Wydziale III przyjęto dwie osoby, doktorów habilitowanych Jarosława Lewkowskiego i Ilonę Zasadę; na Wydziale IV – trzy osoby, profesora Arkadiusza Jeziorskiego oraz doktorów habilitowanych Gabrielę Meleń-Muchę i Katarzynę Winczyk; na Wydziale V – trzy osoby, profesorów Zbigniewa Gawrońskiego i Bogdana Walkowiaka oraz doktora habilitowanego Krzysztofa Śmigielskiego. Z członkostwa w naszym Towarzystwie zrezygnowały cztery osoby, profesorowie Andrzej Brzeziński, Grzegorz Malinowski i Paweł Samuś z Wydziału II oraz doktor habilitowana Anna Urbaniak-Kucharczyk z Wydziału III.

Szczegółowe dane dotyczące liczby i struktury wiekowej członków Towarzystwa oraz wpływów z opłat członkowskich według stanu na 31 grudnia 2010 roku, przedstawiają tabele 1–3.

Tabela 1. Liczba członków ŁTN w latach 2008–2010

Wydział	Liczba członków			Nowoprzyjęci			Zmarli			Rezygnacja / Skreślenie		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
I	65	72	72	1	7	–	–	–	–	–	–	–
II	122	121	117	–	–	–	2	1	1	1	–	3
III	84	84	85	1	4	2	1	4	–	–	–	1
IV	94	93	95	6	2	3	1	3	1	1	–	–
V	64	68	71	3	4	3	2	–	–	–	–	–
VI	23	26	26	–	3	–	–	–	–	–	–	–
Ogółem	452	464	466	11	20	8	6	8	2	2	0	4

Tabela 2. Struktura wiekowa członków ŁTN

Wydział	Poniżej 41 lat	41– 50	51– 60	61– 70	71– 80	81– 90	Powyżej 90 lat	Razem
I	1	6	22	28	11	4	0	72
II	0	2	27	54	16	18	0	117
III	0	6	14	33	22	10	0	85
IV	1	9	23	25	19	17	1	95
V	0	1	16	28	19	5	2	71
VI	0	2	10	8	2	4	0	26
Ogółem	2	26	112	176	89	58	3	466

Tabela 3. Zaległości w opłatach składek członkowskich

Wydział	Liczba osób zalegających z opłatą			Odsetek członków ogółem [%]			Kwota [zł]		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
I	27	49	22	41,5	68,1	30,6	2.350,-	12.300,-	8.550,-
II	29	74	33	23,6	60,7	28,2	10.000,-	20.380,-	13.600,-
III	16	55	36	19,0	65,5	42,4	4.800,-	12.100,-	13.250,-
IV	3	12	18	3,2	12,9	18,9	800,-	3.200,-	4.700,-
V	23	23	22	35,9	33,8	31,0	4.700,-	5.250,-	6.850,-
VI	10	8	6	43,5	30,8	23,1	2.350,-	2.800,-	2.000,-
Ogółem	108	221	137	23,9	47,6	29,4	25.000,-	56.030,-	48.950,-

Z przyjemnością należy podkreślić, że w porównaniu z rokiem 2009 zwiększyła się dyscyplina w zakresie wywiązywania się ze statutowego obowiązku opłacania składki członkowskiej, co szczególnie daje się zauważyć w przypadku Wydziałów I i II. Odsetek osób z nieuregulowanymi opłatami członkowskimi wynosi obecnie około 30% i waha się na poszczególnych Wydziałach od około 19% (Wydział IV) do ponad 42% (Wydział III).

W roku sprawozdawczym osoby najbardziej zasłużone dla Towarzystwa wyróżniono godnością członka honorowego i ustanowionym

w 2006 roku Medalem ŁTN. W roku 2010 tytuł członka honorowego otrzymali profesor Teresa Cieślukowska z Wydziału I oraz profesor Jerzy Kmiecński z Wydziału II. Obecnie spośród 466 członków Towarzystwa 17 osób posiada tytuł członka honorowego. Medalem ŁTN uhonorowano profesorów Grzegorza Gazdę (Medal nr 14), Jana Krysińskiego (Medal nr 15), Teresę Pajszczuk-Kieszkiewicz (Medal nr 16) oraz Leszka Wojtczaka (Medal nr 17).

Działalność integracyjna

W roku 2010 członkowie Towarzystwa zorganizowali, współorganizowali lub uczestniczyli z referatami bądź listami gratulacyjnymi w spotkaniach, sesjach, wystawach oraz uroczystościach z okazji jubileuszy zasłużonych profesorów, wydarzeń inspirujących do podsumowania i prezentacji dorobku naukowego oraz realizacji statutowego celu Towarzystwa, jakim jest integracja środowiska akademickiego.

- 14 stycznia – Wykład Profesor Eleonory Bielawskiej-Batorowicz pt. *Zdrowie a funkcjonowanie psychiczne człowieka* w ramach cyklu wykładów członków Towarzystwa dla doktorantów łódzkich uczelni.
- 18 stycznia – Koncert Noworoczny w Filharmonii Łódzkiej im. Artura Rubinsteina w wykonaniu Orkiestry Dętej pod dyrekcją Marcina Radwańskiego oraz Big Bandu pod dyrekcją Jacka Delonga z Akademii Muzycznej im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi; koncert prowadził Janusz Janyst.
- 26 stycznia – Spotkanie dyskusyjne Prezesa ŁTN Stanisława Liszewskiego z byłymi i obecnymi Rektorami publicznych szkół wyższych w Łodzi.
- 28 stycznia – Trzecie konwersatorium z cyklu *Szkoły i zespoły naukowe łódzkich uczelni. Przeszłość – teraźniejszość – przyszłość* poświęcone *Łódzkiej Szkole Dialektologicznej* zorganizowane przez Wydział I.
- 9 lutego – Promocja książki Joanny Podolskiej i Przemysława Waingertnera *Prezydenci Miasta Łodzi 1841–2007* wydanej nakładem Wydawnictwa ŁTN w 2009 roku.
- 25 lutego – Wykład Profesora Adama Jaworskiego pt. *Sekwencja nukleotydowa i struktura genomu człowieka* w ramach cyklu wykładów członków Towarzystwa dla doktorantów łódzkich uczelni.
- 11 marca – Wykład Profesora Stanisława Bieleckiego pt. *Nowe technologie a rozwój cywilizacyjny świata. Przykład biotechnologia przemysłowa* w ramach cyklu wykładów członków Towarzystwa dla doktorantów łódzkich uczelni.
- 15 marca – Promocja książki pod redakcją Stanisława Liszewskiego *Łódź Monografia Miasta* wydanej nakładem Wydawnictwa ŁTN w 2009 roku.

- 25 marca – Wykład Profesora A. Sławomira Gali pt. *Kulturotwórcza funkcja języka* w ramach cyklu wykładów członków Towarzystwa dla doktorantów łódzkich uczelni.
- 29 marca – Zwyczajne Zgromadzenie Ogólne Towarzystwa, na którym Profesor Kazimierz Jędrzejewski przedstawił wykład pt. *Ciało ludzkie – sacrum czy profanum*; zgromadzeniu przewodniczył Profesor Stanisław Bielecki, Rektor Politechniki Łódzkiej.
- 8 kwietnia – Spotkanie integrujące działalność Wydziałów IV i V, na którym referat *Nutri genomika – możliwości i nadzieje* przedstawiła Profesor Maria Koziółkiewicz z Politechniki Łódzkiej.
- 12 kwietnia – Uroczyste Sympozjum prezentujące dorobek naukowy Profesor Olgi Czerniawskiej zorganizowane przez Wydział I.
- 15 kwietnia – Wykład Profesora Eugeniusza Kwiatkowskiego pt. *Rynek pracy w warunkach kryzysu* w ramach cyklu wykładów członków Towarzystwa dla doktorantów łódzkich uczelni.
- 15 kwietnia – Uroczysta Sesja z okazji jubileuszu 40-lecia pracy naukowo-dydaktycznej profesora Stanisława Rudolfa, której towarzyszyła konferencja *Nadzór korporacyjny w warunkach kryzysu gospodarczego*.
- 19–26 kwietnia – 10. Festiwal Nauki, Techniki i Sztuki w Łodzi pod hasłem *Bądź najlepszy*, któremu przewodniczył Profesor Antoni Różalski.
- 21 kwietnia – Dyskusja panelowa *Prezydenci Miasta o Łodzi* z udziałem siedmiu byłych Prezydentów naszego miasta.
- 24 kwietnia – Wystawa prac plastycznych *Obraz i pismo – moje dwa mosty* Profesora Andrzeja Bartczaka z Wydziału VI zorganizowana w siedzibie ŁTN.
- 28 kwietnia – Uroczyste posiedzenie poświęcone życiu i działalności zmarłego w 2009 roku Profesora Jerzego Mikuckiego, wybitnego naukowca, organizatora życia akademickiego, Wiceprezesa ŁTN w latach 2003–2009.
- 6 maja – Uroczyste posiedzenie prezentujące dorobek naukowy i osiągnięcia zawodowe Profesora Wiesława Pusia, Rektora Uniwersytetu Łódzkiego w latach 2002–2008.
- 7 maja – Sympozjum naukowe dedykowane Profesor Annie Marii Komornickiej zorganizowane przez Wydział I.
- 10 maja – Czwarte Konwersatorium z cyklu *Szkoły i zespoły naukowe łódzkich uczelni. Przeszłość – teraźniejszość – przyszłość* poświęcone *Łódzkiej Szkole Naukowej Transformatorów* zorganizowane przez Wydział V.
- 20 maja – Wykład Profesora Grzegorza Sztabińskiego pt. *Aktualność i ponadczasowość w sztuce współczesnej* w ramach cyklu wykładów członków Towarzystwa dla doktorantów łódzkich uczelni.

-
- 10 czerwca – Dyskusja panelowa z udziałem Profesorów i Doktorantów podsumowująca cykl wykładów pt. *Współczesny świat i jego poznanie – możliwości i granice*; moderator Profesor Ewa Marynowicz-Hetka.
- 3 września – Jubileusz 70. Rocznicy urodzin Profesora Macieja Pawlika, szczególnie zasłużonego dla polskiej energetyki, Wiceprezesa ŁTN od 2003 roku.
- 1–9 października – Uroczyste inauguracje roku akademickiego 2010/2011 w publicznych uczelniach Łodzi.
- 11 października – Środowiskowa inauguracja roku akademickiego 2010 / 2011 w Muzeum Historii Miasta Łodzi, na której Profesor Tomasz Kostka z Uniwersytetu Medycznego w Łodzi przedstawił wykład pt. *Starzenie się ludności Łodzi jako wyzwanie dla zdrowia publicznego*.
- 19 października – Uroczyste seminarium naukowe dedykowane Profesor Hannie Tadeusiewicz z Wydziału I, Przewodniczącej Rady Bibliotecznej ŁTN.
- 28 października – Inauguracja II edycji cyklu *Wykłady profesorów – członków Łódzkiego Towarzystwa Naukowego dla doktorantów łódzkich uczelni* realizowanych w roku akademickim 2010/2011; prezentacja tematyki wykładów *Współczesny świat i jego poznanie – rezultaty łódzkich naukowców* – Profesor Stanisław Liszewski, wykład *Aksjologiczny wymiar działania – przegląd stanowisk i problemów* – Profesor Ewa Marynowicz-Hetka.
- 4 listopada – Wykład Profesora Kazimierza Kłysika pt. *Zmienność i zmiany klimatu Ziemi* w ramach cyklu wykładów członków Towarzystwa dla doktorantów łódzkich uczelni.
- 18 listopada – Uroczyste posiedzenie Zarządu w 74. Rocznicę powołania w Łodzi Towarzystwa Przyjaciół Nauk – Łódzkiego Towarzystwa Naukowego; wykład dr hab. Ewy Wysockiej – laureatki Nagrody ŁTN im. Profesor Ireny Lepalczyk na temat kryzysu egzystencjalnego współczesnej młodzieży.
- 16 grudnia – Wykład Profesora Macieja Pawlika pt. *Problemy energetyki światowej i krajowej* w ramach cyklu wykładów członków Towarzystwa dla doktorantów łódzkich uczelni.
- 20 grudnia – Konferencja naukowa *Rozwój społeczno-gospodarczy Łodzi w warunkach jednolitego rynku europejskiego* podsumowująca grant Prezydenta Miasta Łodzi *Zdolność Łodzi do konkurowania na jednolitym rynku europejskim*, realizowany w latach 2009–2010 pod kierunkiem Profesora Janusza Świerkockiego.
- 21 grudnia – 16. spotkanie wigilijne, któremu towarzyszył koncert w wykonaniu Anny Liszewskiej (fortepian) i Piotra Hruszwickiego (bas),

zorganizowane przez Profesor Teresę Pajszczyk-Kieszkiewicz i Panią M. Alinę Liszewską.

Od wielu lat Towarzystwo aktywnie uczestniczy w pracach ogólnołodzkich i ogólnopolskich gremiów integrujących działalność naukową i akademicką oraz współpracuje z Władzami samorządowymi Łodzi. Należą do nich powołana w 1996 roku Rada ds. Szkolnictwa Wyższego i Nauki przy Prezydencie Miasta Łodzi, której przewodniczy od 2006 roku, tj. drugą kadencję Prezes Towarzystwa profesor Stanisław Liszewski, Konferencja Rektorów Uczelni Publicznych w Łodzi, w której Towarzystwo reprezentowane jest również przez profesora Stanisława Liszewskiego oraz Rada Towarzystw Naukowych przy Prezydium PAN, w której Towarzystwo reprezentowane jest przez profesora Juliana Ławrynowicza, będącego członkiem z wyboru Prezydium oraz Komisji Promocji tej Rady od 2003 roku.

Działalność naukowo-dydaktyczna

W 2010 roku Wydziały i Komisje zorganizowały ogółem 21 spotkań naukowych, na których przedstawiono 55 referatów. Szczegółowe dane dotyczące liczby zebrań naukowych Wydziałów w latach 2008–2010 przedstawia tabela 4.

Tabela 4. Zebrania naukowe organizowane przez Wydziały i Komisje ŁTN w latach 2008–2010

Wydział	Liczba zebrań			Liczba referatów		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010
I	4	4	5	6	10	8
II	2	1	–	2	1	–
III	14	11	8	31	33	35
IV	4	2	3	6	2	7
V	4	3	3	4	3	3
VI	2	2	2	2	2	2
Ogółem	30	23	21	51	51	55

Szczegółowe sprawozdania z działalności w 2010 roku Wydziałów i Komisji ŁTN zawarto w niniejszym tomie *Sprawozdań z Czynności i Posiedzeń Naukowych*.

Towarzystwo, w porozumieniu z władzami szkół wyższych w Łodzi, od roku 2009 włączyło się w proces kształcenia kadr naukowych realizując 30-godzinny cykl wykładów dla doktorantów, zaliczanych w programie studiów doktoranckich do wykładów monograficznych. Wykłady prowadzą łódzcy naukowcy będący członkami ŁTN. W roku 2010 kontynuowano wykłady zaproponowane w roku akademickim 2009/2010. Przedstawiona

na spotkaniu 14 czerwca 2010 roku przez władze uczelni, kierowników studiów doktoranckich, kadre nauczającą i doktorantów wysoka ocena pierwszej edycji cyklu wykładów była podstawą decyzji o ich ponownym uruchomieniu w roku akademickim 2010/2011. Wniosek o kontynuację tej inicjatywy ŁTN włączenia się w proces kształcenia doktorantów uzyskał poparcie Konferencji Rektorów Publicznych Wyższych Szkół w Łodzi w dniu 16 czerwca 2010 roku. W roku sprawozdawczym członkowie Towarzystwa przedstawili ogółem 10 wykładów dla doktorantów łódzkich uczelni. W roku akademickim 2009/2010 na zajęcia zakwalifikowano 87 osób spośród 156 zgłoszonych, kierując się zasadą równomierności reprezentowania wszystkich uczelni oraz pierwszeństwem dla słuchaczy z wyższych lat studiów. Najwyższy odsetek stanowili studenci Uniwersytetu Łódzkiego (ok. 47%), a następnie Politechniki Łódzkiej (ok. 29%), Uniwersytetu Medycznego (ok. 21%), Akademii Sztuk Pięknych (ok. 3,5%). W pierwszej edycji cyklu wykładów (rok akademicki 2009/2010) zaliczenie uzyskało 57 doktorantów. Koordynatorem tej formy działalności naukowo-dydaktycznej jest profesor Ewa Marynowicz-Hetka, a w skład Rady Programowej wchodzi profesorowie Eleonora Bielawska-Batorowicz, A. Sławomir Gala i Stanisław Liszewski. Szczegółowe sprawozdanie w cyklu wykładów dla doktorantów zawarto w niniejszym tomie *Sprawozdań ...*.

W ramach cyklu konwersatoriów *Szkoły i zespoły naukowe łódzkich uczelni. Przeszłość – teraźniejszość – przyszłość*, koordynowanych przez profesor Ewę Marynowicz-Hetkę, w 2010 roku odbyły się dwa kolejne spotkania poświęcone *Łódzkiej Szkole Dialektologicznej* oraz *Łódzkiej Szkole Transformatorów*, zorganizowane odpowiednio przez Wydziały I i V. Podsumowanie dorobku naukowego i dokonań *Łódzkiej Szkoły Dialektologicznej* zawarto w kolejnym tomie serii wydawniczej ŁTN *Łódzkie Szkoły Naukowe i Zespoły Naukowe*, który ukazał się w roku sprawozdawczym.

W ramach inicjowania i wspierania badań regionalnych kontynuowano realizację grantu przyznanego w drodze konkursu przez Wydział Kultury Urzędu Miasta Łodzi na przygotowanie pod kierunkiem profesora Stanisława Liszewskiego, pracy *Łódź Monografia Miasta*. W roku 2009 nakładem Wydawnictwa ŁTN ukazała się wersja polskojęzyczna, a obecnie wersja anglojęzyczna tej pracy, będącej kompendium wiedzy o naszym mieście i regionie. O wartości i zapotrzebowaniu na opracowanie i wydanie książki prezentującej Łódź jako ośrodek naukowy i kulturalny najlepiej świadczy fakt, że w 2010 roku zespół autorów pracy *Łódź – Monografia Miasta* w składzie: profesorowie Kazimierz Badziak, Jerzy Dziedziuchowicz, Aleksandra Jewtuchowicz, Marek Koter, Stanisław Liszewski, Maria Nartowicz-Kot, Andrzej Suliborski i Weronika Wiśniewska otrzymał Nagrodę Naukową Prezydenta Miasta Łodzi.

W wyniku współpracy naukowej Wydziałów I i IV w roku sprawozdawczym przygotowano pod redakcją profesora A. Sławomira Gali *Leksykon słów i wyrażeń medycznych*, który wydany zostanie przez Wydawnictwo ŁTN.

W dniu 20 grudnia 2010 roku zorganizowana została konferencja naukowa nt. *Rozwój społeczno-gospodarczy Łodzi w warunkach jednolitego rynku europejskiego* podsumowująca dwuletni (2009–2010) grant Prezydenta Miasta Łodzi *Zdolność Łodzi do konkurowania na jednolitym rynku europejskim*, kierowany przez profesora Janusza Świerkockiego z Wydziału II.

W 2010 roku rozpoczęto realizację grantu Regionalnej Organizacji Turystycznej *Ruch turystyczny w Łodzi i województwie łódzkim*, pod kierunkiem dr hab. Bogdana Włodarczyka.

W roku sprawozdawczym Nagrodę Naukową, ustanowioną przez Towarzystwo w 1980 roku, przyznano profesorowi Januszowi Szoslandowi z Wydziału V za wybitne osiągnięcia w zakresie włókiennictwa i architektury tekstyliów. Nagroda wręczona została podczas Zgromadzenia Ogólnego 29 marca 2010 roku.

W 2010 roku odbyła się szósta edycja konkursu o ustanowioną przez Towarzystwo w 2005 roku Nagrodę im. Profesor Ireny Lepalczyk za prace badawcze z zakresu pedagogiki społecznej. Laureatką została dr hab. Ewa Wysocka z Uniwersytetu Śląskiego za pracę *Doświadczenia życia w młodości – problemy, kryzysy i strategie ich rozwiązywania*, wydaną nakładem Wydawnictwa Uniwersytetu Śląskiego w 2009 roku. Nagroda wręczona została 18 listopada 2010 roku podczas uroczystości jubileuszowych Towarzystwa, których gościem honorowym była Zofia Brodowska, fundatorka nagrody, siostra zmarłej profesor Ireny Lepalczyk. Laureatka przedstawiła wykład na temat kryzysu egzystencjalnego współczesnej młodzieży.

Działalność wydawnicza

W roku sprawozdawczym, zgodnie z paragrafem 37 Statutu ŁTN, Zarząd Towarzystwa na posiedzeniu w dniu 8 lutego 2010 roku powołał Redakcje wydawnictw ciągłych, tj. czasopism i serii wydawniczych, na kadencję 2010–2012. Obecnie osiem Komitetów Redakcyjnych i Rad Naukowych czasopism ŁTN ma charakter międzynarodowy, dwa – ogólnopolski, jeden – lokalny. W porównaniu do poprzedniej kadencji (2007–2009) z sześciu do ośmiu wzrosła liczba tytułów czasopism z udziałem merytorycznym pracowników naukowych z zagranicy. Imienny skład Redakcji wydawnictw ciągłych ŁTN zawarto w dalszej części niniejszego tomu *Sprawozdań...*

Plan wydawniczy Towarzystwa na rok 2010 przyjęty został na posiedzeniu Rady Wydawniczej w dniu 28 maja 2010 roku i zatwierdzony przez Zarząd ŁTN w dniu 21 czerwca 2010 roku. Łącznie w roku sprawozdawczym wydano 39 pozycji 25 tytułów. Nakładem Towarzystwa w 2010 roku ukazały się kolejne tomy i zeszyty (łącznie 21 pozycji) wszystkich 11 czasopism naukowych wydawanych obecnie przez ŁTN, tj. *Acta Archeologica Lodziensia* (1948/1962) – t. 56; *Acta Geographica Lodziensia* (1948/1963) – t. 96; *Bulletin de la Société des Sciences et des Letters de Łódź, Série: Recherches sur les Déformation* (1950/1984) – t. 60, z. 1–3; *Przegląd Socjologiczny* (1957) – t. 59, z. 1–4; *Rozprawy Komisji Językowej* (1954) – t. 55; *Prace Polonistyczne* (1958) – t. 65; *Zagadnienia Rodzajów Literackich* (1958) – t. 53; *Folia Medica Lodziensia* (1965) – t. 37 z. 1–2; *Studia Prawno-Ekonomiczne* (1968) – t. 81, 82; *Art. Inquiry. Recherches sur les Arts* (1999) – t. 12; *Studia Wyborcze* (2006) – t. 9, 10, *Skorowidz* t. 1-10, *Bibliografia* t. 1-10.

Na szczególne podkreślenie zasługuje fakt, że dbałość o wysoki poziom merytoryczny prac prezentowanych w czasopismach naukowych ŁTN, będąca niewątpliwą zasługą Redaktorów i Zespołów Redakcyjnych poszczególnych tytułów, zaowocowała zakwalifikowaniem wszystkich czasopism ŁTN do czasopism punktowanych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, z punktacją 9 (1 czasopismo), 6 (5 czasopism) i 2 (5 czasopism) (Tabela 5).

Tabela 5. Punktacja czasopism ŁTN
(wg ujednoliconego wykazu MNiSW z 2010.08.21)

Tytuł	Liczba punktów
<i>Acta Archeologica Lodziensia</i>	2
<i>Acta Geographica Lodziensia</i>	2
<i>Art Inquiry</i>	9
<i>Bulletin de la Société des Sciences et des Letters de Łódź. Série: Recherches sur les Déformations</i>	2
<i>Folia Medica Lodziensia</i>	2
<i>Prace Polonistyczne</i>	6
<i>Przegląd Socjologiczny</i>	6
<i>Rozprawy Komisji Językowej</i>	6
<i>Studia Prawno-Ekonomiczne</i>	6
<i>Studia Wyborcze</i>	2
<i>Zagadnienia Rodzajów Literackich</i>	6

W minionym roku ukazały się kolejne tomy: *Łódzkie Szkoły Naukowe i Zespoły Naukowe – Łódzka Szkoła Dialektologiczna, Informator Nauki Łódzkiej* oraz seria wydawnicza *Sprawozdania z Czynności i Posiedzeń*

Naukowych (t. 63). W ramach serii o charakterze biograficznym *Sylwetki Łódzkich Uczonych* wydano pięć zeszytów dokumentujących osiągnięcia i dorobek publikacyjny zasłużonych dla nauki profesorów Olgi Czerniawskiej (z. 97), Wiesława Pusia (z. 98), Macieja Pawlika (z. 99), Hanny Tadeusiewicz (z. 101) i Zygmunta Izdebskiego (z. 102).

Szczegółowy wykaz tytułów opublikowanych w ramach działalności wydawniczej Towarzystwa w 2010 roku zawarto w niniejszym tomie *Sprawozdań ...*.

Egzemplarz(e) obowiązkowy(e) każdej publikacji ŁTN otrzymują: Biblioteka Uniwersytecka UŁ, Biblioteka Główna Uniwersytetu Warszawskiego, Biblioteka Narodowa w Warszawie, Biblioteka Publiczna Miasta Stołecznego Warszawy, Biblioteka Jagiellońska w Krakowie, Biblioteka Uniwersytetu Gdańskiego, Biblioteka Śląska w Katowicach, Biblioteka Uniwersytetu M. Skłodowskiej-Curie w Lublinie, Biblioteka Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Biblioteka Główna Uniwersytetu Opolskiego, Biblioteka Uniwersytetu A. Mickiewicza w Poznaniu, Książnica Pomorska w Szczecinie, Biblioteka Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Biblioteka Uniwersytetu Wrocławskiego, a także Krajowe Biuro Wyborcze.

Dystrybucja wydawnictw ŁTN odbywała się za pośrednictwem księgarni i hurtowni w Łodzi, w Polsce i za granicą, których liczba wzrosła z 23 w roku 2009 do 26 w roku 2010: *Łódź* – Księgarnia Naukowo-Medyczna, ul. Piotrkowska 102, Księgarnia NIKE, ul. Struga 3, Księgarnia PWN, ul. Kopcińskiego 51, Firma księgarska W. Juszcza, ul. Pomorska 40, Biblioteka Główna Uniwersytetu Medycznego, Biblioteka Uniwersytetu Łódzkiego, Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka, Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. J. Piłsudskiego; *Warszawa* – Dom Handlowy Nauki, Księgarnia Historyczna, Księgarnia LEXICON, Księgarnia LIBRA, Trademark/Tadeusz Nowak, Wolters Kluwer, Centrala Handlu Zagranicznego Ars Polona; *Kraków* – Księgarnia Akademicka, Księgarnia SKARBNIKA; *Poznań* – Księgarnia Kapitałka; *Toruń* – Księgarnia Studencka, Księgarnia UMK; *Lublin* – Księgarnia Uniwersytecka; *Gdańsk* – Polskie Księgarnie Specjalistyczne oraz Garmond Press SA, Kolporter (Kielce), Ruch SA; *zagranica* – Blackwell, Oxford, Anglia.

Biorąc pod uwagę zastrzeżenia Komisji Rewizyjnej ŁTN zawarte w protokole z dnia 15 marca 2010 roku, a dotyczące funkcjonowania strony internetowej podjęto prace mające na celu jak najszerszy dostęp i informację o czasopiśmie ŁTN oraz umożliwiających bezpośrednio przechodzenie z zakładki Wydawnictwa ŁTN do księgarni ŁTN. Rada Wydawnicza na posiedzeniu w dniu 5 lipca 2010 roku przyjęła zasady prezentowania czasopiśm na stronie internetowej Towarzystwa. Kolejnym etapem będzie przygotowanie wersji anglojęzycznej strony www.ltn.lodz.pl.

Popularyzacja wiedzy

W roku sprawozdawczym Towarzystwo było organizatorem kolejnego, 10. Festiwalu Nauki, Techniki i Sztuki w Łodzi. Tradycyjnie Festiwal zorganizowany został przy aktywnym udziale Urzędu Miasta Łodzi, Rady ds. Szkolnictwa Wyższego i Nauki przy Prezydencie Miasta Łodzi oraz Konferencji Rektorów Publicznych Wyższych Szkół w Łodzi.

10. Festiwal pod hasłem *Bądź najlepszy*, które nawiązywało do hasła 9. Festiwalu *Ucz się od najlepszych*, odbył się w dniach 19–26 kwietnia 2010 roku. Przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego był profesor Antoni Różalski, członek Prezydium Zarządu ŁTN, Dyrektorem Biura Festiwalu – dr Edward Karasiński, Dyrektor ŁTN; Sekretarzem – mgr Karolina Ławska, a stronę internetową prowadził mgr inż. Jerzy Janisz. W przygotowaniu imprez festiwalowych uczestniczyli społecznie pracownicy, doktoranci i studenci wyższych uczelni publicznych – Akademii Muzycznej, Akademii Sztuk Pięknych, Państwowej Wyższej Szkoły Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej, Politechniki Łódzkiej, Uniwersytetu Łódzkiego, Uniwersytetu Medycznego, Wyższego Seminarium Duchownego i szkół prywatnych – Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej, Wyższej Szkoły Turystyki i Hotelarstwa, a także placówek i organizacji naukowych – Oddziału PAN w Łodzi, Instytutu Biologii Medycznej PAN, Naczelnej Organizacji Technicznej oraz Urzędu Miasta Łodzi, muzeów łódzkich – Historii Miasta Łodzi, Fabryki, Sztuki MS², Książki Artystycznej, Papieru i Druku, Włókiennictwa, Kinematografii, Oświaty Ziemi Łódzkiej, Ogrodu Botanicznego, Palmiarni i Planetarium.

Ogółem odbyło się 251 imprez festiwalowych zgrupowanych w dwunastu blokach oraz siedem imprez centralnych. Wykład plenarny, który zgodnie z tradycją przedstawia rektor łódzkiej uczelni wygłosił Rektor Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego profesor Grzegorz Chojnacki. Tytuł wykładu *Łódź – w oczekiwaniu na przełom*.

W 2010 roku po raz czwarty zorganizowany został na rynku Manufaktury, trwający dwa dni, *Piknik Naukowy*, stający się jedną z najatrakcyjniejszych imprez festiwalowych. Wartym podkreślenia jest fakt, że każdego roku rośnie liczba zespołów demonstrujących doświadczenia i pokazy, wynosząca w roku 2007 dwa, a w roku 2010 – 30. Podczas 10. Festiwalu w Archikatedrze Łódzkiej miał miejsce koncert chórów akademickich, impreza ponownie wprowadzona do programu festiwalu, po kilkuletniej nieobecności.

ŁTN jest nie tylko jest organizatorem i koordynatorem imprez festiwalowych. Od 2007 roku przygotowuje blok *Nobliści*, w ramach którego prezentowani są laureaci Nagrody Nobla z roku poprzedzającego odbywający się aktualnie Festiwal. W 2010 roku z inicjatywy profesora Stanisława Liszewskiego, Prezesa Towarzystwa, zorganizowano dyskusję panelową

Prezydenci Miasta o Łodzi, w której udział wzięło siedmiu byłych prezydentów naszego miasta. Ponadto w siedzibie Towarzystwa zorganizowano autorską wystawę Andrzeja Mariana Bartczaka, profesora Akademii Sztuk Pięknych, *Obraz i pismo – moje dwa mosty*.

Artystyczne otwarcie oraz zamknięcie Festiwalu przygotowane zostało, tak jak w ubiegłych latach, przez pracowników i studentów odpowiednio Akademii Muzycznej im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi oraz Państwowej Wyższej Szkoły Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej im. Leona Schillera w Łodzi. Tradycyjnie podczas inauguracji Festiwalu wręczono wyróżnienia *Łódzkie Eureka*, przyznawane w drodze konkursu przez Radę ds. Szkolnictwa Wyższego i Nauki przy Prezydencie Miasta Łodzi od 2004 roku, osobom i zespołom wyróżnionym w roku poprzedzającym Festiwal na forum międzynarodowym i krajowym (autorem statuetki jest profesor Jan Grodek z Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi). W 2010 roku przyznano siedem nagród w kategorii nauka, technika i sztuka, w tym trzy nagrody zespołowe i cztery nagrody indywidualne. Podczas uroczystego zakończenia Festiwalu absolwentom kierunku turystyka i rekreacja wręczono nagrody za najlepsze prace licencjackie i magisterskie, przyznawane przez Regionalną Organizację Turystyczną Województwa Łódzkiego, Wyższą Szkołę Turystyki i Hotelarstwa w Łodzi oraz Instytut Geografii Miast i Turyzmu Uniwersytetu Łódzkiego.

Głównymi sponsorami Festiwalu byli Urząd Miasta Łodzi oraz Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Patronat medialny nad Festiwalem sprawowali *Dziennik Łódzki*, *Radio Łódź* i *TVP Łódź* oraz *Łódzka Sieć Komputerowa TVi LODMAN*.

10. Festiwal, podobnie jak poprzednie, został wysoko oceniony przez gremia akademickie i środowiskowe, zarówno pod względem organizacyjnym, jak i roli jaką winien spełniać w promocji oraz popularyzacji nauki, techniki i sztuki, w prezentacji łódzkich uczelni i placówek badawczych oraz w integracji środowiska akademickiego i mieszkańców miasta i regionu.

Sprawozdanie z 10. Festiwalu zawarto w niniejszym tomie *Sprawozdań ...*.

W 2010 roku Towarzystwo podjęło prace związane z 11. Festiwalem Nauki, Techniki i Sztuki w Łodzi, który odbędzie się w dniach 11–19 kwietnia 2011 roku pod hasłem *Inwestuj w siebie*. Organizację Festiwalu ponownie powierzono profesorowi Antoniemu Różalskiemu.

* * *

Działalność merytoryczna Łódzkiego Towarzystwa Naukowego możliwa jest dzięki wyjątkowemu zaangażowaniu samodzielnych pracowników naukowych wszystkich publicznych szkół wyższych w Łodzi, placówek naukowych PAN i instytutów resortowych. Wszystkim członkom ŁTN

i pracownikom Biura należą się słowa szczerego uznania i serdecznego podziękowania za owocną pracę i wszelką pomoc w realizowaniu celów i statutowych zadań Towarzystwa.

Sekretarz Generalny ŁTN
prof. dr hab. Wanda Małgorzata Krajewska

3. SPRAWOZDANIA WYDZIAŁÓW I KOMISJI SPECJALISTYCZNYCH ZA ROK 2010

Wydział I Językoznawstwa, Nauk o Literaturze i Filozofii

W roku 2010 odbyło się pięć spotkań Wydziału I:

W dniu 28.01.2010 o godz. 16.00 w siedzibie Towarzystwa miało miejsce III Konwersatorium z cyklu „Szkoty i zespoły naukowe łódzkich uczelni. Przeszłość – teraźniejszość – przyszłość”, poświęcone łódzkiej szkole dialektologicznej, zorganizowane przy bardzo wielkim zaangażowaniu prof. dr. hab. Sławomira Gali. Obecnych było 37 osób.

W następnym miesiącu, dnia 23.02.2010 r. o godz. 17.00, w siedzibie Towarzystwa odbyło się spotkanie naukowe, na którym dr Konrad Tatarowski przedstawił referat pt. *Horyzont aksjologiczny w twórczości Jana Nowaka Jeziorańskiego*.

W dniu 12 kwietnia 2010 r. o godz. 16.00 w siedzibie Towarzystwa odbyło się uroczyste sympozjum poświęcone prezentacji dorobku naukowego prof. dr hab. Olgi Czerniawskiej. Spotkanie otworzył Prezes ŁTN, prof. dr hab. Stanisław Liszewski. W imieniu Wydziału I. wystąpił jego przewodniczący prof. dr hab. Sławomir Gala. Prezentacji biografii dorobku naukowego prof. Czerniawskiej dokonała dr Elżbieta Woźnicka. W kolejnym punkcie uroczystości wystąpili współpracownicy, uczniowie i przyjaciele, dr hab. Ewa Skibińska, prof. dr hab. Małgorzata Halicka, prof. dr hab. Józef Kargul, prof. dr hab. Bogusław Śliwierski, dr Marek Pryt, dr Barbara Juraś-Krawczyk. Ostatnim punktem spotkania było wystąpienie Jubilatki a potem odbyło się spotkanie towarzyskie.

W dniu 7.05.2010 r. Wydział I zorganizował sympozjum naukowe dedykowane prof. dr hab. Annie Marii Komornickiej. Sylwetkę prof. Komornickiej przedstawili w wystąpieniach okolicznościowych przyjaciele i uczniowie: prof. Jerzy Starnawski, prof. Jadwiga Czerwińska i prof. Robert Zawadzki. Ponadto prof. Czerwińska odtworzyła nagranie komputerowe wystąpienia prof. Komornickiej skierowane do uczestników uroczystości.

Jesienią, w dniu 19.10.2010 r. o godz. 17.00 w siedzibie Towarzystwa odbyło się uroczyste seminarium naukowe dedykowane prof. Hannie Tadeusiewicz, uroczystość prowadził prof. S. Gala. Prof. M. Wichowa przedstawiła sylwetkę naukową prof. Tadeusiewicz. Wkład Pani Profesor w pracę nad *Słownikiem pracowników książki polskiej* przedstawiły dr

Agata Walczak-Niewiadomska i dr Magdalena Rządowolska. Natomiast prof. Jadwiga Konieczna zaprezentowała w swoim wystąpieniu prof. Tadeusiewicz jako kierownika Katedry Bibliotekoznawstwa UŁ. Potem głos zabrano Jubilatka. Przedstawiciele bibliologów kaliskich, z którymi łączy prof. Tadeusiewicz długoletnia praca naukowa, wręczyli jej list gratulacyjny.

W roku sprawozdawczym nie zmienił się stan liczebny członków Wydziału I.

Wydział I podjął wspólne badania naukowe z Wydziałem IV ŁTN, w wyniku których pod redakcją prof. S. Gali powstał *Leksykon słów i wyrażen medycznych* (w druku).

Sprawozdanie podpisała prof. dr hab. Maria Wichowa, sekretarz Wydziału I

Wydział II **Nauk Historycznych i Społecznych**

1. W skład Wydziału II wchodzi 117 członków; spadek liczebności członków Wydziału wynika z weryfikacji związanej z płatnościami składek członkowskich.

2. Wśród wielu aktywności podjętych w minionym roku przez Wydział II należy wymienić następujące:

- ♦ Konsultacje z zakresu prawa udzielone w związku ze zmianami zapisów w Statucie ŁTN udzielone przez profesorów R. Dębskiego oraz K. Skotnickiego.
- ♦ Propozycja skierowana do prof. Kaji Kaźmierskiej jej przystąpienia do ŁTN, przeprowadzenie rozmów wyjaśniających, przyjęcie dokumentacji z dniem 7 grudnia (kwestionariusza członka Łódzkiego Towarzystwa Naukowego, rekomendacji udzielonych przez prof. zw. dr hab. Wielisławę Warzywodę-Kruszyńską i prof. zw. dr hab. Danutę Walczak-Duraj.) oraz ustalenie tematyki wystąpienia prof. Kaźmierskiej na zebraniu członków Wydziału II w dniu 20 stycznia 2011 r.

3. Udział w zebraniach i spotkaniach tematycznych zorganizowanych przez inne Wydziały ŁTN.

Sprawozdanie podpisała prof. dr hab. B. Urbaniak, sekretarz Wydziału II

Wydział III Nauk Matematyczno-Przyrodniczych

Wydział działał w składzie:

- przewodniczący – prof. dr hab. Janusz Markowski
- wiceprzewodniczący – prof. dr hab. Witold Ciesielski
- sekretarz – prof. dr hab. Andrzej Kononowicz

W strukturach Wydziału działają następujące Komisje:

Komisja Biologiczna

- przewodniczący – prof. dr hab. Adam Jaworski
- sekretarz – prof. dr hab. Barbara Różalska

Komisja Chemiczna

- przewodniczący – prof. dr hab. Janusz Zakrzewski
- sekretarz – dr Konrad Kowalski

Komisja Geograficzna

- przewodniczący – prof. dr hab. Krzysztof Kożuchowski
- sekretarz – prof. dr hab. Paweł Jokiel

Komisja Krystalograficzna

- przewodniczący – prof. dr hab. Grzegorz Bujacz
- sekretarz – dr Waldemar Maniukiewicz

Komisja Matematyczno-Fizyczna

- przewodniczący – prof. dr hab. Julian Ławrynowicz
- sekretarz – prof. nadzw. dr hab. Ilona Zasada

Wydział był organizatorem jednego posiedzenia naukowego z dwoma referatami, dr hab. prof. nadzw. UŁ Ilony Zasady pt. *Zjawiska fizyczne w układach o skończonych wymiarach*, dr. hab. prof. nadzw. UŁ Jarosława Lewkowskiego pt. *Leki przeciwnowotworowe oczami chemika-organika* i jednej sesji referatowej w ramach 10. Festiwalu Nauki, Techniki i Sztuki (dr Żaneta Papiernik, UŁ) – *Efekt cieplarniany – od Fouriera i Arrheniusa do Al. Gore’a; IPCC*; mgr Agnieszka Krasko-Krzeszewska (UŁ) – *Kryzys klimatyczny i ochrona klimatu w opinii społecznej*; dr Arkadiusz Niewiadomski i mgr Krzysztof Wroński (UŁ) – *Wymiana dwutlenku węgla między glebą i atmosferą*; prof. dr hab. Krzysztof Kożuchowski (UŁ) – *Naukowe i praktyczne problemy współczesnych zmian klimatycznych*, prof. dr hab. Janusz Markowski – *Wpływ globalnych zmian klimatu na populację zwierząt*.

Członkowie naszego Wydziału (prof. dr hab. Adam Jaworski i prof. dr hab. Janusz Markowski) uczestniczyli w cyklu wykładów profesorów

ŁTN dla doktorantów wyższych uczelni łódzkich w roku akademickim 2009/2010.

Prace w komisjach:

Komisje Biologiczna i Chemiczna nie podjęły działalności w roku sprawozdawczym.

Komisja Geograficzna

W okresie sprawozdawczym odbyło się jedno posiedzenie naukowe:

19 października 2010 r. – dr Józef Żychowski z Zakładu Ochrony i Kształtowania Środowiska Akademii Pedagogicznej w Krakowie wygłosił odczyt nt. *Wpływ środowiska geograficznego na chemizm epigeosfery w otoczeniu masowych grobów.*

W okresie sprawozdawczym, nie przyjęto w poczet Komisji Geograficznej Wydziału III nowych członków.

Komisja Krystalograficzna

Komisja Krystalograficzna liczy 6 członków zwyczajnych, z którymi współpracuje około 25 osób. W okresie sprawozdawczym, w ramach działalności Komisji Krystalograficznej odbyły się dwa zebrania naukowe, na których zostały wygłoszone następujące wykłady:

1. prof. Anthony A. Kossiakoff – *The structural bases for cytokine-induced receptor activation and regulation,*
2. dr Christan Jelsch – *Charge density of the biomolecules.*

Komisja Matematyczno-Fizyczna

W okresie sprawozdawczym odbyły się cztery posiedzenia Komisji Matematyczno-Fizycznej. W trakcie tych posiedzeń zreferowano 30 prac. W okresie sprawozdawczym ukazały się trzy wolumeny *Recherches sur les déformations.*

2 marca 2010

1. Przedstawienie przez prof. Leona Mikołajczyka do druku w serii *Recherches sur les déformations (Rech. Déform.)* pracy Carmen Boloșteanu (Bukareszt), pt. *The Riemann-Hilbert problem with isolated points* (ref. przedstawiający).

2. Przedstawienie przez prof. Zbigniewa Jakubowskiego do druku w serii *Rech. Déform.* pracy Jacka Dzioka (Rzeszów), pt. *Extremal problems in a generalized class of uniformly convex functions* (ref. przedstawiający).

3. Przedstawienie przez prof. Włodzimierza Waliszewskiego do druku w serii *Rech. Déform.* pracy Pierre Dolbeaulta (Paryż), pt. *Complex Plateau problem: recent results and prospects* (ref. przedstawiający).

4. Przedstawienie przez prof. Jakuba Rembielińskiego do druku w serii *Rech. Déform.* pracy Beki Bochorishvili (Tbilisi) i Haritona M. Polatoglou (Thessaloniki), pt. *Electronic properties of quantum dots* (ref. przedstawiający).

5. Przedstawienie przez prof. Adama Paszkiewicza do druku w serii *Rech. Déform.* pracy Dariusza Partyki (Lublin) i Józefa Zająca (Chełm / Lublin), pt. *Generalized problem of regression* (ref. przedstawiający).

6. Przedstawienie przez prof. Andrzeja Łuczaka do druku w serii *Rech. Déform.* pracy Natalii Zoriï (Kijów), pt. *Minimizing measures on condensers of infinitely many plates* (ref. przedstawiający).

7. Przedstawienie przez prof. Juliana Ławrynowicza do druku w serii *Rech. Déform.* prac: a) Dmytro Mierzejewskiego (Żytomierz), pt. *Spheres in sets of solutions of quadratic quaternionic equations of some types*, b) własnej, wspólnej z Romanem S. Ingardenem (Toruń), pt. *Finsler-geometrical model of quantum electrodynamics* (ref. przedstawiający).

16 lipca 2010

1. Wymiana refleksji na temat 10. Festiwalu Nauki, Techniki i Sztuki w Łodzi, w szczególności pikniku naukowego w Manufakturze.

2. Przedstawienie przez prof. Leszka Wojtczaka do druku w serii *Rech. Déform.* pracy Stanisława Bednarka (Łódź), pt. *Total polarization and partial transmission of microwaves in magnetic fluids subjected to magnetic field* (ref. autor).

3. Przedstawienie przez prof. Zbigniewa Jakubowskiego do druku w serii *Rech. Déform.* pracy Macieja Skwarczyńskiego (Warszawa), pt. *De Branges theorem and generalized hypergeometric functions* (ref. przedstawiający).

4. Przerwa – spotkanie towarzyskie z okazji setnego posiedzenia Komisji.

5. Przedstawienie przez prof. Juliana Ławrynowicza do druku w serii *Rech. Déform.* pracy Andrzeja K. Kwaśniewskiego (Białystok), pt. *Cobweb posets and KoDAG digraphs are representing natural join of relations, their di-bigraphs and the corresponding adjacency matrices* (ref. przedstawiający).

6. Przedstawienie przez prof. Stanisława Romanowskiego do druku w serii *Rech. Déform.* pracy Andrzeja K. Kwaśniewskiego (Białystok), pt. *Some Cobweb posets digraphs – elementary properties and questions* (ref. przedstawiający).

7. Przedstawienie przez prof. Marka Monetę do druku w serii *Rech. Déform.* pracy Dimitry Georgakaki, Christosa Mitsasa i Haritona M. Polatoglou (Thessaloniki), pt. *Time series analysis of the response of measurement instruments* (ref. przedstawiający).

8. Przedstawienie przez prof. Juliana Ławrynowicza do druku w serii *Rech. Déform.* prac: a) Dmytro Mierzejewskiego (Żytomierz), pt. *The dimensions of sections of the sets of solutions of some quadratic quaternionic equations*, b) Małgorzaty Nowak-Kępczyk (Radom), pt. *Binary and ternary alloy thin films vs. Lennard-Jones and Morse potentials*, c) własnej, wspólnej z Romanem S. Ingardenem (Toruń), pt. *Finsler geometry and physics. Physical overview* (ref. przedstawiający).

26 listopada 2010

1. Przedstawienie przez prof. Leszka Wojtczaka do druku w serii *Rech. Déform.* pracy Yosuke Asou, Hiromi Koriyamy, Miyuki Matsumo (Fukuoka) i Osamu Suzukiego (Tokio), pt. *Methods of formal language, genetics and ternary for non-associative algebras* (ref. przedstawiający).

2. Przedstawienie przez prof. Leona Mikołajczyka do druku w serii *Rech. Déform.* pracy Józefa Zajęca i Beaty Faldy (Chełm/Lublin), pt. *Influence of Professor Ławrynowicz and his Łódź and Lublin colleagues during 20 years of Polish-Mexican collaboration in generalized complex analysis and its applications* (ref. przedstawiający).

3. Przedstawienie przez prof. Włodzimierza Waliszewskiego do druku w serii *Rech. Déform.* pracy Jurija Zelinskiego (Kijów), pt. *Integral complex geometry* (ref. przedstawiający).

4. Przedstawienie przez prof. Andrzeja Łuczaka do druku w serii *Rech. Déform.* pracy Vitalija S. Szpakowskiego (Żytomierz/Kijów) i Sergeiya A. Plaksy (Kijów), pt. *Integral theorems and a Cauchy formula in a commutative three-dimensional harmonic algebra* (ref. przedstawiający).

5. Wymiana refleksji na temat nocy naukowej w Manufakturze i projektów związanych z 11 Festiwałem Nauki, Techniki i Sztuki w Łodzi.

6. Przedstawienie przez prof. Claude Surryego do druku w serii *Rech. Déform.* pracy własnej wspólnej z Jerzym Rutkowskim (Łódź), pt. *Melting and related phenomena in thin lead films* (ref. dr J. Rutkowski).

7. Przedstawienie przez prof. Marka Monetę do druku w serii *Rech. Déform.* pracy Arezki Touzaline'a (Bab Ezzouar, Algieria), pt. *On the solvability of quasistatic contact problem for elastic materials* (ref. przedstawiający).

8. Przedstawienie przez prof. Juliana Ławrynowicza do druku w serii *Rech. Déform.* pracy Yuichi Uetaniego i Osamu Suzukiego (Tokio), pt. *A method of formal language for knot theory* (ref. przedstawiający).

22 grudnia 2010

1. Przedstawienie przez prof. Leszka Wojtczaka do druku w serii *Rech. Déform.* pracy Stanisława Bednarka i Tomasza Bednarka (Łódź), pt. *The substitute resistances, capacitances and inductances of some fractal networks* (ref. autorzy).

2. Przedstawienie przez prof. Leona Mikołajczyka do druku w serii *Rech. Déform.* pracy Lillii N. Apostolovej, Stancho Dimieva i Petera V. Stoeva (Sofia), pt. *Hyperbolic hypercomplex $\bar{\partial}$ -operators, hyperbolic CR-equations and harmonicity* (ref. przedstawiający).

3. Przedstawienie przez prof. Włodzimierza Waliszewskiego do druku w serii *Rech. Déform.* pracy Massimo Vaccaro (Salerno), pt. *Subspaces of a para-quaternionic hermitian space* (ref. przedstawiający).

4. Przedstawienie przez prof. Adama Paszkiewicza do druku w serii *Rech. Déform.* pracy Macieja Skwarczyńskiego (Warszawa), pt. *Quaternionic regularity founded on complex subfields* (ref. przedstawiający).

5. Spotkanie przy opłatku i świąteczny pokaz prof. Stanisława Bednarka

6. Przedstawienie przez prof. Andrzeja Łuczaka do druku w serii *Rech. Déform.* pracy Kazimierza Jezuity (Warszawa), pt. *Remarks on octonion wave equations* (ref. przedstawiający).

7. Przedstawienie przez prof. Stanisława Romanowskiego do druku w serii *Rech. Déform.* pracy Andrzeja K. Kwaśniewskiego (Białystok), pt. *Graded posets zeta matrix formula* (ref. przedstawiający).

8. Przedstawienie przez prof. Juliana Ławrynowicza do druku w serii *Rech. Déform.* pracy Andrzeja K. Kwaśniewskiego (Białystok), pt. *Graded posets inverse zeta matrix formula* (ref. przedstawiający).

Sprawozdanie podpisali: prof. dr hab. Janusz Markowski, przewodniczący Wydziału III
prof. dr hab. Andrzej Kononowicz, sekretarz Wydziału III

Wydział IV Nauk Medycznych

W roku sprawozdawczym 2010 odbyły się następujące posiedzenia naukowe:

21 stycznia 2011 – dr hab. Gabriela Meleń-Mucha i dr Sławomir Mucha wygłosili wykład nt. *Guzy rozproszonego układu endokrynnego – przytłaczające dane epidemiologiczne i obiecujące dane terapeutyczne.*

8 kwietnia 2010 – odbyło się posiedzenie zorganizowane wspólnie z Wydziałem V – Nauk Technicznych ŁTN. Prof. dr hab. Maria Koziołkiewicz wystąpiła z referatem *Nutrigenomika – możliwości i nadzieje.*

28 kwietnia 2010 – uroczyste posiedzenie poświęcone życiu i działalności prof. dr. hab. med. Jerzego Mikuckiego.

PROGRAM:

1. *Wprowadzenie* – prof. dr hab. med. Marek Pawlikowski, przewodniczący Wydziału IV – Nauk Medycznych ŁTN.

2. *Młodość prof. Jerzego Mikuckiego* – prof. dr hab. med. Zbigniew Krzemiński, kierownik Zakładu Mikrobiologii Lekarskiej UM.

3. *Działalność naukowa prof. Jerzego Mikuckiego* – dr Piotr Wysocki, adiunkt w Zakładzie Mikrobiologii Farmaceutycznej UM.

4. *Działalność organizacyjna prof. Jerzego Mikuckiego* – prof. dr hab. Elżbieta Mikiciuk-Olasik, dziekan Wydziału Farmaceutycznego UM.

5. *Działalność prof. Jerzego Mikuckiego w Polskim Towarzystwie Mikrobiologów* – dr Beata Sadowska, przewodnicząca Oddziału Łódzkiego Polskiego Towarzystwa Mikrobiologów.

6. *Działalność prof. Jerzego Mikuckiego na rzecz ŁTN* – prof. dr hab. Stanisław Liszewski.

7. Dyskusja.

W roku 2010 przyjęto trzech nowych członków: prof. dr hab. Arkadiusza Jeziorskiego, dr hab. Gabrielę Meleń-Muchę i dr hab. Katarzynę Winczyk.

Zmarła jedna osoba: prof. dr med. Wiesław Łasiński.

31 grudnia 2010 r. Wydział IV. Nauk Medycznych liczył 95 osób.

Sprawozdanie podpisała prof. dr hab. T. Pajszczyk-Kieszkiewicz, sekretarz Wydziału IV

Wydział V Nauk Technicznych

I. W roku 2010 Zarząd Wydziału V zorganizował następujące sesje referatowe:

1. Prof. dr hab. Bogdan Walkowiak nt. *Biofizyka i inżynieria materiałowa dla nauk medycznych* w dniu 12 kwietnia 2010, z udziałem 19 uczestników.

2. Prof. dr hab. Zbigniew Gawroński nt. *Nowa technologia obróbki cieplnej* w dniu 17 maja 2010, z udziałem 9 uczestników.

3. Prof. dr hab. Krzysztof Śmigielski nt. *W zgodzie z naturą – kosmetyki naturalne* w dniu 7 czerwca 2010, z udziałem 8 uczestników.

II. W roku 2010 Wydział V zaopiniował przyjęcie nowych członków zwyczajnych ŁTN w osobach:

1. Prof. dr hab. Bogdan Walkowiak – posiedzenie administracyjne Wydziału w dniu 12 kwietnia 2010. Członkowie wprowadzający: prof. dr hab. Piotr Kula i prof. dr hab. Stanisław Mitura.

2. Prof. dr hab. Zbigniew Gawroński – posiedzenie administracyjne Wydziału w dniu 17 maja 2010. Członkowie wprowadzający: prof. dr hab. Piotr Kula i prof. dr Andrzej Koziarski.

3. Prof. dr hab. Krzysztof Śmigielski – posiedzenie administracyjne Wydziału w dniu 7 czerwca 2010. Członkowie wprowadzający: prof. dr hab. Stanisław Bielecki i prof. dr hab. Tadeusz Paryczak.

III. Prof. dr hab. Janusz Szosland otrzymał nagrodę naukową ŁTN.

Sprawozdanie podpisał prof. WSInf. dr Janusz Lipiński, sekretarz Wydziału V

Wydział VI **Sztuki i Nauk o Sztuce**

1. Władze Wydziału VI.

Zarząd Wydziału VI. Sztuki i Nauk o Sztuce w roku 2010 pracował w następującym składzie:

prof. Ryszard Hunger	– przewodniczący
prof. nadzw. dr hab. Małgorzata Leyko	– wiceprzewodnicząca
prof. nadzw. dr Krystyna Juszyńska	– sekretarz

2. Członkowie

Obecnie Wydział VI. liczy 26 członków. W roku 2010 do Wydziału VI. nie przyjęto nowych członków.

3. Zebrania Wydziału

W roku 2010 Wydział VI. zorganizował dwa zebrania:

- *Przestrzenie wolności w sztuce nowoczesnej* (16.02.2010)

Prof. dr hab. Grzegorz Sztabiński (redaktor tomu) omówił treść poszczególnych artykułów zawartych w tomie XI. „Art Inquiry” pt. *Przestrzenie wolności w sztuce nowoczesnej* (ŁTN, Łódź 2009). Recenzentem publikacji jest prof. UJ Michał Ostrowicki, który podkreślił walory naukowe tomu oraz określił pracę jako „małą monografię” poświęconą aktualnemu problemowi w sztuce współczesnej. Tom zawiera noty o autorach (w jęz. ang.), streszczenia artykułów (w jęz. ang. i polskim), słowa kluczowe. Publikacja została wydana bardzo starannie pod względem redakcyjnym i edytorskim, posiada interesującą okładkę. Tom zawiera 20 artykułów autorów polskich i zagranicznych, którzy przedstawili różnorodne rozumienie pojęcie wolności w sztuce oraz

problem przestrzeni funkcjonowania sztuki lub organizacji przestrzennej sztuki m.in. wolność estetyki, obyczajowości i polityki, wolność a graffiti, wolność a feminizm, problem wolności w architekturze socrealizmu, wolność w dobie globalizacji a sztuka narodowa itp. Podkreślono wysoki poziom naukowy rocznika, o czym świadczy przyznanie 6 punktów za artykuł w tym piśmie.

- *Ekspresjonizm raz jeszcze czyli na nowo o historii filmu weimarskiego* (11.05.2010)

Dr hab. Tomasz Kłys (UŁ) wygłosił wykład ilustrowany fragmentami filmów, który rozpoczął od zdefiniowania pojęcia „ekspresjonizm” w odniesieniu do filmu. Stwierdził m. in., że do 1929 roku niemieckie kino nieme wyprodukowało około 300 filmów, z czego jedynie 7-8 filmów można zakwalifikować jako znaczące filmy ekspresjonistyczne. Prezentowane fragmenty filmów z lat 1912, 1913, 1918, 1919 (*Lalka, Inny, Nerven, Phantom, Germinie* i inne) różnych reżyserów ukazywały znamiona ekspresjonizmu w takich elementach filmu jak: scenografia teatralna, gra aktorska silnie ekspresjonistyczna, kompozycja kadru, kostiumy (o figurach wyrazistych, „pokręconych”), ruch sceniczny nawiązujący do malarstwa ekspresjonistycznego, dekoracje itp. Wykład wywołał dyskusję artystów plastyków, którzy nie zgadzali się z tak rozumianym ekspresjonizmem i odwoływali się do nurtów w malarstwie niemieckim i francuskim, sposobem operowania kolorem, konturem, przestrzenią, bryłą, kompozycją itp. Zwrócono również uwagę na nawiązania do architektury lat 20. XX wieku, która wyrażała stan ducha (niepokój) narodu niemieckiego po I wojnie światowej. Zgodnie stwierdzono, że kino jako medium ma ogromną siłę oddziaływania.

4. Wydawnictwa

- Wydział VI. Sztuki i Nauk o Sztuce publikuje czasopismo (rocznik) „Art Inquiry” (wydawnictwo ŁTN), poświęcone różnym aspektom sztuki we współczesnym świecie. Przygotowany w 2010 roku tom XII pt. *Alergie artystyczne* zawiera 15 artykułów pracowników naukowych z różnych ośrodków akademickich w Polsce (Warszawa, Kraków, Poznań, Łódź) i za granicą (USA). Redaktorem naczelnym pisma jest prof. dr hab. Grzegorz Sztabiński. Recenzentem tomu XII jest prof. dr hab. Teresa Pękala z UMCS w Lublinie – filozof estetyki. Należy podkreślić, że czasopismo „Art Inquiry” znalazło się na Ministerialnej Liście Czasopism Punktowanych.
- Została wydana ponadto książka prof. Andrzeja Bartczaka – członka Wydziału VI. – pt. *Maluję więc jestem* (wyd. ŁTN i Miejska Galeria Sztuki, Łódź 2010), zawierająca reprodukcje prac plastycznych i teksty

autora. Należy podkreślić szczególnie piękną szatę graficzną i wysokie walory edytorskie tej publikacji – albumu.

5. Udział w działalności ogólnej ŁTN

Członkowie Wydziału VI brali udział w różnych pracach i uroczystościach organizowanych przez Zarząd ŁTN takich jak:

- 10. Festiwal Nauki, Techniki i Sztuki (19–26.04.2010)
  - Koncert symfoniczny w Filharmonii Łódzkiej inaugurujący Festiwal w wykonaniu studentów i pedagogów Akademii Muzycznej w Łodzi (19.04.2010).
  - Koncert chórów akademickich w Archikatedrze Łódzkiej zorganizowany przez prof. Annę Domańską, również z udziałem dwóch chórów pod jej dyрекcją – Chóru Kameralnego Akademii Muzycznej im. G. i K. Bacewiczów oraz Chóru Uniwersytetu Medycznego (21.04.2010).
  - Wystawa prac plastycznych pt. *Obraz i pismo – moje dwa mosty* (książki artystycznej, grafiki, rzeźby, porcelany itp.) prof. Andrzeja Bartczaka w siedzibie ŁTN (otwarcie 20.04.2010);
  - Przedstawienie pt. *Equus* w reżyserii Waldemara Zawodźńskiego w wykonaniu studentów PWSFTViT pod opieką prof. Zofii Uzelac (26.04.2010).
  - Warsztaty z rzeźby prowadzone przez prof. Andrzeja Joczka.
- Rada Biblioteczna – członkiem Rady została prof. dr hab. Wanda Nowakowska
- Koncert Noworoczny w wykonaniu Orkiestry Dętej Akademii Muzycznej pod dyrekcją Marcina Radwańskiego i Big Bandu Jacka Delonga.
- Wykłady dla doktorantów łódzkich uczelni – wykład prof. dr. hab. Grzegorza Sztabińskiego nt. *Aktualność i ponadczasowość w sztuce współczesnej* (20.05.2010).
- Benefis prof. Ryszarda Hungera (23.04.2010) w ŁDK. Członkowie Wydziału VI. przekazali Jubilatowi list gratulacyjny z życzeniami, książkę o pałacach łódzkich (tom III) Krzysztofa Stefańskiego, bukiet kwiatów, a prof. Tadeusz Chmielewski zagrał na fortepianie *Walca Es-dur* op. 18 Fryderyka Chopina.

Sprawozdanie podpisała prof. dr Krystyna Juszyńska, sekretarz Wydziału VI

4. SPRAWOZDANIE Z 10. FESTIWALU NAUKI, TECHNIKI I SZTUKI W ŁODZI 19–26 KWIETNIA 2010 ROKU

Tradycyjnie w dniach 19–26 kwietnia odbył się w Łodzi kolejny 10. Festiwal Nauki, Techniki i Sztuki. Festiwal miał miejsce w czasie szczególnym dla naszego kraju, po katastrofie samolotu prezydenckiego pod Smoleńskiem, po tygodniu żałoby narodowej. Pierwszy dzień Festiwalu miał być też dniem inauguracji uroczystych obchodów 65-lecia Łodzi Akademickiej z potwierdzonym przez Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Profesora Lecha Kaczyńskiego udziałem. Program tych obchodów 19.04.2010 r. przewidywał mszę św. w Archikatedrze Łódzkiej, przemarsz Senatów uczelni wyższych ulicą Piotrkowską i uroczyste wspólne posiedzenie Senatów w Filharmonii Łódzkiej. Ze względu na żałobę tylko odprawiona została msza św., w której uczestniczyła społeczność akademicka Łodzi. Tego samego dnia, już zgodnie z wcześniej ustalonym programem, wieczorem w gmachu Filharmonii Łódzkiej uroczystie zainaugurowano 10. Festiwal Nauki, Techniki i Sztuki.

Festiwal odbywał się pod hasłem *Bądź najlepszy*. Hasło to było nawiązaniem do hasła 9. Festiwalu *Ucz się od najlepszych*. Hasło 10. Festiwalu miało zachęcić ludzi młodych do postaw twórczych, podejmowania największych wyzwań, zdrowego współzawodnictwa w zdobywaniu wiedzy, przygotowywaniu się do rozwiązywania trudnych problemów z jakimi przyjdzie im się zmagać podczas studiów oraz dorosłego życia. Hasło *Bądź najlepszy* wskazywało też ludziom młodym, głównym adresatom Festiwalu, potrzebę wykonywania wszystkiego w życiu najlepiej, najsolidniej, jak tylko można.

1. Organizatorzy festiwalu

Organizatorem Festiwalu – podobnie jak w latach ubiegłych – było Łódzkie Towarzystwo Naukowe. Głównymi sponsorami byli: Urząd Miasta Łodzi oraz Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Odpowiedzialność za program i przebieg Festiwalu spoczywała na Komitecie Organizacyjnym, w skład którego wchodziłi przedstawiciele wyższych uczelni Łodzi, instytucji naukowych i naukowo-technicznych oraz kulturalnych, współorganizujących tę imprezę. Komitet ten pracował w składzie: prof. Antoni Różalski (UŁ) – przewodniczący, członkowie: dr Edward Karasiński (Dyrektor ŁTN), prof. Stefan Czyżewski (PWSFTviT), prof. Janina Grzegorzczuk (UM), mgr inż. Jerzy Janisz – informatyk (Biuro Festiwalu), ks. dr Dariusz Kucharski (Wyższe Seminarium Duchowne), prof. Małgorzata Leyko (UŁ), mgr Karolina Ławska (Biuro Festiwalu),

prof. Maria Kotelko (NOT), prof. Tomasz Król (AM), mgr inż. Katarzyna Maćczak (PŁ), dr Jan Olejniczak (UŁ), Cezary Pawlak (Muzeum Historii Miasta Łodzi), prof. Maciej Pawlik (PŁ), prof. Henryk Piekarski (UŁ), prof. Bogusław Pikała (Akademia Muzyczna), prof. Marek Potrzebowski (CBMiM PAN), Aleksandra Siekacz-Łataś (Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna), dr hab. Jerzy Słodowy (PŁ), dr Elżbieta Strumiłło-Dyba (Wydział Edukacji UMŁ), Maciej Staszewski (AM), prof. Krzysztof Śmigieński (PŁ), prof. Zofia Uzelac (PWSFTviT), dr Przemysław Wachowski (ASP), prof. Aleksander Welfe (PAN), prof. Lucyna Woźniak (UM).

Komitet Organizacyjny spotkał się cztery razy na posiedzeniach roboczych oraz po Festiwalu – na zebraniu podsumowującym. Dodatkowo 15 kwietnia 2010 r. przed otwarciem festiwalu Komitet zorganizował konferencję prasową dla łódzkich mediów prezentując w szczególności program 10. Festiwalu Nauki, Techniki i Sztuki.

Stronę organizacyjną i koordynacyjną festiwalu zabezpieczyło Biuro Festiwalowe i sekretariat, które działały w siedzibie Łódzkiego Towarzystwa Naukowego. Dyrektorem organizacyjnym 10. Festiwalu był dr Edward Karasiński, sekretariat prowadziła mgr Karolina Ławska. Stroną internetową festiwalu zajmowała się mgr inż. Jerzy Janisz. Program Festiwalu został wydrukowany jako dodatek do *Polska the Times Dziennik Łódzki* w piątek 16 kwietnia 2010 r. w nakładzie 122 tys. egzemplarzy.

2. Cele Festiwalu

Główny cel Łódzkiego Festiwalu Nauki, Techniki i Sztuki od początku jego organizowania pozostaje niezmienny, zmieniają się natomiast akcenty, treści imprez i formy przekazu. Trzy dziedziny aktywności twórczej: badawcza, wynalazcza i artystyczna traktowane są równorzędnie. Festiwal jest wydarzeniem promującym i popularyzującym postawy twórcze, wskazującym na potrzebę ciągłego pogłębiania, uzupełniania wiedzy i wykształcenia, poszerzania horyzontów myślenia, utrwalania umiejętności korzystania z osiągnięć różnych dyscyplin naukowych, odkryć i wynalazków inżynierów i techników oraz przeżywania twórczości artystów: muzyków, plastyków, aktorów, reżyserów teatralnych i filmowych.

Głównym celem 10. Festiwalu była promocja i popularyzacja osiągnięć łódzkiej nauki, techniki i sztuki wśród mieszkańców miasta i regionu. Realizacji tego celu służyły liczne imprezy festiwalowe, ale zwłaszcza wręczone kolejny raz w Łodzi wyróżnienia w postaci statuetki *Łódzkie Eureka* za wybitne osiągnięcia naukowe i artystyczne o zasięgu międzynarodowym uzyskane przez łódzkich naukowców, wynalazców i artystów w minionym roku.

Niemniej ważnym celem, jaki stawiali sobie organizatorzy festiwalu, była prezentacja łódzkich wyższych uczelni i placówek badawczych, rezultatów badań w nich prowadzonych, sal wykładowych, laboratoriów, sal ćwiczeniowych. Wiele z nich w ostatnich latach zmodernizowano i wyposażono w nowoczesną aparaturę i urządzenia wykorzystując fundusze unijne, ministerialne oraz własne uczelni, jednostek badawczych i dydaktycznych. Każdy ciekawy funkcjonowania tych „świątyń wiedzy” mógł w czasie imprez festiwalowych zwiedzić je i zapoznać się z projektami badawczymi i programami dydaktycznymi tam realizowanymi. Podczas Festiwalu w uczelniach i instytutach PAN otwarto drzwi dla wszystkich chętnych, wejścia do laboratoriów naukowych i dydaktycznych oraz pracowni artystów i zapoznania się z tematyką badawczą i metodami dydaktycznymi, a także sposobami realizacji wizji i pomysłów twórczych. Ta forma promocji była szczególnie kierowana do młodzieży szkół średnich, która swoją przyszłość łączy ze szkołami wyższymi.

Tradycyjnym celem łódzkich festiwali jest integracja środowiska akademickiego Łodzi i to zarówno wewnętrzna jak i zewnętrzna, czyli ze społeczeństwem miasta i regionu. Służyły temu m.in. koncert inauguracyjny Festiwal w Filharmonii Łódzkiej 19 kwietnia w wykonaniu Orkiestry Symfonicznej i solistów instrumentalistów – studentów i profesorów Akademii Muzycznej im. G. i K. Bacewiczów w Łodzi, przedstawienie teatralne *Equus* (reż. Waldemar Zawodziński) w wykonaniu studentów Wydziału Aktorskiego Państwowej Wyższej Szkoły Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej w Łodzi kończące Festiwal 26 kwietnia w Teatrze im. S. Jaracza. Po kilku latach nieobecności na Festiwalu pojawiły się chóry akademickie. Koncert planowano w Kościele Św. Mateusza, świątyni znanej ze wspaniałej akustyki, w której organizowane są koncerty i festiwale, przede wszystkim muzyki chóralnej i organowej. Tragiczna śmierć w wypadku samochodowym biskupa Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Łodzi ks. Mieczysława Cieślara zmusiła organizatorów do przeniesienia koncertu do Archikatedry Łódzkiej. 21 kwietnia wieczorem w tej świątyni w kolejności wystąpił Chór Społecznej Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Zarządzania (dyrygent Renata Banacka), Chór Akademicki Uniwersytetu Łódzkiego (dyrygent Andrzej Ryłko), Akademicki Chór Politechniki Łódzkiej (dyrygent Jerzy Rachubiński), Chór Kameralny Akademii Muzycznej im. G. i K. Bacewiczów w Łodzi (dyrygent Anna Domańska, także dyrektor programowy całego koncertu), Chór Uniwersytetu Medycznego w Łodzi (dyrygent Anna Domańska). Koncert prowadził Janusz Janyst z AM w Łodzi.

Imprezy 10. Festiwalu Nauki, Techniki i Sztuki były kierowane do całego społeczeństwa Łodzi i regionu, szczególnie jednak przeznaczone były dla młodzieży szkół średnich, studentów i mieszkańców, w miesz-

kańców w wieku emerytalnym, zwłaszcza słuchaczy licznych w Łodzi uniwersytetów trzeciego wieku, zainteresowanych nowymi odkryciami nauki i wynalazkami, a także twórczością pracowników i studentów uczelni artystycznych. Największe zainteresowanie programem Festiwalu, jak w latach poprzednich wykazali uczniowie szkół podstawowych, gimnazjów i liceów Łodzi oraz regionu.

3. Program festiwalu i jego realizacja

Program Festiwalu składał się z dwóch grup imprez: centralnych, organizowanych poza obiektami wyższych uczelni i instytutów oraz imprez zblokowanych w wymienionych niżej grupach tematycznych i realizowanych głównie na terenach wyższych uczelni oraz instytutów badawczych.

Uroczysta inauguracja 10. Festiwalu, jak wspomniano wyżej, miała miejsce w Filharmonii Łódzkiej. Spotkanie otworzył Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego prof. dr hab. Antoni Różalski witając przybyłych gości, m.in. przedstawicieli władz oraz rektorów łódzkich szkół wyższych. W uroczystym otwarciu udział wzięło kilkaset osób, m.in. pan Marcin Bugajski Wice Prezydent Miasta Łodzi, który przekazał adres od pełniącego obowiązki Prezydenta Miasta pana Tomasza Sadzyńskiego i pani Dorota Szafran zastępca dyrektora Wydziału Edukacji Urzędu Miasta Łodzi, która także wystąpiła z okolicznościowym adresem. W drugiej części uroczystego otwarcia Festiwalu prof. dr hab. Antoni Różalski przedstawił kolejno zespoły badawcze i osoby, które w 2009 roku za swoje osiągnięcia naukowe, wynalazcze i artystyczne były wyróżnione na forum międzynarodowym lub ogólnopolskim, a przewodniczący Rady ds. Szkolnictwa Wyższego i Nauki przy Prezydencie Miasta Łodzi prof. dr hab. Stanisław Liszewski wręczył laureatom statuetki *Łódzkie Eureka* nadane przez Radę (autorem statuetki jest Jan Grodek, profesor Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi). Przyznawanie tych wyróżnień przez Radę ds. Szkolnictwa Wyższego i Nauki przy Prezydencie Miasta Łodzi w drodze otwartego konkursu jest bardzo dobrym sposobem promowania we własnym mieście osiągnięć naukowych i artystycznych, które zostały wcześniej wyróżnione przez niezależne ogólnopolskie lub międzynarodowe gremia. Statuetki *Łódzkie Eureka* otrzymali:

– zespół w składzie: prof. dr hab. W. Bednarek, dr D. Sobczyńska, dr A. Sierpowska-Bartosik, mgr J. Sitarek z Wydziału Fizyki i Informatyki Stosowanej UŁ, za osiągnięcia badawcze w zakresie *Obserwacje i modelowanie emisji gamma ze źródeł kosmicznych*,

– zespół w składzie: mgr inż. D. Krzesimowski, dr hab. Z. Ciota, prof. dr hab. A. Napieralski z Katedry Mikroelektroniki i Technik Informatycznych PŁ, za wynalazek *System monitorowania postępów leczenia udarów mózgu na podstawie analizy głosu*,

– zespół w składzie: prof. dr hab. E. Rybicki, dr inż. E. Matyjas-Zgondek, mgr inż. A. Bacciarelli z Instytutu Architektury Tekstyliów PŁ, za wynalazek *Tekstylia wykończone nanosrebrem*,

– dr hab. D. Kaca z ASP, za osiągnięcia uhonorowane nagrodą na 6. *Międzynarodowym Festiwalu Grafiki Artystycznej* na temat *The Frog w Evora 2009 w Portugalii*,

– mgr A. Zagajewski z Katedry Kompozycji AM, za *kompozycje nagrodzone w konkursie kompozytorskim w Bydgoszczy oraz konkursach kompozytorskich im. G. Bacewicz i T. Bairda*,

– prof. dr hab. M. Mikołajczyk z Centrum Badań Molekularnych i Makromolekularnych PAN w Łodzi, w *uznaniu wybitnych osiągnięć w rozwoju badań chemii fosforu*,

– dr inż. Z. Czaplicki z Oddziału Łódzkiego Instytutu Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich, za wynalazek *Wysoko skuteczne kompozytowe włókniny filtracyjne z węglem aktywnym*.

Po części oficjalnej inauguracji 10. Festiwalu Nauki, Techniki i Sztuki odbył się koncert w wykonaniu Orkiestry Kameralnej Akademii Muzycznej im. G. i K. Bacewiczów (kierowanej przez Prof. Łukasza Błaszczyka) z udziałem solistów: Janosa Balinta – flet, Antoniego Wierzińskiego – flet i Magdaleny Kling-Fender – skrzypce. Wykonano: *Arię na strunie G* Jana Sebastiana Bacha, *Śmierć Azy* z I Suity *Peer Gynt* op. 46 Edwarda Griega, *IV Koncert Brandenburski* Jana Sebastiana Bacha i *Cztery pory roku* Antonio Vivaldiego w wersji na flet i orkiestrę smyczkową. Koncert prowadził Janusz Janyst z AM w Łodzi. W koncercie wzięło udział kilkaset osób. W holu Filharmonii czynne było stoisko z wydawnictwami Uniwersytetu Łódzkiego. Dwie pozostałe imprezy artystyczne z udziałem studentów i pracowników wyższych uczelni – koncert chórów akademickich i spektakl teatralny przedstawiono wyżej.

Już piąty raz w programie Festiwalu umieszczono wykład plenarny autorstwa jednego z rektorów łódzkich uczelni. Wykład plenarny w ramach 10. Festiwalu w siedzibie Łódzkiego Towarzystwa Naukowego w drugim dniu Festiwalu wygłosił JM Rektor Akademii Sztuk Pięknych im. W. Strzemińskiego prof. Grzegorz Chojnacki. Interesujące wystąpienie pt. *Łódź w oczekiwaniu na przełom* dotyczące bolączek i problemów miasta, w tym miejsca w nim kultury i sztuki oraz roli łódzkich uczelni artystycznych było punktem wyjścia do dyskusji z udziałem m.in. pana Łukasza Magina, wice Prezydenta Miasta Łodzi.

Imprezy festiwalowe zgrupowane zostały w ośmiu blokach tematycznych: *Za pan brat z matematyką i informatyką* (20 imprez), *Świat fizyki i chemii* (28 imprez), *Wyzwania współczesnej medycyny* (23 imprezy), *Przyroda wokół nas* (21 imprez), *Kultura* (20 imprez), *Ekonomia w teorii i praktyce* (3 imprezy), *Technika i technologia* (58 imprez), *Sztuka w życiu*

(28 imprez). W ramach Festiwalu można było odwiedzić łódzkie muzea, Palmiarnię oraz Ogród Botaniczny. Jak w latach poprzednich zorganizowano wycieczki (10) oraz imprezy towarzyszące (9).

W siedzibie ŁTN 20 kwietnia otwarto wystawę prac prof. Andrzeja Bartzaka z ASP w Łodzi pt. *Obraz i pismo – moje dwa mosty*, której dokumentacją będzie publikacja „Maluję więc jestem”.

Piąty już rok kontynuowany był blok *Nobliści* zaliczony w bieżącym roku do imprez centralnych. W ramach dwóch sesji 20 i 21 kwietnia (po trzy kategorie Nagrody Nobla na jednej sesji), zorganizowanych w siedzibie Łódzkiego Towarzystwa Naukowego, naukowcy z UŁ, PŁ i UM – specjaliści w dziedzinach, będących przedmiotem Nagród Nobla zaprezentowali sylwetki i nagrodzony dorobek laureatów z roku 2009 w dziedzinach: chemii, fizyki, medycyny i fizjologii, ekonomii, literatury oraz Nagrody Pokojowej.

Z inicjatywy Prezesa Łódzkiego Towarzystwa Naukowego prof. dr hab. Stanisława Liszewskiego zorganizowano w siedzibie Towarzystwa imprezę *Prezydenci o Łodzi*. Była to dyskusja z byłymi prezydentami miasta o Łodzi, w której udział wzięło siedmiu byłych prezydentów Miasta, przedstawiając swoje zamierzenia, plany i osiągnięcia oraz okoliczności w jakich sprawowali urząd. Warto dodać, iż pomysł zgromadzenia byłych prezydentów miasta pojawił się po publikacji wydanej przez ŁTN *Prezydenci Miasta Łodzi 1841–2007* autorstwa Joanny Podolskiej i Przemysława Waingertnera.

Jak w latach poprzednich, 24 i 25 kwietnia (sobota, niedziela) w godzinach 10:00–18:00 odbywał się Piknik Naukowy cieszący się ogromnym zainteresowaniem zwiedzających. O rozmachu tej imprezy niech świadczy fakt, że w inauguracyjnym pikniku w 2007 roku doświadczenia i pokazy demonstrowały dwa zespoły pracowników i studentów – członków Kół Naukowych Chemików i Fizyków z Uniwersytetu Łódzkiego i Politechniki Łódzkiej. W tegorocznym – czwartym pikniku naukowym prezentowało się 30 zespołów, reprezentujących różnorodne dziedziny nauki i sztuki. W sposób przystępny objaśniane były bardzo licznym zainteresowanym złożone niejednokrotnie zjawiska i problemy z dziedziny fizyki, chemii, medycyny, informatyki, robotyki, inżynierii molekularnej, biotechnologii, mikrobiologii, ekologii, nanotechnologii, urbanistyki, budownictwa, prezentowano pokazy rekonstrukcji historycznej. Wokół namiotu piknikowego uczelnie łódzkie promowały swoje kierunki studiów. Dzieci i młodzież mogły też spróbować swoich sił na ściance wspinaczkowej oraz zobaczyć i pobyć w jachcie; ściankę i jacht ustawiono obok namiotu. Pokazano też możliwości wykorzystania w budownictwie materiałów naturalnych – słomy i gliny oraz użycia wikliny do tworzenia. Warto nadmienić wielkie zaangażowanie studentów i doktorantów w przygotowanie pokazów i prezentacji oraz wyjaśnianie tajników obserwowanych zjawisk i procesów oraz obserwowanych obiektów i materiałów. Bardzo pozytywne doświadczenia

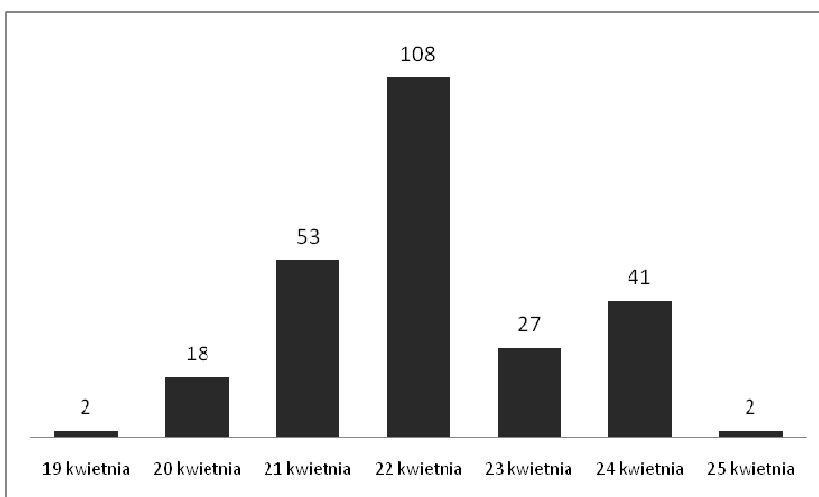
z pikniku naukowego skłaniają organizatorów do dalszego rozszerzenia oferty piknikowej w latach następnych korzystając z przychylności gospodarzy „Manufaktury”.

Ogółem przeprowadzono siedem imprez centralnych i 251 imprez w uczelniach wyższych (Uniwersytet Łódzki, Politechnika Łódzka, Uniwersytet Medyczny, Akademia Sztuk Pięknych, Akademia Muzyczna, Wyższa Szkoła Filmowa, Teatralna i Telewizyjna, Wyższe Seminarium Duchowne, Akademia Humanistyczno-Ekonomiczna i Wyższa Szkoła Turystyki i Hotelarstwa), instytutach badawczych PAN, siedzibach: Łódzkiego Towarzystwa Naukowego i Naczelnej Organizacji Technicznej, muzeach, Planetarium, Palmiarni, Ogrodzie Botanicznym.

Wykaz imprez festiwalowych w liczbach według typów imprez i organizatorów zestawiono w tabeli 1.

Tabela 1. Imprezy festiwalowe (bez imprez centralnych) w liczbach według ich organizatorów

Organizator Nazwa bloku tematycznego	AHE	ASP	ŁTN	Muzeum Fabryki	NOT	PL	PAN	UL	UMed	WSTiH	WSD	Razem
Ekonomia w teorii i praktyce								3				3
Imprezy Towarzyszące	3					3		3				9
Kultura	1		1	1				14		3	1	21
Muzea				1							1	2
Piknik Naukowy						12	3	18	1			34
Przyroda wokół nas			1			5		14				20
Sztuka w życiu	1	6	1		1	19		1				29
Świat fizyki i chemii						13	2	14				29
Technika i technologia					19	38						57
Wycieczki							1	5				6
Wyzwania współczesnej medycyny			3			10	1		6	2		22
Za pan brat z matematyką i informatyką						9		10				19
Razem	5	6	6	2	20	109	7	82	7	5	2	251

Ryc. 1. Liczba imprez w poszczególnych dniach festiwalowych

Uroczyste zakończenie Festiwalu miało miejsce w Teatrze im. S. Jaracza. Podczas tego spotkania wręczono absolwentom kierunku turystyka i rekreacja nagrody za najlepsze prace licencjackie i magisterskie. W części artystycznej zaprezentowany został spektakl *Equus*, o którym napisano wyżej. Spektakl zgromadził prawie 400 widzów.

Jak wspomniano wyżej, pełny wykaz imprez wraz z ich omówieniem został opublikowany w dodatku do *Dziennika Łódzkiego – Polska the Times*. Zostały także wydrukowane niezależne foldery z programami imprez organizowanych w Politechnice Łódzkiej, w Wyższej Szkole Humanistyczno Ekonomicznej, w siedzibie NOT w Łodzi. Wydrukowano także plakaty i ulotki zapowiadające Piknik Naukowy w Manufakturze oraz koncert chórów.

Nie mając możliwości omówienia imprez festiwalowych, które odbywały się na terenie uczelni i instytutów naukowych przykładowo wymieniono tu tylko kilka, które cieszyły się dużym zainteresowaniem publiczności.

W ramach bloku tematycznego *Ekonomia w teorii i praktyce*:

- *Bieg po ekonomiczno-socjologiczną orientację życiową.*

W ramach bloku tematycznego *Kultura*:

- *Władza mediów – rytuał, manipulacja, propaganda,*

- *Seks, krew i tży, czyli jak zachęcić do czytania fantastyki,*

- *Symulacja rozprawy sądowej.*

W ramach bloku tematycznego *Przyroda wokół nas*:

- *Kości, zęby i nie tylko – warsztaty paleoantropologiczne,*
- *Wrogowie i sprzymierzeńcy – bakterie wokół nas,*
- *Jedz zdrowo,*
- *Niby grzyb, a jednak może,*
- *Kontrowersje wokół globalnego ocieplenia – rola CO₂ w kształtowaniu klimatu.*

W ramach bloku tematycznego *Sztuka w życiu*:

- *Obraz i pismo moje dwa mosty,*
- *Naturalna historia w sieci życia,*
- *Jak powstaje tkanina?*

W ramach bloku tematycznego *Świat fizyki i chemii*:

- *Jak raczkowała chemia przez antyczny świat? Najlepsi sięgają do źródeł,*
- *Alchemia – najlepsi sięgają do źródeł,*
- *Fizyka i sport,*
- *Komputer w eksperymencie fizycznym,*
- *Skaningowy mikroskop tunelowy.*

W ramach bloku tematycznego *Technika i technologia*:

- *Samochód pędzony wiatrem,*
- *Czym będziemy jeździć za 30 lat,*
- *Zwiedzanie łódzkich elektrociepłowni,*
- *W Internecie jak w markecie... w poszukiwaniu wartościowej informacji,*
- *Tropem tonerów i odcisków palców – kryminalistyka.*

W ramach bloku tematycznego *Wyzwania współczesnej medycyny*:

- *Bądź najlepszy! - za wszelką cenę?*
- *Mózg na dopalaczach,*
- *Konwersatorium onkologiczne,*
- *Hydrożele w medycynie XXI w.*

W ramach bloku tematycznego *Za pan brat z matematyką i informatyką*:

- *Problem chińskiego listonosza, czyli o dostarczaniu poczty,*
- *Gry komputerowe wczoraj i dziś,*
- *Dane! Zaprezentujcie się!*

W ramach wycieczek i imprez towarzyszących:

- *Park im. Legionów – walory i dendroflora,*
- *Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich – rzeźba, walory przyrodnicze i krajobrazowe.*

Największym zainteresowaniem cieszył się Piknik Naukowy na rynku „Manufaktury”, imprezy festiwalowe zorganizowane na Politechnice Łódzkiej, skomasowane w nowocześnie odrestaurowanym Budynku IFE – Centrum Kształcenia Międzynarodowego, imprezy na Wydziale Fizyki

i Informatyki Stosowanej UŁ, Wydziale Biologii i Ochrony Środowiska UŁ, Wydziale Nauk Geograficznych UŁ oraz w rektoracie Uniwersytetu Medycznego.

Organizatorzy szacują, że we wszystkich imprezach festiwalowych uczestniczyło około dwudziestu pięciu tysięcy mieszkańców Łodzi i regionu łódzkiego. Imprezy festiwalowe odbywały się bez zakłóceń, nie interweniowały nigdzie służby porządkowe.

4. Promocja Festiwalu, sponsorzy

Patronat medialny nad Festiwalem sprawowali *Dziennik Łódzki Polska the Times*, *Radio Łódź* i *TVP Info Łódź*. Ze względu na żałobę narodową po katastrofie smoleńskiej promocja festiwalu w mediach była utrudniona. Bardzo aktywnie informowała o imprezach i pokazywała Festiwal na filmach w internecie Łódzka Sieć Komputerowa TVi LODMAN.

Promocja festiwalu odbywała się w różnych formach:

- wydano plakat informacyjny i kalendarz na rok 2010. Zostały one rozpowszechnione w nakładzie po 1000 egzemplarzy (głównie placówki oświatowe, szkoły wyższe, instytucje itd.),

- od chwili jego utworzenia program festiwalu był dostępny na stronie internetowej www.festiwal.lodz.pl,

- w czwartek 15 kwietnia 2010 r. zorganizowana została konferencja prasowa poświęcona festiwalowi,

- w piątek, 16 kwietnia 2010 r. *Dziennik Łódzki Polska the Times* wydał, w specjalnym dodatku, szczegółowy program i informacje organizacyjne dotyczące festiwalu. Dodatek ten został rozkolportowany w 120 tysiącach egzemplarzy,

- *Dziennik Łódzki Polska the Times* codziennie informował o wydarzeniach festiwalowych i zapowiadał kolejne imprezy festiwalowe,

- 21 kwietnia w TVP Info Łódź w programie „Rozmowa dnia” wystąpił dr Edward Karasiński oraz studentka Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego UŁ Karolina Bors.

- 23 kwietnia na żywo w TVP Info Łódź w Programie „Gorący temat” wystąpili organizatorzy festiwalu prof. dr hab. Stanisław Liszewski (Prezes ŁTN), prof. dr hab. Antoni Różalski, dr Edward Karasiński, dr Jan Olejniczak i Monika Pietrzak, studentka Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego UŁ. Ponadto TVP Info Łódź przeprowadziła kilka wywiadów z organizatorami festiwalu, zarówno przed, jak i w trakcie Festiwalu oraz wyemitowała w dniu 1 maja 2010 specjalny program poświęcony zakończonemu Festiwalowi.

- w *Radio Łódź* wystąpił 19 kwietnia rano na żywo prof. dr hab. Antoni Różalski i dr Edward Karasiński informując o celach, programie i organizacji Festiwalu. Radio Łódź przeprowadziło także wywiady w trakcie Festiwalu.

- wywiady i informacje podały też *TVN, Telewizja Toya* oraz inne lokalne rozgłośnie radiowe.

Wycinki z gazet informujące o festiwalu (również programy niektórych imprez) stanowią załącznik do tego sprawozdania. Na stronach festiwalowych, przy współpracy TVi LODMAN transmitowano również na żywo niektóre imprezy festiwalowe.

Festiwal Nauki, Techniki i Sztuki obok logo graficznego, ma od dwóch lat hejnał festiwalowy (sygnał muzyczny), który został skomponowany przez pracownika Akademii Muzycznej Macieja Staszewskiego i nagrany przez Orkiestrę Akademii Muzycznej. Sygnał ten był odtwarzany na wszystkich centralnych imprezach festiwalowych.

Wydany jest też z okazji Festiwalu *Informator nauki łódzkiej. Stopnie i tytuły naukowe*.

Obok wymienionych wcześniej patronów medialnych, program festiwalu można było realizować dzięki hojności sponsorów, którymi byli: Urząd Miasta Łodzi (główny sponsor), Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Naczelna Organizacja Techniczna w Łodzi, Filharmonia Łódzka, Manufaktura, Radio „Żak” oraz firmy DALKIA Łódź, MPK Łódź, Gildia Aniołów Biznesu, Telewizja M.

Należy w tym miejscu podkreślić, że realizatorzy wszystkich imprez festiwalowych pracowali społecznie nie otrzymując żadnego wynagrodzenia. Jest to świadomy wkład środowiska akademickiego w rozwój naszego miasta. Zasada ta obowiązuje w Łodzi od początku organizowania festiwalu, czyli od roku 2000. Na szczególne wyróżnienie zasługują studenci kół naukowych, którzy z własnej inicjatywy przygotowali pokazy i prezentacje w ramach imprez w uczelniach i podczas Pikniku Naukowego na terenie Manufaktury.

Ocena 10. Festiwalu i wnioski końcowe

Festiwal Nauki Techniki i Sztuki znalazł swoje stałe miejsce wśród festiwali i podobnych imprez organizowanych w Łodzi. 10. Festiwal jest oceniany przez różne gremia środowiskowe akademickie Łodzi, które wyrażają swoje opinie i sugestie pod adresem organizatorów. Ocenę pozytywną już przedstawiły: Rada ds. Szkolnictwa Wyższego przy Prezydencie Miasta Łodzi i Prezydium Zarządu ŁTN oraz gremia uczelniane, np. Rada Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska na posiedzeniu w dniu 18 maja 2010 r. Opinię taką wyrażą na najbliższych posiedzeniach w czerwcu Konferencja Rektorów Uczelni Wyższych Łodzi oraz Zarząd Łódzkiego Towarzystwa Naukowego. Generalnie można przyjąć, iż Festiwal pod względem programowym i organizacyjnym był przygotowany dobrze. Komitet Programowy na posiedzeniu w dniu 20 maja 2010 uznał, iż nale-

ży zmienić proporcję między liczbą wykładów a innych, bardziej aktywnych form prezentacji (na korzyść tych drugich), znaleźć sposób na większe zainteresowanie imprezami festiwalowymi młodzieży akademickiej (nie dotyczy to studentów kół naukowych biorących udział w Festiwalu) oraz szukać możliwości udostępnienia przynajmniej niektórych imprez mieszkańcom regionu. W przypadku wykładów należy szukać tematów najbardziej nośnych, mogących przyciągnąć jak największą liczbę słuchaczy. Zwrócono także uwagę na konieczność wcześniejszego rozpoczęcia przygotowań do kolejnego Festiwalu, już w październiku.

Ważnym dla sukcesu Festiwalu jest jego promocja, w roku 2010 utrudniona z uwagi na sytuację opisaną wyżej. Są konieczne dodatkowe działania promocyjne zarówno przy wykorzystaniu mediów, jak i poprzez dotarcie bezpośrednio do szkół z Programem Festiwalu, który powinien być wydrukowany co najmniej 2 tygodnie wcześniej.

Zarówno oceny zewnętrzne, jak również dyskusje prowadzone w gronie Komitetu Organizacyjnego 10. Festiwalu Nauki, Techniki i Sztuki pozwalają na sformułowanie ogólniejszych wniosków:

1. Wypracowana wcześniej pozycja tej imprezy, postrzeganej nie tylko w środowisku akademickim jako „święto nauki w Łodzi”, sprawdziła się, co nie znaczy iż nie należy szukać nowych możliwości rozwoju festiwalu w następnych latach, stawiać przed przyszłymi organizatorami imprez festiwalowych wysokich wymagań, po to aby kolejny festiwal był jeszcze lepiej zorganizowany. Aby tak mogło być organizatorzy muszą, zachowując stałe pozycje programu, wzbogacać go każdego roku w nowe formy i nowe treści.

2. Dotychczasowe doświadczenia wskazują na konieczność ograniczenia liczby imprez festiwalowych, które mogą być zrealizowane w ciągu jednego tygodnia. Jednocześnie należy dobierając imprezy starać się jednocześnie wyraźnie adresować je do konkretnego odbiorcy. Blok „Nobliści” należy połączyć z wydarzeniami festiwalowymi na uczelniach. Mimo wysiłków dotychczas nie udało się znaleźć właściwej formy, aby imprezami festiwalowymi zainteresować bardziej młodzież akademicką oraz średnie pokolenie mieszkańców Łodzi,

3. Należy dążyć do tego, aby w ramach festiwalu prezentować najbardziej aktualne światowe osiągnięcia naukowe, zarówno przez badaczy ze środowiska akademickiego Łodzi, jak i przez zaproszonych gości z innych ośrodków.

4. Sprawdza się pomysł koncentracji imprez uczelnianych jednego dnia (najlepszy przykład to sukces frekwencyjny i organizacyjny Politechniki Łódzkiej),

5. Rozwijając festiwal należy koniecznie pamiętać o jego głównej idei, którą jest popularyzacja osiągnięć naukowych, technicznych lub

---

artystycznych. Należy prezentować te osiągnięcia w sposób atrakcyjny i łatwy do odbioru dla ludzi o różnym poziomie, ale z zachowaniem odpowiedniego poziomu naukowego i artystycznego. Festiwal powinien zachować wysoki poziom zarówno w zakresie treści, jak i formy organizowanych imprez.

6. Doświadczenia promocyjne 10. Festiwalu pokazują drogę dalszego doskonalenia przekazu medialnego. Zachowując dotychczasowe formy promocji należy dążyć do stworzenia studia festiwalowego (telewizyjno-radiowego) oraz dopracować się metod przekazu informacji o festiwalu w programach ogólnopolskich.

Te wnioski i spostrzeżenia, jak również dotychczasowe doświadczenia w organizacji festiwali zdobyte przez Łódzkie Towarzystwo Naukowe powinny być wykorzystane w przygotowywaniu kolejnych Festiwali.

Przewodniczący
Komitetu Organizacyjnego
10. Festiwalu Nauki, Techniki i Sztuki
prof. dr hab. Antoni Różalski

5. SPRAWOZDANIE Z CYKLU WYKŁADÓW PROFESORÓW ŁÓDZKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO DLA DOKTORANTÓW ŁÓDZKICH UCZELNI, REALIZOWANYCH W ROKU AKADEMICKIM 2009/2010

1. Inicjatywa i jej realizacja w roku 2009/2010

Łódzkie Towarzystwo Naukowe, realizując swe zadania statutowe promocji nauki i osiągnięć badawczych, podjęło w roku akademickim 2009/2010 inicjatywę włączenia się w proces kształcenia kadr na poziomie doktorskim. Polegała ona na zaproponowaniu studentom – doktorantom łódzkich uczelni w roku akademickim 2009/2010 uczestnictwo w cyklu dziesięciu wykładów zintegrowanych z programem kształcenia na swojej uczelni, w ramach wykładów do wyboru na studiach doktoranckich. Wykłady prowadzili łódzcy naukowcy – członkowie Łódzkiego Towarzystwa Naukowego.

Inicjatywa ta przedyskutowana w dniu 8 czerwca 2009 z Prorektorami uczelni prowadzących studia doktoranckie oraz z kierownikami tychże studiów, spotkała się z bardzo dużym odzewem środowiska. Uzyskała także poparcie Konferencji Rektorów Łódzkich Wyższych Uczelni. W rezultacie Zarząd Łódzkiego Towarzystwa Naukowego podjął uchwałę o uruchomieniu od roku akademickiego 2009/2010 cyklu wykładów dla doktorantów łódzkich uczelni.

Tematyka wykładów, ich harmonogram, jak również ulotka o wykładach, informacja o profesorach prowadzących wykłady zostały przygotowane na cały rok akademicki i udostępnione wszystkim zainteresowanym w postaci listownej (do Rektorów i Prorektorów łódzkich uczelni), listów mailowych (do kierowników studiów i uczestników wykładów – doktorantów), jak również na stronie internetowej. W popularyzowaniu inicjatywy i zachęceniu studentów do udziału w tym cyklu wykładów nieocenione było poparcie ze strony Rektorów i Prorektorów uczelni wyższych oraz bezpośrednia pomoc kierowników studiów doktoranckich.

Nad całością przedsięwzięcia czuwała Rada Programowa w składzie: przewodniczący – prof. Stanisław Liszewski, Prezes ŁTN; członkowie – prof. Sławomir Gala, prof. Eleonora Bielawska-Batorowicz; sekretarz – prof. Ewa Marynowicz-Hetka.

Rada odbywała regularnie zebrania i konsultacje. Organizację każdego z dziesięciu trzygodzinnych spotkań zabezpieczało biuro ŁTN. Jego Pracownikom należą się słowa uznania oraz podziękowania za dyspozycyjność i pomoc w realizowaniu tej innowacyjnej formy kontaktu ŁTN

z dużą grupą osób – nie członków ŁTN (w każdym spotkaniu uczestniczyło od 50 do 60 osób).

2. Tematyka wykładów i forma zajęć

Tematyka 30 godzinnego cyklu wykładów pt. *Współczesny świat i jego poznanie – rezultaty badań łódzkich naukowców*, obejmowała następujące tematy prowadzone przez zaproszonych przez Radę Programową Profesorów Łódzkiego Towarzystwa Naukowego:

1. Wykład inauguracyjny prezentujący tematykę cyklu *Współczesny świat i jego poznanie – rezultaty badań łódzkich naukowców* – prof. dr hab. Stanisław Liszewski, Prezes ŁTN.
2. *Problemy szkolnictwa wyższego w Polsce* – prof. dr hab. Michał Seweryński.
3. *Biologiczni intruzi – przyjaciele czy wrogowie?* – prof. dr hab. Janusz Markowski.
4. *Zdrowie a funkcjonowanie psychiczne człowieka* – prof. dr hab. Eleonora Bielawska-Batorowicz.
5. *Sekwencja nukleotydomowa i struktura genomu człowieka* – prof. dr hab. Adam Jaworski.
6. *Nowe technologie a rozwój cywilizacyjny świata. Przykład biotechnologia przemysłowa* – prof. dr hab. Stanisław Bielecki.
7. *Kulturotwórcza funkcja języka* – prof. dr hab. Sławomir Gala.
8. *Rynek pracy w warunkach kryzysu* – prof. dr hab. Eugeniusz Kwiatkowski.
9. *Aktualność i ponadczasowość w sztuce współczesnej* – prof. dr hab. Grzegorz Sztabiński.
10. Seminarium podsumowujące i dyskusja panelowa, integrująca cykl wykładów – moderator: prof. dr hab. Ewa Marynowicz-Hetka.

Spotkania odbywały się raz w miesiącu, w czwartki, w godz. 16.00–19.00, w siedzibie Łódzkiego Towarzystwa Naukowego. Obejmowały one trzy części: wykład, dyskusję i spotkanie z Profesorem prowadzącym wykład. Pierwszy wykład odbył się 29 października 2009 o godz. 16.00 i był dla nas wszystkich, zaangażowanych w tę inicjatywę dużym przeżyciem.

3. Zgłoszenie uczestnictwa, postępowanie kwalifikacyjne oraz zasady potwierdzania uczestnictwa w wykładach

Zgłoszenie uczestnictwa odbywało się za pośrednictwem kierownika studiów doktoranckich na danym kierunku/wydziale bądź bezpośrednio w sekretariacie Łódzkiego Towarzystwa Naukowego.

Do ustalonego terminu 15 października 2009 otrzymaliśmy 152 zgłoszenia z następujących uczelni: Akademia Sztuk Pięknych, Uniwersytet Medyczny, Uniwersytet Łódzki, Politechnika Łódzka. Ze względów organizacyjnych zmuszeni byliśmy do dokonania ich selekcji, uwzględniając kryterium zadbania o proporcjonalny udział w wykładach studentów ze wszystkich uczelni. Pozytywnie rozpatrzono 83 zgłoszenia. Ponadto, Rada Programowa pozytywnie ustosunkowała się do indywidualnych próśb doktorantów o przyjęcie w bieżącym roku do wysłuchania cyklu wykładów, w wyniku czego ogólna liczba uczestników zakwalifikowanych do udziału w wykładach wynosiła 87 osób.

W postępowaniu kwalifikacyjnym przyjęliśmy następujące kryteria:

- proporcjonalna równomierność reprezentowania wszystkich uczelni,
- umożliwienie udziału w wykładach doktorantom ze starszych lat studiów.

W wyniku postępowania kwalifikacyjnego pozytywnie rozpatrzono:

- wszystkie (z uwagi na ich niewielką liczbę) zgłoszenia doktorantów z Uniwersytetu Medycznego i Akademii Sztuk Pięknych,
- zgłoszenia doktorantów z Politechniki Łódzkiej – II rok studiów i dalsze,
- zgłoszenia doktorantów z Uniwersytetu Łódzkiego – III rok i dalsze,
- dwa indywidualne zgłoszenia asystentów z Uniwersytetu Łódzkiego.

O wynikach postępowania kwalifikacyjnego studenci zostali poinformowani drogą mailową. Studentom, którzy nie zostali zakwalifikowani do udziału w cyklu wykładów w bieżącym roku akademickim zapewnia się pierwszeństwo przyjęcia w roku przyszłym, po uprzednim złożeniu formularza.

Zasady włączenia tej formy zajęć do systemu kształcenia doktorantów zostały omówione na zebraniu, w dniu 8 czerwca 2009, z Prorektorami i kierownikami studiów doktoranckich. Bardzo wyraźnie podkreślono, że ŁTN nie zamierza w żadnym zakresie przejmować funkcji dydaktycznych uczelni wyższych, proponuje jedynie alternatywną formę kontaktu młodych badaczy z tymi doświadczonymi dydaktykami, także z innych dyscyplin. Tak więc przyjęto ustalenie, że ŁTN zadba o tworzenie tej przestrzeni, a uczelnie, w zależności od indywidualnych decyzji kierowników studiów podyplomowych będą uznawać uczestnictwo doktora w cyklu wykładów.

Szczegóły tych ustaleń dopracowała Rada Programowa, która ustaliła, że Łódzkie Towarzystwo Naukowe, na podstawie obecności (co najmniej 70%) na wykładach będzie potwierdzać wysłuchanie cyklu 30 go-

dzin zajęć. Stosowne zaświadczenie student będzie mógł przedstawić kierownikowi studiów doktoranckich na swej uczelni/wydziale w celu otrzymania zaliczenia tych. W roku 2009/2010 takie zaświadczenia mogło otrzymać 87 osób. W kilku indywidualnych (trzech) przypadkach Rada Programowa uwzględniła prośby o uzyskanie potwierdzenia wysłuchania wykładów przy 60% obecności. Ogółem potwierdzenia otrzymało 57 osób.

4. Ocena realizacji I. edycji cyklu wykładów dla doktorantów

Oceny przebiegu pierwszej edycji cyklu wykładów dla doktorantów dokonano na zebraniu 14 czerwca 2010, na które zostali zaproszeni profesorowie, którzy prowadzili wykłady, prorektorzy łódzkich uczelni i kierownicy studiów doktoranckich. Ocena była bardzo wysoka i z całą mocą poparto kontynuowanie tej inicjatywy, a nawet zastanawiano się nad poszerzeniem jej zasięgu. Podobnie bardzo dobre były opinie doktorantów, które formułowano na seminarium podsumowującym cykl wykładów, które odbyło się w dniu 10 czerwca 2010, jak też w indywidualnych wypowiedziach (bezpośrednich i mailowych). Miernikiem tych dobrych ocen jest decyzja Rady Programowej, aby w roku akademickim 2010/2011 kontynuować tę formę popularyzacji nauki i procedurę organizacyjną oraz przedstawić Zarządowi ŁTN wniosek o uruchomienie w roku akademickim 2010/2011 drugiej edycji cyklu wykładów dla doktorantów.

W imieniu Rady Programowej sprawozdanie przygotowała
prof. dr hab. Ewa Marynowicz-Hetka

6. DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA
ŁÓDZKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO
W ROKU 2010

Czasopisma:

- Acta Archaeologica Lodziensia* – t. 56
Acta Geographica Lodziensia – t. 96
Art Inquiry – t. 12
Bulletin de la Société des Science et des Lettres de Łódź.
Série: *Recherches sur les Déformations* – t. 60/1–3
Folia Medica Lodziensia – t. 37/1–2
Prace Polonistyczne – t. 65
Przegląd Socjologiczny – t. 59/1–4
Rozprawy Komisji Językowej – t. 55
Studia Prawno-Ekonomiczne – t. 81, 82
Studia Wyborcze – t. 9, 10
Studia Wyborcze – Bibliografia t. 1–10
Studia Wyborcze – Skorowidz t. 1–10
Zagadnienia Rodzajów Literackich – t. 53

Serie wydawnicze:

- Sprawozdania z Czynności i Posiedzeń Naukowych* – t. 63
Sylwetki Łódzkich Uczonych; z. 97 – Profesor Olga Czerniawska,
z. 98 – Profesor Wiesław Puś, z. 99 – Profesor Maciej Pawlik,
z. 101 – Profesor Hanna Tadeusiewicz, z. 102 – Profesor Zygmunt Izdebski

Książki:

- Bibliotekarstwo według Bolesława Świdorskiego – Myśl, Praktyka, Dydaktyka* – red. Stanisława Kurek-Kokocińska
Byłem prezydentem – Jan Berner
Demokratyczne państwo prawne w teorii i praktyce w państwach Europy Środkowej i Wschodniej – red. Krzysztof Skotnicki
Hotelarstwo w zabytkowych rezydencjach jako czynnik modyfikujący otoczenie – Rafał Rouba
Indeks alfabetyczny i indeks a tergo do Słownika ludowego Karola Dejny – Sławomir Gala, Grażyna Frank-Rakowska, Beata Gala-Milczarek
Informator Nauki Łódzkiej. Stopnie, tytuły naukowe, stanowiska profesorskie 2009 – red. Edward Karasiński
Łódzkie Szkoły Naukowe i Zespoły Naukowe – Łódzka szkoła dialektologiczna – red. Ewa Marynowicz-Hetka

Maluję więc jestem – Andrzej Marian Bartczak
Meandry i wyzwania procesu globalizacji – Ziemowit Szczakowski
Łódź a monograph of the city – Stanisław Liszewski ed.
Nauka i dydaktyka w turystyce i rekreacji – red. Sławoj Tanaś
Rozwój społeczno-gospodarczy Łodzi w warunkach jednolitego rynku europejskiego – Zdolność Łodzi do konkurowania na jednolitym rynku europejskim – red. Janusz Świerkocki

6.1. Redakcja Naczelna Wydawnictw ŁTN

Redaktor Naczelny:

prof. dr hab. Wanda M. Krajewska

Sekretarz:

dr Edward Karasiński

Członkowie:

prof. dr hab. A. Sławomir Gala

prof. dr hab. Jan Szymczak

6.2. Redakcje czasopism naukowych, wydawnictw seryjnych i innych Łódzkiego Towarzystwa Naukowego

Acta Archeologica Lodziensia

prof. dr hab. Witold Świątosławski

mgr Tomasz Kurasiński

Redaktor Naczelny

Sekretarz Redakcji

Acta Geographica Lodziensia

prof. dr hab. Krystyna Turkowska

mgr Danuta Dzieduszyńska

Redaktor Naczelna

Sekretarz Redakcji

Art Inquiry

prof. dr hab. Grzegorz Sztabiński

prof. dr hab. Andrzej Marian Bartczak

prof. dr hab. Ryszard W. Kluszczyński

prof. dr hab. Krzysztof Stefański

dr Paulina Sztabińska

Redaktor Naczelny

Członek Redakcji

Członek Redakcji

Członek Redakcji

Sekretarz Redakcji

Bulletin de la Société des Sciences et des Lettres de Łódź

Série: Recherches sur les Déformations

prof. dr hab. Julian Ławrynowicz

dr hab. Ilona Zasada

dr Jerzy Rutkowski

Redaktor Naczelny

Członek Redakcji

Sekretarz Redakcji

Folia Medica Lodziensia

dr hab. Katarzyna Winczyk

dr hab. Krzysztof Wranicz

mgr Karolina Beda

mgr Jacek Świątosławski

Redaktor Naczelna

Zastępca Redaktora Naczelnego

Sekretarz Redakcji

Sekretarz Techniczny

Prace Polonistyczne

prof. dr hab. Wiesław Pusz	Redaktor Naczelny
dr Słowinia Tynecka-Makowska	Sekretarz Redakcji

Przegląd Socjologiczny

prof. dr hab. Jolanta Kulpińska	Redaktor Naczelna
prof. dr hab. Kaja Kaźmierska	Członek Redakcji
prof. dr hab. Zbigniew Bokszański	Członek Redakcji
prof. dr hab. Marek Czyżewski	Członek Redakcji
prof. dr hab. Krystyna Lutyńska	Członek Redakcji
prof. dr hab. Paweł Starosta	Członek Redakcji
prof. dr hab. Wielisława Warzywoda-Kruszyńska	Członek Redakcji
mgr Iwona Kociemska	Sekretarz Redakcji

Rozprawy Komisji Językowej

prof. dr hab. A. Sławomir Gala	Redaktor Naczelny
dr Irena Jaros	Sekretarz Redakcji

Studia Prawno-Ekonomiczne

prof. dr hab. Władysław Welfe	Redaktor Naczelny
dr Waldemar Florczak	Sekretarz Redakcji
mgr Aleksandra Pieloch	Sekretarz Redakcji Ekonomicznej
prof. dr hab. Anna Pikulska-Radomska	Zastępca Redaktora Naczelnego
prof. dr hab. Agnieszka Liszewska	Sekretarz Redakcji Prawniczej

Studia Wyborcze

prof. dr hab. Krzysztof Skotnicki	Redaktor Naczelny
prof. dr hab. Alicja Stępień-Kuczyńska	Zastępca Redaktora Naczelnego
prof. dr hab. Paweł Starosta	Zastępca Redaktora Naczelnego
dr Anna Rakowska	Sekretarz Redakcji

Zagadnienia Rodzajów Literackich

prof. dr hab. Jarosław Płuciennik	Redaktor Naczelny
prof. dr hab. Joanna Jabłkowska	Członek Redakcji
mgr Magdalena Drabikowska	Sekretarz Redakcji

Sprawozdania z Czynności i Posiedzeń Naukowych

prof. dr hab. Krystyna Czyżewska	Redaktor Serii
mgr Karolina Ławska	Sekretarz Redakcji

Sylwetki Łódzkich Uczonych

dr Edward Karasiński	Redaktor Serii
----------------------	----------------

Szlakami Nauki

prof. dr hab. Stanisław Liszewski   Redaktor Serii

Doktoraty Honoris Causa Łódzkich Uczelni

mgr Elżbieta Paradowska   Redaktor

Informator Nauki Łódzkiej. Stopnie, tytuły naukowe, stanowiska profesorskie

dr Edward Karasiński   Redaktor

Łódzkie Szkoły Naukowe i Zespoły Naukowe

prof. dr hab. Ewa Marynowicz-Hetka   Redaktor

Moja Droga do Nauki

prof. dr hab. Maciej Pawlik   Redaktor

Rektorzy Państwowych Wyższych Uczelni w Łodzi

mgr Elżbieta Paradowska   Redaktor

7. SPRAWOZDANIE FINASOWE
ŁÓDZKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO
ZA ROK 2010

Wprowadzenie do sprawozdania finansowego

1. Nazwa i siedziba firmy

Łódzkie Towarzystwo Naukowe
90-505 Łódź, ul. M.Skłodowskiej-Curie 11

Cel działania

Popieranie rozwoju nauki we wszelkich dziedzinach, ze szczególnym uwzględnieniem dziedzin ważnych dla m. Łodzi i regionu oraz rozbudzanie życia naukowego w terenie. Towarzystwo dąży do zespolenia środowiska naukowego m. Łodzi i regionu oraz jest wyrazicielem jego dążeń w stosunku do władz i społeczeństwa.

Organ prowadzący rejestr

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi XX Wydział Krajowego Rejestru Sądowego – Rejestr Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji oraz Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej nr KRS 0000090256.

2. Roczne sprawozdanie finansowe za okres od 01.01.2010 r. do 31.12.2010 r.

3. Roczne sprawozdanie sporządzono przy założeniu kontynuowania działalności statutowej przez Towarzystwo przez co najmniej 12 kolejnych miesięcy i dłużej; nie są nam znane okoliczności, które wskazywałyby na istnienie poważnych zagrożeń dla kontynuowania przez ŁTN działalności.

4. Aktywa i pasywa wyceniono według zasad określonych ustawą o rachunkowości z tym, że:

a) do amortyzacji środków trwałych jednostka stosuje stawki przewidziane w wykazie rocznych stawek amortyzacyjnych i stanowiącym załącznik do ustawy podatkowej. Środki trwałe amortyzuje się metodą liniową,

b) stany i rozchody objętych ewidencją ilościowo-wartościową wydawnictw własnych wycenia się według ich kosztu wytworzenia.

Łódź, dnia 8 marca 2011 r.

BILANS

Aktywa	Stan na	
	31.12.2010	31.12.2009
A. Aktywa trwałe	21 879,19	25 998,03
I. Wartości niematerialne i prawne	0,00	0,00
1. Koszty zakończonych prac rozwojowych	0,00	0,00
2. Wartość firmy	0,00	0,00
3. Inne wartości niematerialne i prawne	0,00	0,00
4. Zaliczki na wartości niematerialne i prawne	0,00	0,00
II. Rzeczowe aktywa trwałe	21 879,19	25 998,03
1. Środki trwałe	21 879,19	25 998,03
a) grunty (w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)	0,00	0,00
b) budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	0,00	0,00
c) urządzenia techniczne i maszyny	5 185,83	10 608,01
d) środki transportu	0,00	0,00
e) inne środki trwałe	16 693,36	15 390,02
2. Środki trwałe w budowie	0,00	0,00
3. Zaliczki na środki trwałe w budowie	0,00	0,00
III. Należności długoterminowe	0,00	0,00
1. Od jednostek powiązanych	0,00	0,00
2. Od pozostałych jednostek	0,00	0,00
IV. Inwestycje długoterminowe	0,00	0,00
1. Nieruchomości	0,00	0,00
2. Wartości niematerialne i prawne	0,00	0,00
3. Długoterminowe aktywa finansowe	0,00	0,00
a) w jednostkach powiązanych	0,00	0,00
- udziały lub akcje	0,00	0,00
- inne papiery wartościowe	0,00	0,00
- udzielone pożyczki	0,00	0,00
- inne długoterminowe aktywa finansowe	0,00	0,00
b) w pozostałych jednostkach	0,00	0,00
- udziały lub akcje	0,00	0,00
- inne papiery wartościowe	0,00	0,00
- udzielone pożyczki	0,00	0,00
- inne długoterminowe aktywa finansowe	0,00	0,00
4. Inne inwestycje długoterminowe	0,00	0,00
V. Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	0,00	0,00
1. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0,00	0,00
2. Inne rozliczenia międzyokresowe	0,00	0,00
B. Aktywa obrotowe	765 030,04	830 454,34
I. Zapasy	465 107,33	508 943,39
1. Materiały	0,00	0,00
2. Półprodukty i produkty w toku	7 630,38	4 000,00
3. Produkty gotowe	457 476,95	504 943,39
4. Towary	0,00	0,00
5. Zaliczki na dostawy	0,00	0,00
II. Należności krótkoterminowe	88 253,45	69 767,29

1. Należności od jednostek powiązanych	0,00	0,00
a) z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:	0,00	0,00
- do 12 miesięcy	0,00	0,00
- powyżej 12 miesięcy	0,00	0,00
b) inne	0,00	0,00
2. Należności od pozostałych jednostek	88 253,45	69 767,29
a) z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:	72 108,45	51 387,29
- do 12 miesięcy	63 385,00	35 231,78
- powyżej 12 miesięcy	8 723,45	16 155,51
b) z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń	16 145,00	18 380,00
c) inne	0,00	0,00
d) dochodzone na drodze sądowej	0,00	0,00
III. Inwestycje krótkoterminowe	208 916,99	249 172,97
1. Krótkoterminowe aktywa finansowe	208 916,99	249 172,97
a) w jednostkach powiązanych	0,00	0,00
- udziały lub akcje	0,00	0,00
- inne papiery wartościowe	0,00	0,00
- udzielone pożyczki	0,00	0,00
- inne krótkoterminowe aktywa finansowe	0,00	0,00
b) w pozostałych jednostkach	0,00	0,00
- udziały lub akcje	0,00	0,00
- inne papiery wartościowe	0,00	0,00
- udzielone pożyczki	0,00	0,00
- inne krótkoterminowe aktywa finansowe	0,00	0,00
c) środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	208 916,99	249 172,97
- środki pieniężne w kasie i na rachunkach	208 916,99	249 172,97
- inne środki pieniężne	0,00	0,00
- inne aktywa pieniężne	0,00	0,00
2. Inne inwestycje krótkoterminowe	0,00	0,00
IV. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	2 752,27	2 570,69
Aktywa razem	786 909,23	856 452,37

Pasywa	Stan na	
	31.12.2010	31.12.2009
A. Kapitał (fundusz) własny	581 113,69	615 425,25
I. Kapitał (fundusz) podstawowy	0,00	0,00
II. Należne wpłaty na kapitał podstawowy (wielkość ujemna)	0,00	0,00
III. Udziały (akcje) własne (wielkość ujemna)	0,00	0,00
IV. Kapitał (fundusz) zapasowy	615 425,25	584 348,38
V. Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny	0,00	0,00
VI. Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe	0,00	0,00
VII. Zysk (strata) z lat ubiegłych	0,00	0,00
VIII. Zysk (strata) netto	-34 311,56	31 076,87
IX. Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)	0,00	0,00
B. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	205 795,54	241 027,12

I. Rezerwy na zobowiązania	0,00	0,00
1.Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0,00	0,00
2.Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	0,00	0,00
- długoterminowa	0,00	0,00
- krótkoterminowa	0,00	0,00
3.Pozostałe rezerwy	0,00	0,00
- długoterminowa	0,00	0,00
- krótkoterminowa	0,00	0,00
II. Zobowiązania długoterminowe	0,00	0,00
1.Wobec jednostek powiązanych	0,00	0,00
2.Wobec pozostałych jednostek	0,00	0,00
a) kredyty i pożyczki	0,00	0,00
b) z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	0,00	0,00
c) inne zobowiązania finansowe	0,00	0,00
d) inne	0,00	0,00
III. Zobowiązania krótkoterminowe	185 626,08	210 082,33
1.Wobec jednostek powiązanych	0,00	0,00
a) z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	0,00	0,00
- do 12 miesięcy	0,00	0,00
- powyżej 12 miesięcy	0,00	0,00
b) inne	0,00	0,00
2.Wobec pozostałych jednostek	185 626,08	210 082,33
a) kredyty i pożyczki	0,00	0,00
b) z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	0,00	0,00
c) inne zobowiązania finansowe	0,00	0,00
d) z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	79 161,66	126 499,55
- do 12 miesięcy	66 239,64	94 717,90
- powyżej 12 miesięcy	12 922,02	31 781,65
e) zaliczki otrzymane na dostawy	0,00	0,00
f) zobowiązania wekslowe	0,00	0,00
g) z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń	25 318,25	29 968,87
h) z tytułu wynagrodzeń	80 887,00	53 287,00
i) inne	259,17	326,91
3.Fundusze specjalne	0,00	0,00
IV. Rozliczenia międzyokresowe	20 169,46	30 944,79
1.Ujemna wartość firmy	0,00	0,00
2.Inne rozliczenia międzyokresowe	20 169,46	30 944,79
- długoterminowe	0,00	0,00
- krótkoterminowe	20 169,46	30 944,79
Pasywa razem	786 909,23	856 452,37

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

Nazwa pozycji	Kwota za rok	
	obrotowy 01.01.2010- 31.12.2010	ubiegły 01.01.2009- 31.12.2009
A. Przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi, w tym:	50 502,75	106 170,00
- od jednostek powiązanych	0,00	0,00
I. Przychody netto ze sprzedaży produktów	94 338,81	60 504,00
II. Zmiana stanu produktów (zwiększenie - wartość dodatnia, zmniejszenie - wartość ujemna)	-43 836,06	45 666,00
III. Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	0,00	0,00
IV. Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	0,00	0,00
B. Koszty działalności operacyjnej	882 877,68	1 103 491,61
I. Amortyzacja	17 154,84	28 005,37
II. Zużycie materiałów i energii	59 974,87	78 037,40
III. Usługi obce	339 468,88	493 328,00
IV. Podatki i opłaty, w tym:	32 818,82	59 925,39
- podatek akcyzowy	0,00	0,00
V. Wynagrodzenia	331 769,72	356 152,94
VI. Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	28 762,15	29 640,45
VII. Pozostałe koszty rodzajowe	72 928,40	58 402,06
VIII. Wartość sprzedanych towarów i materiałów	0,00	0,00
C. Zysk (strata) ze sprzedaży (A-B)	-832 374,93	-997 321,61
D. Pozostałe przychody operacyjne	911 499,38	1 079 354,19
I. Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	0,00	0,00
II. Dotacje	512 551,48	776 093,47
III. Inne przychody operacyjne	398 947,90	303 260,72
E. Pozostałe koszty operacyjne	116 986,82	49 054,45
I. Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	0,00	0,00
II. Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	0,00	0,00
III. Inne koszty operacyjne	116 986,82	49 054,45
F. Zysk (strata) z działalności operacyjnej (C+D-E)	-37 862,37	32 978,13
G. Przychody finansowe	3 550,81	424,22
I. Dywidendy i udziały w zyskach, w tym:	0,00	0,00
- od jednostek powiązanych	0,00	0,00
II. Odsetki, w tym:	2 219,68	424,22
- od jednostek powiązanych	0,00	0,00
III. Zysk ze zbycia inwestycji	0,00	0,00
IV. Aktualizacja wartości inwestycji	0,00	0,00
V. Inne	1 331,13	0,00
H. Koszty finansowe	0,00	2 325,48
I. Odsetki, w tym:	0,00	1 027,00
- od jednostek powiązanych	0,00	0,00
II. Strata ze zbycia inwestycji	0,00	0,00
III. Aktualizacja wartości inwestycji	0,00	0,00

IV. Inne	0,00	1 298,48
I. Zysk (strata) z działalności gospodarczej (F+G-H)	-34 311,56	31 076,87
J. Wynik zdarzeń nadzwyczajnych (J.I.-J.II.)	0,00	0,00
I. Zyski nadzwyczajne	0,00	0,00
II. Straty nadzwyczajne	0,00	0,00
K. Zysk (strata) brutto (I +/- J)	-34 311,56	31 076,87
L. Podatek dochodowy	0,00	0,00
M. Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)	0,00	0,00
N. Zysk (strata) netto (K-L-M)	-34 311,56	31 076,87

Sprawozdanie Skarbnika ŁTN za 2010 r.

W porównaniu z latami poprzednimi, w tym przede wszystkim w zestawieniu z 2009 r., sytuacja finansowa Łódzkiego Towarzystwa Naukowego w 2010 r. nie uległa poprawie i cały czas jest niestabilna. W głównej mierze wynika to z faktu braku pewności uzyskania dochodów pozwalających na pokrycie stale zwiększających się kosztów bieżącego funkcjonowania Towarzystwa i realizacji podejmowanych przez nas zadań.

Źródła finansowania działalności ŁTN

Podstawowymi źródłami finansowania działalności ŁTN w 2010 r. były dotacje, które łącznie wynosiły 506 986,00 zł. Składały się na nie:

- dotacje z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego na kwotę 207 750,00 zł, (w tym: na wydawnictwa – 117 500,00 zł oraz na Festiwal – 90 000,00 zł),

- dotacje z Urzędu Miasta na łączną kwotę 299 236,00 zł (kwota ta obejmuje 54 326,00 zł dotacji Wydziału Planowania Przestrzennego i Ochrony Zabytków na remont stolarki okiennej),

Drugim pod względem kwoty finansowania działalności Towarzystwa były przychody na cele statutowe o łącznej wartości 245 014,68 zł, na tę kwotę składały się m.in. dofinansowania wydawnictw, odsetki z lokat, darowizny.

Trzecim źródłem dochodów były wpływy ze sprzedaży wydawnictw, które wyniosły 94 338,81 zł (część publikacji zalegających w magazynie została sprzedana po obniżonej cenie).

Czwartym źródłem finansowania działalności ŁTN są składki członkowskie. W 2010 r. wpływy z tego tytułu wyniosły 73 850,00 zł (w 2009 r. było to 56 675 zł). Niestety, zaległości we wpłatach wynoszą aż 48 950,00 zł (w 2009 r. było to 56 030, zł). Z wpłatą zalega 137 członków (w 2009 r. – aż 221 członków ŁTN).

Znacznemu zmniejszeniu uległy natomiast wpływy z odpisu 1% od podatku dochodowego od osób fizycznych, które wyniosły zaledwie 14 519,40 zł, podczas gdy w 2008 r. wynosiły 31 583,56 zł, a w 2009 r. 28 850,60 zł. Wpływ na taką sytuację miało przede wszystkim zmniejszenie z trzech do dwóch liczby progów płaconego podatku dochodowego i obniżenie wysokości tych progów do 18% i 32%.

Podstawowe wydatki Towarzystwa

Na podstawowe wydatki ŁTN składają się:

1. Usługi obce – 291 939,71 zł (m.in. koszty organizacji festiwalu, koszty realizacji grantu, koszt wymiany okien, koszty organizacji inauguracji roku akademickiego),

2. Koszt druku wydawnictw ŁTN – 148 204,32 zł,

3. Wynagrodzenia – 356 721,86 zł, w tym: wynagrodzenie dla pracowników 135 419,72 (w 2009 r. – 131 288,74 zł), pozostałe wynagrodzenia to: nagroda naukowa Towarzystwa – 3 914,10 zł, nagroda im. Ireny Lepalczyk – 3 007,90 zł, nagroda za Monografię – 20 000,00 zł, umowy wydawnicze – 166 258,00 zł, ubezpieczenie społeczne – 28 122,14 zł),

4. Podróże służbowe – 1 105,00 zł,

5. Pozostałe koszty: czynsz – 30 744,00 zł, energia cieplna – 28 044,88 zł, korespondencja – 9 026,66 zł, telefony (stacjonarny i komórkowy) – 8 200,05 zł, usługi księgowo – 7 446,00 zł, energia elektryczna – 4 726,86 zł, ryczałt samochodowy – 4 084,29 zł, ubezpieczenie – 2 235,20 zł, prenumerata prasy – 2 589,67 zł, monitoring – 1 464,00 zł, utrzymanie domeny (miejsce na serwerze) – 1 195,60 zł, konserwacja systemu alarmowego – 1 024,80 zł, odpady komunalne – 741,58 zł, woda i ścieki – 452,36 zł, inne (kwiaty, środki czystości, nekrologi, środki spożywcze itp.) – 9 468,95 zł.

Większość „pozostałych kosztów” uległa zwiększeniu, na takim samym poziomie w stosunku do ubiegłego roku pozostały takie koszty jak usługi księgowo, monitoring, konserwacja systemu alarmowego.

Majątek Towarzystwa wskutek amortyzacji uległ zmniejszeniu z kwoty 25 998,03zł do kwoty 21 879,19 zł.

Ujemny bilans sporządzony przez Biuro Rachunkowe w wysokości 34 311,56 w dużej mierze wynika z faktu zmniejszenia kwoty produktów gotowych (książki, czasopisma) które zostały sprzedane po obniżonej cenie.

Na podstawie wyżej przedstawionego zestawienia wynika, że dochody stanowiły kwotę 934 708,89 zł, a wydatki wyniosły 909 415,79 zł

Skarbnik ŁTN
prof. dr hab. Krzysztof Skotnicki

8. SPRAWOZDANIE Z UZYSKANIA I WYKORZYSTANIA ŚRODKÓW Z TYTUŁU 1% ODPISU OD PODATKU OD OSÓB FIZYCZNYCH

Jednym z celów statutowych Łódzkiego Towarzystwa Naukowego jest promocja wiedzy, działalności wydawniczej oraz popularyzacja wiedzy. Adresatem tej działalności jest społeczność miasta Łodzi, w szczególności uczniowie szkół licealnych, gimnazjalnych i podstawowych.

W 2010 roku z 1% odpisu od podatku wpłynęła na konto Towarzystwa kwota 14 519,40 zł (93,58% wpłat z Łodzi, 6,42% spoza Łodzi).

Kwota została wykorzystana na imprezy 10. Festiwalu Nauki, Techniki i Sztuki, tradycyjny koncert noworoczny dla środowiska naukowego Łodzi w Filharmonii Łódzkiej, wydawnictwa naukowe Towarzystwa, publikacje z serii *Sylwetki Łódzkich Uczonych*, które stanowią dokumentację rozwoju łódzkiego środowiska naukowego.

CZĘŚĆ II
SPRAWY CZŁONKOWSKIE

1. WŁADZE ŁÓDZKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO

1.1. Prezydium Zarządu

Prezes	– prof. dr hab. Stanisław Liszewski
Wiceprezes	– prof. dr hab. Maciej Pawlik
Wiceprezes	– prof. dr hab. Tadeusz Robak
Sekretarz generalny	– prof. dr hab. Wanda M. Krajewska
Z-ca Sekretarza Generalnego	– prof. dr hab. Ewa Marynowicz-Hetka
Z-ca Sekretarza Generalnego	– prof. dr hab. Antoni Różalski
Skarbnik	– prof. dr hab. Krzysztof Skotnicki
Dyrektor Biura	– dr Edward Karasiński

1.2. Zarząd Łódzkiego Towarzystwa Naukowego

prof. dr hab. Adam Sławomir Gala
prof. dr hab. Maria Wichowa
prof. dr hab. Maria Blombergowa
prof. dr hab. Ryszard Dębski
prof. dr hab. Bogusława Urbaniak
prof. dr hab. Janusz Markowski
prof. dr hab. Witold Ciesielski
prof. dr hab. Andrzej Kononowicz
prof. dr hab. Marek Pawlikowski
prof. dr hab. Kazimierz Jędrzejewski
prof. dr hab. Teresa Pajszczyk-Kieszkiewicz
prof. dr Eur-Ing. Andrzej Koziarski
prof. WSIInf. dr Janusz Lipiński
prof. dr Ryszard Hunger
dr hab. Małgorzata Leyko
prof. dr Krystyna Juszyńska

1.3. Komisja Rewizyjna

prof. dr hab. Zygfryd Rymaszewski – przewodniczący
prof. dr hab. Hieronim Bartel
prof. dr hab. Marian Głosek
prof. dr hab. Julian Ławrynowicz
prof. dr hab. Hanna Tadeusiewicz

1.4. Władze Wydziałów

Wydział I

Przewodniczący – prof. dr hab. Adam Sławomir Gala
Sekretarz – prof. dr hab. Maria Wichowa

Wydział II

Przewodniczący – prof. dr hab. Maria Blombergowa
Wiceprzewodniczący – prof. dr hab. Ryszard Dębski
Sekretarz – prof. dr hab. Bogusława Urbaniak

Wydział III

Przewodniczący – prof. dr hab. Janusz Markowski
Wiceprzewodniczący – prof. dr hab. Witold Ciesielski
Sekretarz – prof. dr hab. Andrzej Kononowicz

Wydział IV

Przewodniczący – prof. dr hab. Marek Pawlikowski
Wiceprzewodniczący – prof. dr hab. Kazimierz Jędrzejewski
Sekretarz – prof. dr hab. Teresa Pajszczyk-Kieszkiewicz

Wydział V

Przewodniczący – prof. dr Eur-Ing. Andrzej Koziarski
Sekretarz – prof. dr hab. Janusz Lipiński

Wydział VI

Przewodniczący – prof. Ryszard Hunger
Wiceprzewodnicząca – dr hab. Małgorzata Leyko
Sekretarz – prof. Krystyna Juszyńska

1.5. Rada Biblioteczna

prof. dr hab. Hanna Tadeusiewicz – przewodnicząca
prof. dr hab. Krzysztof Januskiewicz
prof. dr hab. Adam Jaworski
prof. dr hab. Ryszard Markert
prof. dr hab. Wanda Nowakowska
prof. dr hab. Ilona Skupińska-Lövset

1.6. Kapituła Medalu Łódzkiego Towarzystwa Naukowego

prof. dr hab. Stanisław Liszewski – przewodniczący
prof. Ryszard Hunger
prof. dr hab. Jerzy Kroh
prof. dr hab. Zygfryd Rymaszewski
prof. dr hab. Romuald Skowroński
prof. dr Jerzy Starnawski
prof. dr hab. Czesław Strumiłło
prof. dr hab. Leszek Wojtczak
prof. dr hab. Leszek Woźniak

1.7. Kapituła Nagrody Naukowej Łódzkiego Towarzystwa Naukowego

prof. dr hab. Stanisław Liszewski – przewodniczący
prof. dr hab. Maria Blombergowa
prof. dr hab. Adam S. Gala
prof. dr Eur.-Ing. Andrzej Koziarski
prof. dr hab. Małgorzata Leyko
prof. dr hab. Janusz Markowski
prof. dr hab. Marek Pawlikowski

1.8. Kapituła Nagrody ŁTN im. Profesor Ireny Lepalczyk

prof. dr hab. Stanisław Liszewski – przewodniczący

prof. dr hab. Ewa Marynowicz-Hetka

† prof. dr hab. Anna Przeclawska

prof. dr hab. Jerzy Szmągalski

prof. dr hab. Bogusław Śliwerski

1.9. Biuro Łódzkiego Towarzystwa Naukowego

Biuro ŁTN czynne jest od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 16.00.

W Biurze zatrudnione były następujące osoby:

dr Edward Karasiński	–	dyrektor biura (1/2 etatu)
mgr Renata Antosik	–	referent ds. finansowych
Ewa Förster	–	sprzątaczką
mgr Violetta Józwiak	–	pracownik biurowy (1/2 etatu)
Robert Kamiński	–	bibliotekarz
mgr Katarzyna Lelewska	–	referent ds. popularyzacji nauki (3/4 etatu)
mgr Karolina Ławska	–	referent ds. administracyjnych
mgr Joanna Sadowska	–	pracownik administracyjny (1/2 etatu)

2. CZŁONKOWIE ŁÓDZKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO

2.1. Członkowie zwyczajni

Wydział I

Anna Bednarczyk	Bogdan Mazan
Eleonora Bielawska-Batorowicz	Kazimierz Michalewski
Tadeusz Błazejewski	Barbara Olaszek
Barbara Bogołębska	Elżbieta Oleksy
Piotr Cap	Bożena Ostromecka-Frączak
Teresa Cieślukowska	Jacek Piekarski
Marek Cybulski	Krystyna Płachcińska
Olga Czerniawska	Jarosław Płuciennik
Jadwiga Czerwińska	Krystyna Poklewska
Zbigniew Danek	Wiesław Pusz
Maria Edelson	Krystyna Ratajska
Adam Sławomir Gala	Grażyna Rytter
Grzegorz Gazda	Agnieszka Salska
Gerhard Giesemann	Jadwiga Sobczak
Grażyna Habrajska	Jan Sosnowski
Joanna Jabłkowska	Piotr Stalmaszczyk
Irena Janicka-Świdowska	Jerzy Starnawski
Teresa Jaroszevska	Zdzisława Staszewska
Alicja Kacprzak	Anna Strokowska
Maria Kamińska	Adela Styczyńska
Anna Maria Komornicka	Sławomir Sztobryn
Małgorzata Korytkowska	Bogusław Śliwerski
Alina Kowalczyk	Joanna Ślósarska
Anna Krupska-Perek	Teresa Świętosławska
Andrzej Kudra	Hanna Tadeusiewicz
Barbara Kudra	Jadwiga Uchman
Krystyna Kujawińska-Courtney	Elżbieta Umińska-Tytoń
Anna Kuligowska-Korzeniewska	Ewa Waniek-Klimczak
Zenon Seweryn Leszczyński	Anna Warda
Maria Lesz-Duk	Zenon Weigt
Barbara Lewandowska-Tomaszczyk	Andrzej Wicher
Eliza Małek	Maria Wichowa
Ewa Marynowicz-Hetka	Jarosław Wierzbiński

Krzysztof Witczak
Maria Witkowska-Gutkowska
Barbara Wolska

Hanna Zalewska-Jura
Grażyna Zarzycka
Robert Zawadzki

Wydział II

Andrzej Abramowicz
Kazimierz Badziak
Stefan Banasiak
Marek Belka
Teresa Bińczycza-Majewska
Maria Magdalena Blombergowa
Leon Tadeusz Błaszczuk
Armian Bohnet
Janusz Borkowski
Witold Broniewicz
Miroslaw Cygański
Krzysztof Cyrek
Małgorzata Dąbrowska
Teresa Dębowska-Romanowska
Ryszard Dębski
Jerzy Dietl
Michał Domagała
Lucyna Domańska
Czesław Domański
Zofia Duniewska
Antoni Duraj Jan
Henryk Dzwonkowski
Andrzej Piotr Felchner
Jan Gajda
Marian Głosek
Albin Głowacki
Zygmunt Gostkowski
Krzysztof Goźdz-Roszkowski
Dariusz Maciej Górecki
Marek Górski
Tadeusz Grabarczyk
Bogdan Gregor
Jerzy Grobis
Ryszard Grygiel
Tomasz Grzegorzczak
Brunon Hołyst

Krzysztof Indecki
Zdzisława Janowska
Tadeusz Janusz
Alicja Jaruga
Barbara Jaworska-Dębska
Aleksandra Jewtuchowicz
Grażyna Juszcak-Szumacher
Leszek Kajzer
Grażyna Ewa Karpińska
Wojciech Katner
Ryszard Kleszcz
Jerzy Kmiecinski
Bronisława Kopczyńska-Jaworska
Stefan Krajewski
Małgorzata Król
Maria Królikowska-Olczak
Elżbieta Kryńska
Jolanta Kulpińska
Eugeniusz Kwiatkowski
Andrzej Lech
Stefan Lelental
Henryk Lewandowski
Biruta Lewaszkiewicz-Petrykowska
Agnieszka Liszewska
Nina Łapińska-Sobczak
Jerzy Maik
Andrzej Marciniak
Jacek Matuszewski
Grzegorz Michalski
Mariusz Mielczarek
Bożena Mikołajczyk
Zofia Mikołajczyk
Władysław Milo
Halina Mortimer-Szymczak
Maria Nartonowicz-Kot
Adam Nowaczyk

Włodzimierz Nykiel	Jan Jacek Sztudynger
Ewa Olejniczak-Szałowska	Alicja Szymczak
Ryszard Panasiuk	Jan Szymczak
Anna Pikulska-Radomska	Tadeusz Szymczak
Krystyna Piotrowska-Marczak	Janusz Świerkocki
Józef Piórczyński	Aleksander Świeżawski
Tadeusz Poklewski-Kozieli	Witold Świętosławski
Eugeniusz Ponczek	Łucja Tomaszewicz
Wiesław Puś	Janusz Tylman
Małgorzata Pyziak-Szafnicka	Bogusława Urbaniak
Zbigniew Rau	Danuta Walczak-Duraj
Stanisław Rudolf	Wielisława Warzywoda-Kruszyńska
Zygfryd Rymaszewski	Aleksander Welfe
Jolanta Sadowska	Władysław Welfe
Michał Seweryński	†Józef Wolski
Krzysztof Skotnicki	Halina Worach-Kardas
Iłona Skupińska-Lövset	Barbara Wójcicka
Małgorzata Stahl	Teresa Wyka
Wacława Starzyńska	Mirosław Wypych
Alicja Stępień-Kuczyńska	Stanisław Marian Zajączkowski
Jadwiga Suchecka	†Zofia Zarzycka
Bogdan Suchecki	Marek Zirk-Sadowski
Bogusław Sułkowski	Elżbieta Żółtowska
Wojciech Szczygielski	

Wydział III

Edward Bald	Janina Jakubowska-Gabara
Jerzy Bańbura	Zbigniew Jakubowski
Tadeusz Bartczak	Adam Jaworski
Maria Bryszewska	Krzysztof Jażdżewski
Grzegorz Bujacz	Paweł Jokiel
Witold Jan Ciesielski	Zofia Józwiak
Krystyna Czyżewska	Janina Karolak-Wojciechowska
Jarosław Dziadek	Zofia Kiliańska
Jerzy Dzieciuchowicz	Zbigniew Klajnert
Józef Edward Dziegieć	Kazimierz Kłysik
Krzysztof Fortuniak	Leokadia Kłyszajko-Stefanowicz
Barbara Gabara	Andrzej Kononowicz
Marek Główka	Krzysztof Kożuchowski
Janusz Hereźniak	Wanda Małgorzata Krajewska
Ryszard Jajte	Jerzy Kroh

Bogusław Kryczka	Andrzej Piechocki
Józef Kurowski	Henryk Czesław Piekarski
Maria Kwiatkowska	Barbara Rakowska
Dominique Jan Maria Lambert	Jakub Rembieniński
Stanisław Laskowski	Waldyr Rodrigues
Jarosław Lewkowski	Stanisław Romanowski
Wanda Leyko	Barbara Różalska
Jan Zbigniew Leśnikowski	Antoni Różalski
Ryszard Stanisław Ligowski	Jacek Siciński
Anna Lipińska	Aleksandra Skowrońska
Stanisław Liszewski	Romuald Skowroński
Julian Ławrynowicz	Andrzej Suliborski
Maria Ławrynowicz	Claude Surry
Andrzej Łuczak	Krystyna Turkowska
Zygmunt Maksymiuk	Maria Turowska
Cecylia Malinowska-Adamska	Henryk Urbanek
Barbara Manikowska	Barbara Wachowicz
Janusz Markowski	Włodzimierz Waliszewski
Andrzej Matczak	Zofia Walter
Maria Michalska	Aurelia Urszula Warcholińska
Jan Michalski	Joanna Wibig
Leon Mikołajczyk	Władysław Wilczyński
Magdalena Mikołajczyk-Chmiela	Andrzej Włochowicz
Grzegorz Młostoń	Leszek Wojtczak
Marek Moneta	Janusz Zakrzewski
Maria Mucha	Ilona Zasada
Romuald Olaczek	Elżbieta Żądzińska
Maria Joanna Olszewska	

Wydział IV

Adam Antczak	Jan Brzeziński
Stanisław Barcikowski	Krzysztof Buczyłko
Hieronim Bartel	Krzysztof Chiżyński
Jacek Bartkowiak	Danuta Chlebna-Sokół
Jan Baszczyński	Witold Chrzanowski
Jan Berner	Elżbieta Czarnecka
Tadeusz Biegański	Małgorzata Czyż
Ludomir Bienias	Józef Drzewoski
Andrzej Bieńkiewicz	Tomasz Durko
Jerzy Bodalski	Ryszard Glinka
Tadeusz Bogdanik	Jan Henryk Goch

Maria Gołębiowska	Anastazy Omulecki
Paweł Górski	Teresa Pajszczyk-Kieszkiewicz
Janusz Greger	Wielisław Papierz
Andrzej Grzegorzewski	Wiesława Partyka
Juliusz Horoszewicz	Marek Pawlikowski
Kazimierz Jędrzejewski	Halina Plewińska
Marlena Juszcak	Anna Płachcińska
Małgorzata Karbownik-Lewińska	Lech Pomorski
Agata Karowicz-Bilińska	Andrzej Radek
Jarosław Kasprzak	Tadeusz Robak
Józef Kędziora	Stefan Rosset
Andrzej Klimek	Jacek Roźniecki
Józef Kobos	Kazimierz Rybiński
Jan Komorowski	Krzysztof Selmaj
Radziśław Kordek	Ewa Sewerynek
Barbara Koteńko	Piotr Sieroszewski
Marek Leszek Kowalski	Marek Sosnowski
Urszula Kowalska-Koprek	Jerzy Stańczyk
Euzebiusz Krykowski	Ludomir Stefańczyk
Maria Krzemińska-Pakuła	Henryk Stępień
Jolanta Kujawa	Jerzy Supady
Krzysztof Kula	Jacek Suzin
Jolanta Kunert-Radek	Marek Synder
Alicja Kurnatowska	Irena Szadkowska-Stańczyk
Andrzej Kurnatowski	Anna Maria Szadowska
Krzysztof Kuzdak	Neonila Szeszenia-Dąbrowska
Andrzej Lewiński	Marian Szpakowski
Julian Liniecki	Jolanta Torzecka
Józefa Lorenc	Wiesława Torzecka
†Wiesław Łasiński	Kazimierz Trznadel
Ewa Małecka-Panas	Cezary Watała
Ryszard Markert	Katarzyna Winczyk
Konstanty Markiewicz	Magdalena Wochna-Sobańska
Gabriela Męteń-Mucha	Leszek Woźniak
Elżbieta Mikiciuk-Olasik	Jerzy Krzysztof Wranicz
Joanna Narbutt	Marek Zawirski
Zofia Olszewska	

Wydział V

Jan Anuszczyk
Jan Awrejcewicz

Wojciech Barański
Marek Bartosik

Stanisław Bielecki	Stanisław Mitura
Andrzej Błaszczyk	Franciszek Mosiński
Jan Burcan	Andrzej Napieralski
Liliana Teresa Byczkowska-Lipińska	Zdzisław Orzechowski
Krzysztof Dems	Tadeusz Paryjczak
Marek Dziubiński	Maciej Pawlik
Tadeusz Ryszard Fodemski	Jerzy Petera
Iwona Frydrych	Jerzy Porochnicki
Zbigniew Gawroński	Jerzy Prywer
Krzysztof Marian Gniotek	Stefan Przewłocki
Ryszard Grądzki	Ryszard Przybylski
Andrzej Heim	Jerzy Słodowy
Tadeusz Jackowski	Marek Lucjan Snycerski
Michał Jacymirski	Czesław Strumiłło
Krzysztof Januszkiewicz	Paweł Strumiłło
Andrzej Jopkiewicz	Franciszek Strzelczyk
Tomasz Kapitaniak	Marian Suchar
Włodzimierz Kawka	Janusz Szosland
Edward Kącki	Krzysztof Ślot
Piotr Klemm	Krzysztof Śmigieński
Kazimierz Kopias	Wiktorian Tarnawski
Andrzej Koszmider	Marek Trombski
Maria Kotełko	Janusz Turowski
Dorota Kozanecka	Bogdan Walkowiak
Andrzej Koziarski	Bogdan Wendler
Marian Królak	Sławomir Wiak
Izabella Krucińska	Bogusław Więcek
Bogdan Kruszyński	Wojciech Wolf
Jan Krysiński	Kazimierz Zakrzewski
Piotr Kula	Roman Zarzycki
Krzysztof Kuźmiński	Ireneusz Zbiciński
Janusz Lipiński	Jerzy Stanisław Zieliński
Józef Masajtis	Witold Żurek
Andrzej Materka	

Wydział VI

Andrzej Bartczak	Eleonora Jedlińska
Tadeusz Chmielewski	Anna Jeremus
Anna Domańska	Andrzej Jocz
Stanisław Firlej	Krystyna Juszyńska
Ryszard Hunger	Ryszard Kluszczyński

Tomasz Kłys	Krzysztof Stefański
Jolanta Leman-Zajiček	Marta Szoka
Małgorzata Leyko	Grzegorz Sztabiński
Ewa Marxen-Wolska	Zofia Uzelac
Wanda Nowakowska	Anna Wesołowska-Firlej
Ewelina Nurczyńska-Fidelska	Irena Wiselka-Cieślar
Andrzej Olszewski	Jerzy Wolski
Marek Pabich	Edward Zajiček

2.2. Prezesi Łódzkiego Towarzystwa Naukowego w latach 1936–2010

Teodor M. Vieweger (1937–1945)
[Prezes Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Łodzi]
Ludwik A. Kolankowski (1945–1946)
Marian Grotowski (12.05.1946–30.11.1946)
Tadeusz M. Kotarbiński (1946–1966)
Jan Dylík (1966–1973)
Bernard Zabłocki (1974–1982)
Witold Śmiech (1982–1991)
Stanisław Liszewski (od 1991)

2.3. Członkowie honorowi Łódzkiego Towarzystwa Naukowego

Juliusz Kleiner (1952)
Tadeusz Kotarbiński (1966)
Stefania Skwarczyńska (1985)
Wacław Markert (1985)
Karol Dejna (1990)
Mieczysław Michałowicz (1991)
Anna Dylíkowa (1991)
Józef Matuszewski (1991)
Zofia Libiszowska (1995)
Zdzisław Ruszczak (1995)
Władysław Gundlach (1996)
Jerzy Starnawski (1998)
Leszek Woźniak (1998)

Zygfryd Rymaszewski (1999)
Zygmunt Charzyński (2000)
Maria J. Olszewska (2000)
Witold Ostrowski (2000)
Jan Guzek (2001)
Teresa Pajszczyk-Kieszkiewicz (2001)
Franciszek Wesołowski (2001)
Leokadia Kłyszajko-Stefanowicz (2003)
Tadeusz Krzemiński (2003)
Janusz Szosland (2004)
Władysław Pełczewski (2004)
Wanda Nowakowska (2005)
Marek Pawlikowski (2005)
Andrzej Abramowicz (2006)
Jerzy Mikucki (2007)
Tadeusz Poklewski-Kozieł (2008)
Adela Styczyńska (2008)
Jerzy Kroh (2009)
Jolanta Kulpińska (2009)
Jan Michalski (2009)
Teresa Cieślikowska (2010)
Jerzy Kmiecinski (2010)

2.4. Laureaci Medalu Łódzkiego Tworzystwa Naukowego

Zygfryd Rymaszewski [medal nr 1] (2006)
Wojciech Szygendowski [medal nr 2] (2006)
Jan Rydz [medal nr 3] (2006)
Sylwester Pawłowski [medal nr 4] (2007)
Władysław Gundlach [medal nr 5] (2007)
Wanda Nowakowska [medal nr 6] (2007)
Julian Ławrynowicz [medal nr 7] (2007)
Edward Karasiński [medal nr 8] (2008)
Janusz Lipiński [medal nr 9] (2008)
Tadeusz Szymczak [medal nr 10] (2008)
Jerzy Mikucki [medal nr 11] (2009)
Maciej Pawlik [medal nr 12] (2009)
Zofia Brodowska [medal nr 13] (2009)
Grzegorz Gazda [medal nr 14] (2010)
Jan Krysiński [medal nr 15] (2010)

Teresa Pajszczyk-Kieszkiewicz [medal nr 16] (2010)
Leszek Wojtczak [medal nr 17] (2010)

2.5. Laureaci Nagrody Naukowej Łódzkiego Towarzystwa Naukowego

Edward Rosset (1980)
Maria J. Olszewska (1981)
Stefania Skwarczyńska (1983)
Marek Pawlikowski (1984)
Tadeusz Godycki-Ćwirko (1985)
Karol Dejna (1986)
Józef Matuszewski (1987)
Julian Ławrynowicz (1988)
Antoni Czernielewski (1989)
Jadwiga Jakubowska (1990)
Witold Śmiech (1991)
Władysław Welfe (1992)
Halina Klatkowa (1993)
Zdzisław Ruszczak (1994)
Władysław Gundlach (1995)
Witold Ostrowski (1996)
Zygryd Rymaszewski (1997)
Stefania Taniewska-Osińska (1998)
Teresa Pajszczyk-Kieszkiewicz (1999)
Maciej Pawlik (2000)
Wanda Nowakowska (2001)
Jerzy Starnawski (2002)
Andrzej Abramowicz (2003)
Tadeusz Krzemiński (2004)
Maria Krzemińska-Pakuła (2005)
Czesław Strumiłło (2006)
Marek Pawlikowski (2007)
Leokadia Kłyszajko-Stefanowicz (2008)
Tadeusz Błazejewski (2009)
Janusz Szosland (2010)

2.6. Laureaci Nagrody ŁTN im. Profesor Ireny Lepalczyk za prace badawcze z zakresu pedagogiki społecznej

nagrody nie przyznano (2005)

Hanna Kubicka (2006)

Mariusz Cichosz (2007)

Elżbieta Czykwin (2008)

Ewa Jarosz (2009)

Ewa Wysocka (2010)

3. NOWI CZŁONKOWIE HONOROWI ŁÓDZKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO

WNIOSEK

Wydział II Łódzkiego Towarzystwa Naukowego postuluje przyznanie Nagrody Naukowej dla profesora zwyczajnego dr. hab. Jerzego Kmiecńskiego za całokształt osiągnięć naukowych, poważny dorobek badawczy i dydaktyczny.

Profesor Jerzy Kmiecński jest członkiem Naszego Towarzystwa od 1966 roku, zawsze z zaangażowaniem uczestniczył w życiu naukowym i organizacyjnym Towarzystwa, a ostatnio: w latach 2003–2005 pełnił funkcję Przewodniczącego Wydziału II.

Prof. Jerzy Kmiecński jest związany z Uniwersytetem Łódzkim i placówkami archeologicznymi od 1948 roku. Na Uniwersytecie Łódzkim ukończył studia z zakresu archeologii i od 1956 roku pracuje na tej uczelni przechodząc wszystkie stopnie naukowe: 1952 – magisterium; 1962 – doktorat. W 1969 r. mianowany był docentem, w 1990 roku habilitował się, w 1992 roku został mianowany profesorem nadzwyczajnym, a w 1997 otrzymał tytuł profesora zwyczajnego.

Miał wykłady z zakresu archeologii na Uniwersytecie Łódzkim, także w Bonn, w uniwersytetach skandynawskich i w Uniwersytecie Marii Skłodowskiej-Curie w Lublinie. Pełnił funkcję dyrektora Instytutu Archeologicznego w Łodzi i w Uniwersytecie Marii Skłodowskiej-Curie.

W 1994 roku stworzył na Uniwersytecie Łódzkim Ośrodek Badań i Studiów Wschodu. Ośrodek ten przekształcono na Katedrę, a następnie, dzięki inicjatywie naszego kandydata oraz Waldemara Michowicza połączył się z innymi podobnymi Katedrami i Zakładami tworząc Instytut Studiów Międzynarodowych. Do roku 1998 prof. Kmiecński pełnił funkcję jego wicedyrektora. W roku 2000 Instytut rozrósł się do Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych. W tym czasie J. Kmiecński związał swą działalność naukową i dydaktyczną z Katedrą Systemów Politycznych. Od roku 2006 rozpoczął współpracę z Akademią Humanistyczną im. Aleksandra Gieysztora w Pułtusku realizując pracę dydaktyczną i badawczą w Instytucie Archeologii. W zakresie badań naukowych był inicjatorem i realizatorem kilku programów międzynarodowych, w działalność których wchodziły instytuty naukowe wielu krajów np. Hiszpania, Portugalia, Niemcy, kraje skandynawskie, Białoruś, Ukraina i Rosja.

Profesor Kmiecński jest autorem licznych publikacji naukowych i podręczników akademickich, wydanych w języku polskim, niemieckim i rosyjskim.

Obszerne informacje o działalności i dorobku naukowo-badawczym profesora Kmiecńskiego przedstawiają dwie załączone charakterystyki: prof. dr. hab. Mariana Głoska i prof. dr. hab. Tadeusza Grabarczyka.

Zarząd Wydziału II wyraża głębokie przekonanie, że prof. dr. hab. Jerzy Kmiecński jest godnym kandydatem do nagrody naukowej Łódzkiego Towarzystwa Naukowego.

Wniosek podpisali: prof. dr. hab. Maria Blombergowa – przewodnicząca Wydziału,
Prof. dr. hab. Ryszard Dębski – wiceprzewodniczący Wydziału

REKOMENDACJA

Omówienie dorobku naukowego prof. dr. hab. Jerzego Kmiecńskiego

Prof. dr. hab. Jerzy Kmiecński kończąc studia pod kierunkiem prof. dr. hab. Konrada Jażdżewskiego, twórcy łódzkiego ośrodka archeologicznego, kontynuował myśli i dzieło Mistrza, który zagadnieniom stosunków słowiańsko-germańskich poświęcił znaczną część swoich prac. Główną tematyką prac, ale nie jedyną, prof. dr. hab. Jerzego Kmiecńskiego była także problematyka stosunków słowiańsko-germańskich. Jako archeolog, sięgał do źródeł tych stosunków, które widziano na Pomorzu i stąd szczególne zainteresowanie się tym regionem, a sentyment do Borów Tucholskich pozostał do dziś. Do niekwestionowanego Jego dorobku jest właśnie identyfikacja germańskich plemion Gotów na Pomorzu, wydzielenie i udokumentowanie ich kultury materialnej, co było podstawą do śledzenia ich dalszych losów, również w czasie ich wędrówek po Europie („Zagadnienia kultury tzw. gocko-gepidzkiej na Pomorzu Wschodnim w okresie wczesnorzymskim”). Jednocześnie badania archeologiczne na Pomorzu Wschodnim, poprzez liczne kontakty Profesora z archeologami z Europy Zachodniej, stały się „oknem na świat” dla studentów archeologii. Prof. J. Kmiecński, badając stanowiska archeologiczne organizował międzynarodowe obozy studenckie, w których brali udział studenci z bardzo licznych krajów Europy, m.in. z Norwegii, Danii, Niemiec, Francji, Hiszpanii i byłego ZSRR (z Kijowa i Moskwy). W owych czasach (lata 60. i 70. XX w.) była to sytuacja bez precedensu, gdzie studenci, zaszyci gdzieś w Borach Tucholskich, bez żadnych ograniczeń mogli wymieniać

poglądy, dyskutować, dowiadywać się o problemach, o których prasa codzienna nie śmiała wspominać. Zadzierzgnięte wtedy przyjaźnie, owocują do dziś już współpracą naukową. Poprzez swoją głęboką znajomość problemów pojawienia się plemion germańskich i teoriami w historiografii niemieckiej, Prof. Kmieciński dostrzegając tendencje nacjonalistyczne w nauce niemieckiej, zajął się również tymi zagadnieniami. Problem ten dotyczył nie tylko archeologii, lecz także innych dziedzin nauki jak lingwistyki lub antropologii, co stało się również tematem rozważań w pracach Pana Profesora („Nacjonalizm w germanoznawstwie niemieckim w XIX i na początku XX wieku” – 2 wydania). Problemy te Prof. J. Kmieciński przedstawiał nie tylko w Polsce, ale również na konferencjach zagranicznych jak np. w Sztokholmie, gdzie wygłosił referat (opublikowany) pt. „Die Bedeutung der Germanen ostlich der Oder wahrend der ersten Jahrhunderte nach Christi Geburt im Lichte der neuen Forschungen”.

Zajęcie się problemem nacjonalizmu w badaniach naukowych, skłoniło też Prof. J. Kmiecińskiego do zajęcia się problemami metodologicznymi w nauce i kryteriami dochodzenia do prawdy w naukach historycznych. Zwracają tu uwagę Jego założenia do dochodzenia do prawdy naukowej zawarte w monumentalnym dziele, którym podjął się kierować, a mianowicie „Pradziejów ziem polskich”, gdzie we Wstępie pt. „Funkcja prahistorii we współczesnym społeczeństwie” zawarł swoje przemyślenia na temat roli pracownika naukowego i kryteriów jaki musi się kierować w dochodzeniu do obiektywnego spojrzenia na źródła archeologiczne.

Liczne kontakty z naukowcami i placówkami naukowymi zagranicznymi doprowadziły do stworzenia międzynarodowych zespołów badawczych z których na szczególną uwagę zasługuje projekt „Procesy celtyzacji i romanizacji na zachodnich i północnych peryferiach cywilizacji śródziemnomorskiej”, realizowany wspólnie z pracownikami z Uniwersytetu w Santiago de Compostela (Hiszpania). Projekt ten realizowano badając archeologicznie w północno-zachodniej Hiszpanii (Galicja) i na Pomorzu Wschodnim. Projekt ten zaowocował również powstaniem trzech dysertacji doktorskich. Problemom tym poświęcił artykuł „Romanisation Processes on the Territories of Middel-East and North-East Europe” wydanym w San Sebastiaian (Hiszpania). Ta współpraca również zaowocowała włączeniem przez Prof. J. Kmiecińskiego naukowców polskich do projektu badawczego pt. „Drogi handlowe i szlaki pielgrzymie jako czynnik integracji – perspektywa historyczna”, powstałego na Uniwersytecie Santiago de Compostela. W tym projekcie badawczym biorą udział liczni pracownicy nauki z około 110 uniwersytetów nie tylko z Europy, ale również z Azji i Ameryki i znany jest on jako „Compostelana Group of Universities”. W ramach tego projektu była zorganizowana konferencja naukowa w Polsce pod patronatem tego gremium, gdzie Prof. J. Kmieciński swoje

przemyslenia zawarł w zbiorowej pracy, której był redaktorem „Trade Routes and Pilgrimage Trails as a Factor of Integration” i ukazała się ona w języku angielskim i hiszpańskim.

Prof. J. Kmiecński jest również jednym z inicjatorów projektu badawczego „Dziedzictwo Kulturowe Bursztynowego Wybrzeża”, w którym uczestniczą instytucje naukowe (uniwersyteckie i muzealne) z Polski, Rosji, Białorusi i Szwecji, a także projektu badawczego w ramach UNESCO „Peregrinatio Gothica”. W ramach tego projektu wydano dwa tomy serii wydawniczej „Peregrinatio Gothica”.

Wspomnieć również trzeba, że Jego szerokie zainteresowania, obejmowały problemy i przemiany kulturowe we Wschodniej Europie i Azji. Efektem tego jest wzięcie udziału w tworzeniu Instytutu, a następnie Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych, gdzie kierował Katedrą Badań Wschodu i powołał serię wydawniczą „Eastern Review”.

Jak wynika z przedstawionego dorobku naukowego i organizacyjnego Prof. J. Kmiecński jawi się nam jako naukowiec niezwykle dynamiczny, świetny organizator, a także bardzo dobry dydaktyk, który wypromował liczne grono magistrów, a także 12 doktorów, co na tak małym kierunku, jakim jest archeologia jest liczbą nie małą. Prof. J. Kmiecński do dziś nie zerwał kontaktu z kształceniem młodej kadry i wykłada na Akademii Humanistycznej im. Aleksandra Gieysztor w Pułtusk.

Wspomnieć również należy, że Prof. J. Kmiecński jest członkiem Łódzkiego Towarzystwa Naukowego od 1966 r., zaś w latach 2003–2005 był Przewodniczącym Wydziału II.

Rekomendację podpisał prof. dr hab. Marian Głosek
Katedra Bronioznawstwa Instytutu Archeologii UŁ

REKOMENDACJA

Ocena działalności naukowej
prof. dr. hab. Jerzego Kmiecńskiego

Prof. dr hab. Jerzy Kmiecński, emerytowany profesor Uniwersytetu Łódzkiego i Uniwersytetu Marii Skłodowskiej-Curie w Lublinie, jest obecnie zatrudniony w Akademii Humanistycznej im. Aleksandra Gieysztor w Pułtusk. Dyscypliną naukową Profesora jest archeologia zaś specjalnościami okres wpływów rzymskich, problematyka nacjonalizmu, antropologia i kontakty międzykulturowe. Jest uczniem twórcy łódzkiej szkoły archeologicznej prof. Konrada Jażdżewskiego.

Najwcześniejsze zainteresowania Profesora łączą się z badaniami prowadzonymi na przełomie lat 40. i 50. ubiegłego stulecia na terenie średniowiecznego Gdańska, gdzie jeszcze jako student był zastępcą prof. Jażdżewskiego. Efektem tych działań była Jego praca magisterska *Organizacja społeczna rybaków gdańskich w XII–XVI wieku*. Ta obecność w badaniach Gdańska spowodowała bliższe zainteresowanie się prądziejami Pomorza Gdańskiego. Rozpoczął wówczas, a następnie przez wiele lat kierował pracami wykopaliskowymi na cmentarzyskach z kręgami kamiennymi i kurhanami w Węśiorach, pow. kartuski (1956–1963) i w Odrach, pow. Chojnicki (1962–1990). Było to związane z kolejną pasją Profesora dotyczącą migracji grup ludzkich, a konkretnie skandynawskich Gotów i Gepidów. Jego praca doktorska *Zagadnienie tzw. kultury gocko-gepidzkiej na Pomorzu Wschodnim w okresie wczesnorzymskim* była pierwszym archeologicznym opracowaniem całościowym złożonej problematyki etnicznej tej części Polski w pierwszych wiekach naszej ery i niezwykle nowatorskim. Spotkało się to z szerokim echem, czego wyrazem było zaproszenie Go na szereg cyklów wykładów w wielu uniwersytetach skandynawskich.

Pozostał on jednocześnie dalej zafascynowany szeroko rozumianą problematyką pomorską, kiedy rozpoczął realizację dużego programu badawczego *Dynamika zmian środowiska kulturowego i naturalnego na Pomorzu Wschodnim w pradziejach i we wczesnym średniowieczu*. Było to zarówno związane z rozpoczęciem szeroko zakrojonych prac wykopaliskowych na wczesnośredniowiecznym grodzisku w Raciążu k. Tucholi, jak również we współpracy ze szwedzkimi paleobotanikami, pracując nad zmianami szaty roślinnej w pradziejach i średniowieczu w mezoregionie Borów Tucholskich.

Będąc już kierownikiem Katedry Archeologii (1972) stworzył na terenie Borów Tucholskich dwie, działające do chwili obecnej, stacje naukowe w Białych Błotach i Kłonowicach, pow. Chojnicki. Tam też przede wszystkim koncentrowały się prace badawcze zarówno prowadzone przez Profesora Kmiecńskiego, jak też przez Niego inicjowane i kontynuowane przez Jego uczniów. Tam też miało miejsce szereg konferencji i spotkań naukowych archeologów polskich i europejskich. Profesor zainicjował wówczas kolejny projekt badawczy *Peregrinatio Gothica* przy współpracy z Uniwersytetem w Santiago de Compostela w Hiszpanii, będące kontynuacją i rozwinięciem Jego tematu związanego z migracjami ludzkimi. Jednocześnie rozpoczął wspólnie z archeologami hiszpańskimi prace badawcze na późnoceltyckich osadach obronnych *Castrach* leżących w nadmorskiej Galicji. On też wprowadził wówczas do polskiej literatury pojęcie kultury *castro* będącej przykładem zachodnioeuropejskiej celtyzacji a następnie romanizacji Półwyspu Iberyjskiego.

Nie zaniedbywał On też problematyki polskiej. W swojej rozprawie habilitacyjnej *Racjonalizm w germanoznawstwie niemieckim w XIX i początkach XX w.* rozprawił się z licznymi teoriami lingwistyki, antropologii, historiografii i przede wszystkim archeologii, powstałymi w nauce pruskiej i obowiązującymi nie tylko w XIX w. ale też, a może głównie, w III Rzeszy. Szczególnie istotne są analizy autora na gruncie najbliższej Mu archeologii. Dotyczy to w głównej mierze koncepcji w gruncie rzeczy wybitnego archeologa, jakim był Gustaf Kossinna profesor Uniwersytetu w Berlinie, którego *nota bene* Profesor Kmiecński jest naukowym prawnukiem. Zasadnicza teza Kossinny opierająca się na założeniu, że kultura archeologiczna odpowiada konkretnemu etosowi została w zdecydowany sposób obalona przez autora tej rozprawy. Jerzy Kmiecński stwierdził, że niezwykle rzadko teza ta znajduje swoje odzwierciedlenie w rzeczywistości. Najczęściej bowiem kultura archeologiczna jest zbiorem wielu cech, a co za tym idzie, także wielu ludów, które ową kulturę tworzyły.

Profesor Kmiecński zajął się także ważnymi dla swojej dyscypliny zagadnieniami metodologicznymi, które przedłożył w redagowanym przez siebie podręczniku akademickim *Pradzieje ziem polskich* (1989). Zwrócił tam uwagę na zagadnienie prawdy w badaniach naukowych i kryteria dochodzenia do niej, na ciągle różnie rozumianą terminologię takich pojęć jak świadomość narodowa, czy wreszcie sam nacjonalizm.

W 2004 roku był współautorem podręcznika *Antropologia*, którą w Rosji i na Białorusi uznano za obowiązkowy. To oczywiście kolejna z wielu pańi naukowych Profesora. W krótkim tekście nie sposób wymienić je wszystkie. Szczególnie ożywiona, różnorodna i owocna jest Jego działalność na polu organizacyjno-naukowym. Rozpoczął ją bardzo wcześnie, pełniąc przez wiele lat obowiązki inspektora – rzeczoznawcy zabytków archeologicznych na terenie ówczesnego województwa gdańskiego. W latach 1972–1990 był kierownikiem Katedry Archeologii na Uniwersytecie Łódzkim. Jest redaktorem stworzonej przez siebie serii „Archeologia Baltica” i należy do zespołów wielu redakcji i komitetów redakcyjnych. W latach 70. i 80. był prodziekanem Wydziału Filozoficzno-Historycznego Uniwersytetu Łódzkiego. Od 12 lutego 1966 jest członkiem Łódzkiego Towarzystwa Naukowego, zaś w kadencji 2003–2005 był przewodniczącym Wydziału II.

W ciągu kilku dekad lat Profesor Jerzy Kmiecński zapewnił sobie trwałe miejsce w dziejach łódzkiego środowiska, a tym samym w dziejach polskiej archeologii.

Rekomendacje podpisał prof. nadzw. dr hab. Tadeusz Grabarczyk
Zakład Archeologii Pomorza, Instytut Archeologii UŁ

UCHWAŁA

Zwyczajnego Zgromadzenia Ogólnego
Łódzkiego Towarzystwa Naukowego podjęta 29 marca 2010 roku
w sprawie nadania tytułu członka honorowego

Sprawozdawcze Zgromadzenie Ogólne Łódzkiego Towarzystwa Naukowego po zapoznaniu się z wnioskiem i po wysłuchaniu dyskusji, w uznaniu zasług dla nauki i Łódzkiego Towarzystwa Naukowego podjęło jednogłośnie uchwałę o nadaniu Panu Profesorowi doktorowi habilitowanemu Jerzemu Kmiecińskiemu tytułu członka honorowego Łódzkiego Towarzystwa Naukowego.

Uchwałę podpisał prof. dr hab. Stanisław Bielecki, przewodniczący obrad

ZGROMADZENIE OGÓLNE
ŁÓDZKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO

NADAJE TYTUŁ

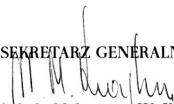
CZŁONKA HONOROWEGO

Profesorowi
JERZEMU KMIĘCIŃSKIEMU

ZA DŁUGOLETNIĄ AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNĄ
NA RZECZ
ŁÓDZKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO

SEKRETARZ GENERALNY

prof. dr hab. Małgorzata W. Krajewska

PRYZES

prof. dr hab. Stanisław Liszewski

ŁÓDŹ, 29 MARCA 2010 R.

Opinia naukowa
w sprawie członkostwa honorowego
prof. dr hab. Teresy Cieślikowskiej

Pani prof. dr hab. T. Cieślikowska – wybitny teoretyk i historyk literatury – związana była z Uniwersytetem Łódzkim od czasu studiów polonistycznych (ukończonych w 1952 r.) i asystentury z założoną w 1945 r. przez prof. dr hab. Stefanię Skwarczyńską pierwszą w Polsce Katedrą Teorii Literatury. Doktorat uzyskała w 1963 r., habilitację w 1967, profesorem nadzwyczajnym została w 1975 r., profesorem zwyczajnym w 1991 r.

Od 1973 r. kierowała najpierw Zakładem Teorii Literatury, od 1981 r. była dyrektorem Instytutu Teorii Literatury, Teatru i Filmu, a od 1991 r. została kierownikiem Katedry Teorii Literatury, Teatru i Filmu. Funkcję tę pełniła do czasu przejścia na emeryturę w 1997 r., obecnie wykłada w łódzkiej Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej.

Prof. T. Cieślikowska miała liczne zasługi w kształceniu kadr naukowych: kierowała studium doktoranckim, wypromowała 17 doktorów, recenzowała wiele prac naukowych, brała udział w przewodach habilitacyjnych i profesorskich, podejmowała się prac redakcyjnych (np. *Problemy teoretyczne związków literatur i sztuk Orientu i Zachodu*, 1992; we współredakcji z J. Sławińskim *Pogranicza i korespondencje sztuk*, 1980; we współredakcji z G. Gazdą *Problemy genealogii. Literatura, teatr, film*, 1980). O Jej aktywności naukowo-organizacyjnej świadczą zorganizowane konferencje naukowe, udział w wielu sesjach, a także funkcje pełnione w strukturach uczelnianych (była członkiem Senatu).

Pani Profesor ma znaczący w literaturoznawstwie dorobek naukowy. Dominantą Jej zainteresowań naukowych jest genealogia (i przemiany gatunkowo-rodzajowe) oraz literatura narracyjna i poezja XX w. (kategorie postaci literackich, form podawczych i narracji; teatralizacja powieści współczesnej; powieść kryminalna; poezja konkretna). Artykuły genealogiczne publikowała w „ZRL” (w tzw. *Materiałach do „Słownika rodzajów literackich”*), niedawno zbiór haseł Jej autorstwa ukazał się w *Słowniku rodzajów i gatunków literackich* (red. G. Gazda, S. Tynecka-Makowska, 2006; opowiadanie, nowela, nowa powieść i powieść tendencyjna). Ważnymi książkami z drugiego kręgu badawczego były: *Twórczość Teodora Parnickiego*, 1965; dwa lata temu Pani Profesor opublikowała rozprawę poświęconą temu pisarzowi: *Baśń historyka-baśń pisarza. Uwagi dotyczące niektórych nieporozumień naukowych w pracach i dyskusjach, w: Tajemnice słowa i ciała. Szkice o powieściopisarstwie Teodora Parnickiego*. Red. T. Markiewka, K. Uniłowski, Katowice 2008, *Warsztat*

współczesnej prozy narracyjnej (1967) oraz *U podstaw prozy artystycznej XX w.cz. 1. Kontekst a czytelność tekstu* (ŁTN 1970).

Zagadnienia związków łączących utwory narracyjne z innymi tekstami (komparatystyka) i teorii sugestii, czyli oddziaływania autorskiego poprzez tekst na odbiorcę, stały się tematem dwóch znaczących zbiorów rozproszonych artykułów, wydanych w 1995 r.: *W kręgu genologii, intertekstualności, teorii sugestii* oraz *W kręgu genologii i teorii sugestii* (we współautorstwie z mężem Sławomirem Cieślikowskim). W pracach tych rozważa kategorie tekstu-kontekstu i intertekstu; cytatu w narracji; twórczości centonowej; przemilczenia w prozie; sugestii jako zasady narracji.

Pani prof. dr hab. Teresa Cieślikowska jako uczona podejmująca ważne obszary naukowej refleksji, nauczyciel i wychowawca w pełni zasługuje na honorowe członkostwo ŁTN.

Podpisała prof. nadzw. dr hab. Barbara Bogołębska
Katedra Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej UŁ

UCHWAŁA

Zwyczajnego Zgromadzenia Ogólnego
Łódzkiego Towarzystwa Naukowego podjęta 29 marca 2010 roku
w sprawie nadania tytułu członka honorowego

Sprawozdawcze Zgromadzenie Ogólne Łódzkiego Towarzystwa Naukowego po zapoznaniu się z wnioskiem i po wysłuchaniu dyskusji, w uznaniu zasług dla nauki i Łódzkiego Towarzystwa Naukowego podjęło jednogłośnie uchwałę o nadaniu Pani Profesorowi doktor habilitowanej Teresie Cieślikowskiej tytułu członka honorowego Łódzkiego Towarzystwa Naukowego.

Uchwałę podpisał prof. dr hab. Stanisław Bielecki, przewodniczący obrad

ZGROMADZENIE OGÓLNE
ŁÓDZKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO

NADAJE TYTUŁ

CZŁONKA HONOROWEGO

Profesor
TERESIE CIEŚLIKOWSKIEJ

ZA WIELOLETNIĄ PRACĘ NA RZECZ
ŁÓDZKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO

SĘKRETARZ GENERALNY

prof. dr hab. Małgorzata W. Krajeuska

PREZES

prof. dr hab. Stanisław Liszewski

ŁÓDŹ, 29 MARCA 2010 R.

4. NAGRODA NAUKOWA ŁÓDZKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO

Wniosek o Nagrodę Naukową
Łódzkiego Towarzystwa Naukowego
dla prof. dr. hab. Janusza Szoslanda
za całokształt działalności naukowej

Uprzejmie informuję o jednomyślnym wniosku Zarządu V Wydziału ŁTN, dotyczącym wystąpienia o Nagrodę Naukową ŁTN dla Pana prof. dr. hab. inż. dr. h. c. Janusza Szoslanda – za całokształt Jego działalności. Załączam dwie opinie uzasadniające taki wniosek. Proszę o jego życzliwe przyjęcie.

Wniosek podpisał prof. dr. Eur.-Ing. Andrzej Koziarski, przewodniczący Wydziału V

OPINIA
towarzysząca wnioskowi o przyznanie
Nagrody Naukowej ŁTN
panu prof. dr. hab. inż. dr. h. c. Januszowi Szoslandowi
(za całokształt działalności)

Janusz Szosland urodził się w 1925 r. Studia wyższe odbył i ukończył na Politechnice Łódzkiej, uzyskując kolejno dyplom mgr inż. włókiennika, stopień dr n.t., stopień dr hab. oraz tytuły prof. nadzwyczajnego i prof. zwyczajnego.

Z Politechniką Łódzką związał się pracą wykonywaną w latach 1950–2000 i kontynuowaną nadal po przejściu na emeryturę.

Ma niepodważalny autorytet naukowy, także w skali światowej, wieńczący działalność na obszarach szeroko rozumianej inżynierii włókienniczej, architektury tekstyliów i organizacji przemysłu włókienniczego. Jest autorem, lub wiodącym współautorem 13. książek i monografii oraz 165 artykułów naukowych, a także wielu referatów i opinii. Kierował i współrealizował 9 poważnych projektów badawczych (tzw. „grantów”). Był także organizatorem lub współorganizatorem 35. konferencji naukowych – w większości o zasięgu międzynarodowym.

Dotychczas wypromował 23 doktorów n.t. – sześciu z nich zostało już profesorami.

Jest aktywnym członkiem założycielem Akademii Inżynierskiej w Polsce, gdzie m.in. od 1992 r. przewodniczył Radzie ds. Członkostwa. W latach 1987–2001 był członkiem KBN PAN, a od 1993 r. jest członkiem Rady Oddziału PAN w Łodzi. W latach 1982–1990 przewodniczył Radzie Głównej NOT. Jest od 50-ciu lat członkiem Stowarzyszenia Włókienników Polskich (od 1999 r. Honorowym Prezesem SWP).

Pan Prof. Janusz Szosland jest członkiem ŁTN od 1978 r., wyróżnionym godnością Członka Honorowego w 2004 r. Jest odznaczony m.in. Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Polonia Restituta (2000). Godność Doktora *Honoris Causa* nadały mu Moskiewska Państwowa Akademia Tekstylna (1979) oraz Politechnika Łódzka (1996).

Uzyskał Nagrodę Naukową miasta Łodzi (1978) oraz medal Łódzkiej Eureka (2004).

Mimo upływu lat pan Prof. Janusz Szosland nieprzerwanie działa twórczo. Świadczy o tym m.in. wydłużająca się lista znaczących publikacji oraz oryginalne opracowanie „odzieży pneumatycznej” (stosowanej w ekstremalnie zmieniających się warunkach atmosferycznych). Niestabnącą wenę twórczą Prof. Janusza Szoslanda potwierdza także ostatnio powstała unikatowa konstrukcja „krosna rotacyjnego” (przeznaczonego do wytwarzania nowatorskich tekstyliów).

Całokształt stale pomnażanego dorobku naukowego, inżynierskiego i stowarzyszeniowego budzi podziw oraz uznanie dla Kandydata do Nagrody ŁTN. Podkreślam ponadto konstruktywną rolę opiniotwórczą – dostrzeganą w publicznych wystąpieniach Prof. Janusza Szoslanda – także zjednującą Mu powszechny szacunek.

W konkluzji wyrażam przekonanie o pełnej zasadności wniosku dotyczącego przyznania Nagrody Naukowej Panu Prof. Januszowi Szoslandowi za całokształt Jego dokonań.

Opinię podpisał prof. Andrzej Koziarski

OPINIA

dotycząca wniosku o wyróżnienie
Prof. dr. hab. inż. Janusza Szoslanda
Nagrodą Naukową ŁTN

Prof. zw. dr hab. inż. Janusz Szosland dr h. c. ur. 16.01.1925 pracuje na Wydziale Włókienniczym Politechniki Łódzkiej od października 1950 roku do października 2000 roku zdobywając kolejne stopnie i tytuły naukowe doktora nauk technicznych, dr habilitowanego, profesora nadzwyczajnego

czajnego, profesora zwyczajnego i zajmując kolejne stanowiska kierownika Katedry Tkactwa (1967–1970), dyrektora Instytutu Mechanicznej Technologii Włókna (1970–1995), inicjatora, współorganizatora i wykładowcy na studiach UNIDO Wydziału Włókienniczego PŁ dla inżynierów z całego świata w latach: 1973, 1974, 1976.

Pracuje również poza Politechniką Łódzką w Głównym Instytucie Włókiennictwa w Łodzi (1950–1951 i 1958–1959), na Wydziale Włókienniczym w Wieczorowej Szkole Inżynierskiej w Łodzi (1952–1955), Wydziale Włókienniczym Szkoły Inżynierskiej w Częstochowie (1952–1955), Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych w Łodzi (1957–1960). Jest autorem podręcznika Podstawy Budowy i Technologii Tkanin (5 wydań), 7 monografii książkowych, 2 przekładów, współautorem: Podstaw Mechanicznej Technologii Tekstyliów (1987), 5 skryptów, Poradnika Inżyniera – Włókiennika i innych. Wykreował specjalność Architektura Tekstyliów. Autor 11 książkowych monografii naukowych, 165 artykułów, publikacji naukowych, ponad 120 referatów, 80 wykonanych dla gospodarki narodowej prac badawczych i projektowych – w większości wdrożonych, 17 patentów.

Jest promotorem 23 prac doktorskich, z których 6 osób zostało profesorami. Organizator ponad 35 konferencji krajowych i międzynarodowych naukowych i naukowo-technicznych; kierownik i współwykonawca fundamentalnych dla włókiennictwa tematów badawczych w ramach projektów CPBR, KBN, MEN, COPERNICUS, INCOCOPERNICUS. Jest członkiem założycielem, członkiem honorowym, przewodniczącym Rady ds. Członkostwa 1992, pierwszym przewodniczącym Regionu Łódzkiego Akademii Inżynierskiej w Polsce 2004–2006.

w Polskiej Akademii Nauk: KBM PAN: członek (1987–2001), Oddział Łódzki: członek Rady Oddziału PAN (od 1993), przewodniczący Komisji Włókiennictwa, kreator Centrum Naukowego Włókiennictwa, serii wydawniczej monografii naukowych WŁÓKIENNICTWO,

w Łódzkim Towarzystwie Naukowym: członek (od 1978), członek honorowy (2004),

w Centralnej Komisji ds. Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych przy Prezesie Rady Ministrów, członek (1987–1999),

w Komitecie Badań Naukowych: członek sekcji (1993–1998),

w Radzie Społeczno Gospodarczej przy Sejmie PRL, członek Prezydium, w Radzie Konsultacyjnej przy Przewodniczącym Rady Państwa (1986–1989),

w Naczelnej Organizacji Technicznej: przewodniczący Rady Głównej (1982–1990),

w Stowarzyszeniu Włókienników Polskich: członek (od 1960), wiceprezes (1960–1974), prezes (1974–1999), honorowy prezes (od 1999).

Inicjator, współorganizator, przewodniczący przez wiele lat większości rad naukowych placówek badawczych włókienniczych.

Po przejściu na emeryturę Prof. Janusz Szosland jeszcze bardziej zintensyfikował działalność naukową i społeczną. W ostatnich latach napisał bez honorariów autorskich i wydał 10 monografii książkowych, przedstawił koncepcje i wykonał oryginalne w wymiarze światowym: odzież pneumatyczną dla ekstremalnie zmieniających się warunków atmosferycznych oraz krosno rotacyjne wytwarzający asortyment tekstyliów niemożliwy do wykonania na dotychczasowych urządzeniach.

Odznaczony Krzyżami: Kawalerskim, Oficerskim, Komandorskim i Komandorskim z Gwiazdą (2000) Polonia Restituta, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Medalem Honorowy im. G. Narutowicza (2004) i innymi.

Doktoraty *honoris causa*: Moskiewskiej Państwowej Akademii Tekstylnej (1979), Politechniki Łódzkiej (1996), Nagroda naukowa m. Łodzi (1978), Zasłużony Nauczyciel PRL, Złota Gwiazda z Brylantem Interpromu (1996), Złote Medale z wyróżnieniem (Bruksela 1996, 2005), Łódzka Eureka (2004), Odznaki Honorowe w tym: m. Łodzi, Zasłużony dla PŁ, 13 Nagród Ministra Szkolnictwa Wyższego.

Uczony. Prof. dr hab. inż. Janusz Szosland jest uczonym o pionierskich zasługach w technologii włókienniczej, a w szczególności w zakresie technologii mechanicznej tkactwa. Prof. dr hab. inż. Janusz Szosland zawarł nieprzemijający wkład w rozwój nauki, stanowiącej bazę rozwoju technicznego największej i głównej dziedziny przemysłu włókienniczego, to jest tkactwa. Przyszło mu rozwijać swoją dziedzinę nauki w okresie swoistej „rewolucji” w rozwoju włókiennictwa w skali międzynarodowej. Jego prace miały więc w większości znaczenie pionierskie, katalizujące tę „rewolucję” w Polsce i zagranicą. W Polsce jest od dawna uznawany przez wszystkich jako najwyższy autorytet naukowy w obszarze włókiennictwa. Jest On powszechnie uznawaną żywą personifikacją naukowych podstaw tej ważnej gałęzi polskiej gospodarki.

Twórca techniki. Prof. dr hab. inż. Janusz Szosland jest uczonym, który za swoją powinność przyjmuje dążenie, aby osiągnięcia naukowe, przede wszystkim własne, ale nie tylko, były doprowadzane do stanu umożliwiającego ich praktyczne wykorzystywanie w przemyśle. Najcenniejsze wyniki tych prac o typie twórczości technicznej zostały udokumentowane w 11 patentach wynalazczych zespołów, w których prof. dr hab. inż. Janusz Szosland był kierownikiem i głównym współautorem. Do ważnych prac Prof. dr hab. inż. Janusz Szosland na rzecz nowej techniki trzeba też zaliczyć Jego działalność w dziedzinę permanentnego dokształcania inży-

nierów i techników. Prof. dr hab. inż. Janusz Szosland jest stawiany, w kołach wybitnych polskich konstruktorów: technologów włókiennictwa, jako jeden z najwybitniejszych twórców techniki w ciągu całej historii polskiej techniki włókienniczej.

Kreator nowych uczonych. Zamiłowanie prof. dr hab. inż. Janusza Szoslanda do perfekcyjnego wychowywania młodych dojrzałych ludzi, wykazane zostało także w zakresie przygotowywania przez Niego nowej kadry uczonych. Poszukiwaniem najlepszych kandydatów do pracy naukowej zajmuje się Profesor Szosland już w trakcie studiów, tworząc i opiekując się działalnością studenckiego koła naukowego. Przystosował do samodzielnej pracy naukowej ogółem 22 doktorów nauk. Siedmiu z nich otrzymało dyplomy z wyróżnieniem, a czterech także nagrody ministerialne za najlepsze prace doktorskie. Spośród wychowanków naukowych prof. dr hab. inż. Janusza Szoslanda 10 zostało już profesorami i docentami. Wkład Prof. dr hab. inż. Janusza Szoslanda w rozwój kadry naukowej wyraża się także w 31 opiniach, dotyczących awansów naukowych, wykładach na studium doktoranckim, na sześciu studiach podyplomowych i corocznych seminariach naukowych. Trzeba więc z naciskiem podkreślić, że Prof. dr hab. inż. Janusz Szosland stworzył w Polsce, a cenioną także zagranicą, swoją oryginalną szkołę naukową, co jest najwyższym osiągnięciem uczonego.

Człowiek. O Profesorze Szoslandzie mówią ludzie, którzy Go bliżej poznali, że to Człowiek pisany z wielkiej litery. Uosabia On bowiem te cechy, które w opinii społecznej kojarzone są z wzorcem *homo sapiens*. Nie będę więc wymieniał tych cech Prof. dr hab. inż. Janusza Szoslanda, które taki „wzorzec” posiada. Wymienię tylko niektóre te, które są dla Niego szczególnie charakterystyczne. Cechuje Go wysoka kultura obcowania z ludźmi. Jest komunikatywny, podatny na logiczne i ważne argumenty merytoryczne, ale nieustępliwy w sprawach pryncypialnych. Oszczędny w słowach, ale tchnie umiarkowaną pogodą ducha. Szanuje czas innych, ale i swój, bo zawsze pamięta, że czas mija bezpowrotnie i tylko to, co zdołamy w nim stworzyć, ten czas utrwala. Mówią o nim: *nie byłby tak elegancki, gdyby nie był włókiennikiem*. On zaś o sobie: *nie mógłbym być włókiennikiem, gdybym źle się nosił*. Wymaga od siebie dużo: intelektualnie i fizycznie. Wiedza, rozum, charakter, etyka, sprawność, uczynność, wrażliwość.

Konkluzja. Z pełnym przekonaniem stwierdzam, że Prof. dr hab. inż. Janusz Szosland udowodnił całą swoją działalnością naukową, że w pełni

zasłużył na uhonorowanie go tą zaszczytną nagrodą Łódzkiego Towarzystwa Naukowego.

Wniosek podpisał prof. dr hab. inż. Józef Masajtis, członek ŁTN

UCHWAŁA

Zarządu Łódzkiego Towarzystwa Naukowego z 8 marca 2010 r.
w sprawie Nagrody Naukowej ŁTN

Zarząd Łódzkiego Towarzystwa Naukowego na swym posiedzeniu w dniu 8 marca 2009 r. po zapoznaniu się z wnioskiem w sprawie przyznania Nagrody Naukowej ŁTN za 2009 rok Panu profesorowi doktorowi habilitowanemu Januszowi Szoslandowi i po wysłuchaniu dyskusji w tej sprawie podjął uchwałę o następującej treści:

Zarząd Łódzkiego Towarzystwa Naukowego na swym posiedzeniu w dniu 8 marca 2010 r. postanowił przyznać Nagrodę Naukową Łódzkiego Towarzystwa Naukowego za rok 2009 Panu profesorowi doktorowi habilitowanemu Januszowi Szoslandowi.

Uchwałę podpisał prof. dr hab. Stanisław Liszewski, Prezes ŁTN

ZARZĄD
ŁÓDZKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO

PRZYZNAJE

PANU PROFESOROWI ZWYCZAJNEMU
DOKTOROWI HABILITOWANEMU

JANUSZOWI SZOSLANDOWI

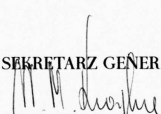
NAGRODĘ NAUKOWĄ

ZA

CAŁOKSZTAŁT OSIĄGNIĘĆ W DZIEDZINIE
INŻYNIERII TEKSTYLIÓW

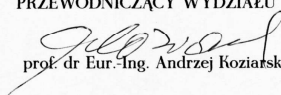
SEKRETARZ GENERALNY

prof. dr hab. Małgorzata W. Krajewska

PREZES

prof. dr hab. Stanisław Liszewski

PRZEWODNICZĄCY WYDZIAŁU V

prof. dr Eur.-Ing. Andrzej Koziański

ŁÓDŹ, DNIA 29 MARCA 2010 R.

5. NAGRODA ŁÓDZKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO
IM. PROFESOR IRENY LEPALCZYK ZA PRACE BADAWCZE
Z ZAKRESU PEDAGOGIKI SPOŁECZNEJ

Protokół z posiedzenia w dniu 17.09.2010 r.
Kapituły nagrody naukowej ŁTN imienia Profesor Ireny Lepalczyk,
za prace badawcze z pedagogiki społecznej

W zebraniu wzięli udział:

Profesor Stanisław Liszewski	– przewodniczący
Profesor Bogusław Śliwerski	– członek
Profesor Jerzy Szmagalski	– członek
Profesor Ewa Marynowicz-Hetka	– sekretarz

Zebranie odbyło się w dniu 17 września 2010 w siedzibie Łódzkiego Towarzystwa Naukowego, przy ul. M. Skłodowskiej-Curie 11, w godz. 9.30–10.30.

Porządek zebrania:

1. Przyjęcie protokołu z posiedzenia Kapituły w dniu 16 września 2009 roku.
2. Opinie Członków Kapituły na temat prac nadesłanych na konkurs.
3. Wytypowanie pracy, którą Kapituła przedstawi Zarządowi ŁTN do akceptacji.
4. Inne sprawy.

Ad.1. Protokół z poprzedniego zebrania był zaakceptowany przez Członków Kapituły w procedurze korespondencyjnej (wrzesień 2009).

Ad 2. W roku 2010 na konkurs zgłoszono cztery prace. Zgodnie z ustaloną procedurą wszyscy Członkowie Kapituły mogli wcześniej zapoznać z wnioskami dotyczącymi zgłoszonych prac oraz z publikacjami. Dzięki czemu od razu przystąpiono do dyskusji na temat zgłoszonych prac.

Po dokonaniu analizy formalnej wniosków stwierdzono, że na konkurs wpłynęły następujące prace:

1. Marek Ejsmont, Beata Kosmalska, *Pomiędzy ładem a chaosem. Szkoła, media, popkultura w edukacji europejskiej*. Wydawnictwo Ateneum – Szkoła Wyższa w Gdańsku, Gdańsk 2009. (Wnioskodawca: Uniwersytet Gdański; prorektor i kierownik Zakładu Pedagogiki Społecznej, prof. Maria Mendel).
2. Edyta Januszewska, *Dziecko czeczeńskie w Polsce, między trauma wojenną a doświadczeniem uchodźstwa*. Wydawnictwo Adam Marszałek,

- Toruń 2010. (Wnioskodawca: dr hab. Ewa Jarosz – laureatka Nagrody im. Profesor Ireny Lepalczyk w roku 2009).
3. Ewa Wysocka, *Doświadczenie życia w młodości – problemy, kryzysy i strategie ich rozwiązywania*. Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2009. (Wnioskodawca: Katedra Pedagogiki Społecznej Uniwersytetu Śląskiego; prof. Andrzej Radziewicz-Winnicki).
  4. Krzysztof Zajdel, *Społeczne konteksty wyborów edukacyjnych gimnazjalistów szkół wiejskich*. Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2009. (Wnioskodawca: Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna w Brzegu; Prorektor prof. Krystyna Ferenz).

W wyniku analizy formalnej zgłoszonych prac uznano, że książka Edyty Januszewskiej pt. *Dziecko czeczeńskie w Polsce, między trauma wojenną a doświadczeniem uchodźstwa*, nie może być brana pod uwagę w konkursie w tym roku, z uwagi na rok wydania książki 2010. Będzie mogła być brana pod uwagę w konkursie przyszłorocznym, o ile zostanie ponowiony wniosek. W roku 2010 nie ponowiono wniosków z roku ubiegłego, wyłączonych z postępowania ze względów formalnych.

W rezultacie tej analizy ocenie Członków Kapituły poddane zostały trzy prace. W bardzo obszernych ocenach Członkowie Kapituły wypowiedzieli się na temat walorów i niedostatków poszczególnych prac, jednogłośnie, najwyżej oceniając pracę Ewy Wysockiej. Uznano, że ta praca podejmująca ważną dla pedagogiki społecznej problematykę modeli życia młodzieży, doświadczenia życia i radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, wskazuje na wieloaspektowość i kompleksowość analizowanego zagadnienia. Podkreślano, że jest to praca oparta o bardzo starannie zaprojektowane i przeprowadzone badania empiryczne w paradygmacie strukturalno-funkcjonalnym analizy rzeczywistości społecznej, w tym wypadku życia współczesnej młodzieży. Walorem pracy jest umiejętnie i profesjonalnie zrealizowana interdyscyplinarność analizy złożonego zjawiska doświadczenia życia przez młodzież i analizy sposobów radzenia sobie z kryzysami. Przypomniano, że Autorka ma rozległe przygotowanie w naukach humanistycznych i społecznych, będąc pedagogiem, socjologiem i psychologiem w jednej osobie. Nic więc dziwnego, że jest to praca o bardzo wysokim poziomie erudycji. Pomimo tak pozytywnych ocen Kapituły zauważono, że analityczny wymiar pracy wyraził się także w jej obszerności.

Ad. 3. W rezultacie wymiany zdań Kapituła uznała, że w roku 2010 nagrodę naukową ŁTN im. Profesor Ireny Lepalczyk za prace badawcze z pedagogiki społecznej, powinna otrzymać książka Ewy Wysockiej, *Doświadczenie życia w młodości – problemy, kryzysy i strategie ich rozwiązywania*. Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2009.

Ad. 4. W innych sprawach:

- wyrażono głębokie ubolewanie z powodu śmierci Pani Profesor Anny Przecławskiej, Członka Kapituły Nagrody
- ustalono, że uzupełnienie składu Kapituły nastąpi na wiosnę 2011 roku. Do końca br. Przewodniczący Kapituły oczekuje na kandydaturę, która zostanie następnie przedstawiona do akceptacji Zarządowi ŁTN;
- potwierdzono, że w roku bieżącym zastosowana zostanie ta, wypracowana już, procedura postępowania: laureatka nagrody dr hab. Ewa Wysocka, zostanie poproszona o przygotowanie krótkiego wykładu, prezentującego nagrodzoną książkę, który zostanie wygłoszony w dniu wręczenia nagrody. Zaproponowano, aby temat wykładu odnosił się do zagadnienia kryzysu egzystencjalnego współczesnej młodzieży. Informacja o rezultacie postępowania konkursowego zostanie wysłana do Wnioskodawcy oraz do J.M. Rektora Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Do pozostałych Wnioskodawców zostaną wysłane listy z podziękowaniem za zgłoszenie książek do nagrody. W przypadku pracy mylnie zgłoszonej w tym roku, wysłana zostanie informacja o konieczności ponowienia wniosku;
- zaopiniowano zmiany w Regulaminie nagrody, które zostaną zatwierdzone na posiedzeniu Zarządu w dniu 20 września br. Dotyczą one wprowadzenia do Regulaminu nagrody wyraźnego sformułowania, że to Zarząd ŁTN przyznaje nagrodę na wniosek Kapituły;
- ustalono, że z uwagi na procedurę przyznawania nagrody (co roku) słuszniej będzie, aby powołania Kapituły nagrody były na okres czterech lat. Oznacza to, że obecne powołanie (z dnia 8 marca 2010 roku) będzie obowiązywać do końca roku 2014. Zapowiedziano, że takie powołania zostaną przygotowane dla Członków Kapituły.

Na zakończenie posiedzenia Przewodniczący Kapituły prof. zw. dr hab. Stanisław Liszewski, bardzo serdecznie podziękował Członkom Kapituły za owocną współpracę, bardzo rzetelne przygotowywanie opinii o pracach i czas poświęcany dla tej sprawy. Przewodniczący zapowiedział przedstawienie wyników posiedzenia Kapituły Zarządowi ŁTN, na jego najbliższym zebraniu, to jest 20 września 2010. Zaprosił także Członków Kapituły oraz Fundatorkę nagrody Panią Zofię Brodowską, do udziału w akcie jej wręczenia, który będzie miał miejsce w trakcie uroczystości 74-lecia ŁTN, w dniu 18 listopada br.

Przewodniczący Kapituły bardzo serdecznie podziękował zebranych za trud przybycia i przygotowania ekspertyz o książkach nominowanych do nagrody.

Przewodniczący Kapituły i Prezes ŁTN
prof. dr hab. Stanisław Liszewski

Łódzkie Towarzystwo Naukowe

przyznaje

Pani profesor doktor habilitowanej
Ewie Wysockiej

**Nagrodę
im. Profesor Ireny Lepalczyk**

za pracę badawczą z zakresu pedagogiki społecznej
pt. *Doświadczenie życia w młodości – problemy,
kryzysy i strategie ich rozwiązywania*

Prezes

prof. dr hab. Stanisław Liszewski

Łódź, 18 listopada 2010 roku

6. ŻYCIORYSY CZŁONKÓW ŁÓDZKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO PRZYJĘTYCH W ROKU 2010

Wydział III

Jarosław Aleksander Lewkowski – urodził się 12 grudnia 1966 r. w Łodzi. W roku 1985 rozpoczął studia w Uniwersytecie Łódzkim na kierunku chemicznym. Na IV roku studiów rozpoczął pracę na stanowisku pomocy technicznej (1988–1990) w Katedrze Chemii Organicznej UŁ. Tytuł magistra chemii uzyskał w 1990 roku, a w 1996 – stopień doktora nauk chemicznych. Pracę magisterską i doktorską wykonał pod kierunkiem prof. dr. hab. Romualda Skowrońskiego. W latach 1990–1997 pracował w Katedrze Chemii Organicznej UŁ na stanowisku asystenta, a następnie adiunkta (1997–2005). Stopień doktora habilitowanego uzyskał w UŁ w roku 2005 za rozprawę pt. *Badania w dziedzinie aminofosfonowych i aminofosfonawych pochodnych furfuralu, ferrocenokarbonydu i aldehydu tereftalowego*. W 2006 roku został awansowany na stanowisko profesora nadzwyczajnego Uniwersytetu Łódzkiego.

Jest autorem 39 artykułów oryginalnych w czasopismach o zasięgu międzynarodowym, jest autorem i współautorem jednego artykułu przeglądowego, 10 rozdziałów książkowych w wydawnictwach cyklicznych, jednego patentu i 33 doniesień konferencyjnych.

Współpracuje naukowo z uczelniami francuskimi (cztery wykłady na zaproszenie). Odbił dziewięć staży naukowych, brał udział w 33 konferencjach i sympozjach naukowych z komunikatami i posterami. Jest również autorem czterech artykułów popularnonaukowych.

Jest członkiem PTChem i ZUT-NOT. Jest poliglotą, zna biegle języki francuski i angielski. Zajmuje się również tłumaczeniami tekstów naukowych i technicznych w tych językach.

Został wyróżniony nagrodą Łódzkiego Oddziału PAN i Konferencji Rektorów Łódzkich Uczelni w roku 1999.

Jego zainteresowania naukowe dotyczą głównie organicznej syntezy asymetrycznej, w tym chemii związków furanu i ferrocenu, syntezy i przemian układów aminofosfonowych i aminofosfonawych. Zajmował się również niektórymi aspektami selektywnego utleniania związków organicznych oraz elektrosyntezy organicznej.

Członkiem Łódzkiego Towarzystwa Naukowego jest od 8 marca 2010 r. Poniżej wybrane publikacje pana Profesora:

1. J. Lewkowski, *Synthesis, Chemistry and Applications of S-Hydrosymethylfurfural and Its Derivatives*, *Arkivoc*, 2, 17-54 (2001).
2. J. Lewkowski, *The Unusual Stereochemical Behaviour of Ferrocenecarbaldehyde in Reaction with Chiral Alkylammonium Hypophosphite*, *J. Organometal. Chem.*, 681, 225-227 (2003).
3. J. Lewkowski, *The Semi-empirical Study on the Addition of the Chiral Ammonium Hypophosphite to an Aldehyde*, *Heteroatom Chem.*, 15, 162-168 (2004).
4. J. Lewkowski, *The Stereochemical Behaviour of Terephthalic Schiff Bases in Addition of Dialkyl or Diaryl Phosphites*, *Phosphorus Sulfur Silicon*, 180, 179-195 (2005).
5. J. Lewkowski, *Synthesis, Chemistry and Applications of α -Aminophosphonic and α -Aminophosphonous Acids Derivatives Bearing Furan Moiety*, rozdział 7 w monografii "Focus on Organometallic Chemistry Research", Nova Science Publisher, 2005, 167-195.
6. J. Lewkowski, R. Skowroński, D. Krasowska, R. Karpowicz, *Synthesis of First Pseudo-phosphonopeptides Derived from (Ferrocenyl) aminomethane-phosphonous Acids*, *Tetrahedron Lett.*, 47, 1589-1591 (2006); idem, *Corrigendum to Synthesis of the First Pseudo-phosphonopeptides Derived from (Ferrocenyl)aminomethane-phosphonous Acids*, *Tetrahedron Lett.* 47, 7995 (2006).
7. R. Karpowicz, J. Lewkowski, M. Rybarczyk, *Stereoselective Aspect of Addition of Hypophosphorous Acid to Chiral Schiff Bases*, *Heteroatom Chem.*, 19, 35-37 (2008).
8. J. Lewkowski, M. Rybarczyk, *Stereochemical Aspect of the Hypophosphorous Acid Addition to Terephthalic Schiff Bases. Synthesis of New 1,4-Phenylene-bis-aminomethane-bis-phosphonous Acids*, *Heteroatom Chem.*, 19, 283-287 (2008).
9. J. Lewkowski, R. Karpowicz, R. Skowroński, *First Synthesis of Ferrocenyl-N-Alkylaminophosphonic Acids*, *Phosphorus Sulfur Silicon*, 184, 815-819 (2009).
10. J. Drabowicz, J. Lewkowski, C. Stevens, D. Krasowska, R. Karpowicz, *Alkylphosphinic Acids $[R_2P(O)(OH)]$ and Derivatives*, *Science of Synthesis*, Vol. 42; Chapter 42.14, 2009, pp 633-678.

Ilona Małgorzata Zasada – urodziła się 20 maja 1958 roku w Łodzi. W czerwcu 1982 roku ukończyła studia na kierunku fizyki Wydziału Matematyki, Fizyki i Chemii Uniwersytetu Łódzkiego otrzymując dyplom magistra w dziedzinie fizyki doświadczalnej. W listopadzie tego roku rozpoczęła pracę w ówczesnym Zakładzie Fizyki Ciała Stałego, gdzie do 1986 roku zajmowała się pracą eksperymentalną dotyczącą badań przejść fazowych na powierzchniach monokryształów przy użyciu Skaningowego Mikroskopu Elektronowego. W październiku 1987 r. wyjechała na stypendium Rządu Francuskiego do Laboratorium Fizyki Powierzchni i Międzywierzchni w Uniwersytecie Claude Bernard, Lyon I i rozpoczęła pracę

teoretyczną związaną z badaniami rozpraszania powolnych elektronów na powierzchniach nieuporządkowanych ze szczególnym uwzględnieniem aspektów statystycznych rozpatrywanego problemu. Obrona pracy doktorskiej nt. *Theorie de la retrodiffusion elastique incoherent d'electrons lents par un complexe adsorbat/substrat partiellement ordonne* miała miejsce w Uniwersytecie Claude Bernard, Lyon I w grudniu 1990 r. Dyplom został nostryfikowany w Uniwersytecie Wrocławskim w 1991 r. Po uzyskaniu stopnia doktora prowadziła badania dotyczące czterech tematów: teoretyczny opis efektów korelacyjnych w nieuporządkowanych warstwach zaadsorbowanych na powierzchniach monokryształów, analiza struktur powierzchniowych układów z uporządkowanym adsorbatem na podstawie danych eksperymentalnych uzyskanych techniką LEED, teoretyczny opis przejść fazowych w przybliżeniu dwu-punktowego skalowania oraz opis dyfuzyjnego rozpraszania spolaryzowanych elektronów powolnych na powierzchniach nieuporządkowanych.

Prace opublikowane w ramach czwartej grupy tematycznej stanowiły podstawę przedstawionej w 2003 roku rozprawy habilitacyjnej pt. *Opis dyfuzyjnego rozpraszania spolaryzowanych elektronów powolnych na powierzchniach nieuporządkowanych*. Od momentu otrzymania stopnia doktora habilitowanego zajmuje się przejściami fazowymi w układach o ograniczonych wymiarach, w szczególności w cienkich warstwach i układach wielowarstwowych, kontynuuje prace związane z analizą struktur powierzchniowych badanych techniką LEED.

Prof. Ilona Zasada przez trzy lata (2005-2008) pełniła funkcję prodziekana Wydziału Fizyki i Chemii UŁ, a od sześciu lat jest sekretarzem Komisji Matematyczno-Fizycznej Wydziału III ŁTN. Członkiem Łódzkiego Towarzystwa Naukowego jest od 8 marca 2010 r.

Jest autorem lub współautorem 80 prac naukowych. Wybrane publikacje pani Profesor:

1. I. Zasada, G. Hansali, J. C. Le Bossé, J. Lopez, *Determination of site-occupancy pair correlation functions of CO adsorbed on Pt(III) adapted for DLEED intensities calculations*. Surface Science 383 (1997) 241.
2. L. Wojtczak, I. Zasada, T. Rychtelska, *Spontaneous magnetization behaviour in terms of two-point scaling approach*. phys.stat.sol. (a) 174 (1999) 477.
3. I. Zasada, M.A. Van Hove, G.A. Somorjai, *Reanalysis of the Rh(III)+(2x2)-3NO structure using automated tensor LEED*. Surf. Sci. 418 (1998) L89 - with acknowledgements for a postdoctoral fellowship from Kościuszko Foundation.
4. I. Zasada, M.A. Yan Hove, *Refinement of the Pt(III)+c(4x2)-2CO structure using automated tensor LEED*. Surf. Rev. and Letters Vol.7 no.1 (2000) 15 - with acknowledgements for a postdoctoral fellowship from Kościuszko Foundation.

5. I. Zasada, M.A. Van Hove, *Refinement of the Pd(111)+(sqrt(3)xsqrt(3))R30-CO structure using automated tensor LEED*. Surf. Sci. 457(2000) L421 - with acknowledgements for a postdoctoral fellowship from Kościuszko Foundation.
6. I. Zasada, *Theory of incoherent spin dependent scattering of electrons at a disordered surface*. J. Phys.: Condens. Matter 12 (2000) 9807-9827.
7. I. Zasada, *Magnetic order at a single-crystal surface in the diffuse-scattering theory*. Physica B 334(2003)21-43.
8. L. Wojtczak, I. Zasada, A. Sukiennicki, F.L. Castillo, *Surface melting and surface disordering in binary alloy thin films*. Alvarado Phys. Rev. B70 (2004) 195416 (1-9).
9. I. Zasada, A. Sukiennicki, L. Wojtczak, F.L. Castillo, *Short-range order in AB3 binary alloy thin films*. Alvarado Phys. Rev. B74 (2006) 2005402.
10. B. Busiakiewicz, I. Zasada, *Magnetization direction reorientation in ultrathin ferromagnetic films: Spin reorientation transition by H adsorption in the Valenta model*. Phys. Rev. B 78 (2008) 165412.

Wydział IV

Arkadiusz Jeziorski – urodził się 12 stycznia 1959 r. w Łodzi. W roku 1973 ukończył Szkołę Podstawową nr 111 w Łodzi. Świadectwo dojrzałości uzyskał w 1977 r. w IV Liceum Ogólnokształcącym im. E. Szanieckiej w Łodzi. Studia na Wydziale Lekarskim łódzkiej Akademii Medycznej ukończył w roku 1983. Bezpośrednio po ukończeniu 12-miesięcznego stażu podyplomowego w 1984 r. rozpoczął pracę w Klinice Chirurgii Onkologicznej AM w Łodzi. W klinice przeszedł wszystkie etapy kariery zawodowej, od młodszego asystenta do adiunkta (od 1992). W roku 1987 uzyskał I stopień specjalizacji z chirurgii ogólnej, a w 1992 – II stopień specjalizacji z chirurgii onkologicznej. W 1988 r. uzyskał stopień doktora nauk medycznych, a w 2001 – stopień doktora habilitowanego. W 2003 r. otrzymał nominację na stanowisko profesora UM w Łodzi, a w 2007 – tytuł naukowy profesora. W roku 2001 został zastępcą kierownika Kliniki Chirurgii Onkologicznej Uniwersytetu Medycznego w Łodzi, a w roku 2008 objął stanowisko zastępcy Dyrektora ds. Onkologii w WSS im. M. Kopernika w Łodzi.

Odbył liczne zagraniczne i krajowe staże naukowe związane m.in. z chirurgią piersi oraz z chirurgią układu pokarmowego (Dortmundt, Londyn, Mediolan, Katowice, Kraków).

Przedmiotem głównym zainteresowań naukowych prof. A. Jeziorskiego jest problematyka diagnostyki i leczenia raka piersi. W pionierskich w Polsce opracowaniach ocenił skuteczność metody oszczędzającej w leczeniu cho-

rych na raka piersi w porównaniu z amputacją. Zrealizował program badawczy i opublikował wiele prac nt. regionalnych węzłów chłonnych i ich znaczenia rokowniczego w raku piersi. Od roku 1999 w klinice kieruje programem badawczym dotyczącym wartości rokowniczej oceny węzła chłonnego wartowniczego w raku piersi, czerniaku, raku jelita grubego i raku żołądka. Efektem badań jest cykl prac, w tym pionierskie w piśmiennictwie światowym prace nt. bezpieczeństwa procedury identyfikacji węzła wartowniczego dla personelu wykonującego to badanie.

Prof. Arkadiusz Jeziorski jest autorem 167 prac naukowych, w tym współredaktorem lub redaktorem kilku podręczników z zakresu onkologii. Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Lekarskiego, Polskiego Towarzystwa Onkologicznego, Polskiego Towarzystwa Chirurgii Onkologicznej, Towarzystwa Chirurgów Polskich, EORTC, International Lymph Node Society oraz European Society of Surgical Oncology. Od roku 2002 jest przewodniczącym Oddziału Łódzkiego PTO; w latach 2006–2008 pełnił funkcję Prezesa w Polskim Towarzystwie Chirurgii Onkologicznej.

Pan Profesor współredaguje *Biuletyn Onkologiczny*, pismo OŁ PTO; jest członkiem rad naukowych pism medycznych *Lancet Oncology* – wydanie polskie, *Annals of Surgical Oncology* – wydanie polskie, *Onkologia w Praktyce Klinicznej*, *Nowotwory* – Journal of Oncology.

Od 1995 r. opiekuje się Łódzkim Stowarzyszeniem Amazonka. Jest członkiem-założycielem klubu Rotary Łódź-Trójka i jego prezydentem w kadencji 2002–2003; jest fundatorem, założycielem i prezesem Fundacji Rozwoju Onkologii, która na podstawie swojej dotychczasowej działalności charytatywnej, w roku 2005 otrzymała status organizacji pożytku publicznego.

Członkiem Łódzkiego Towarzystwa Naukowego jest od 21 czerwca 2010 r. Poniżej najważniejsze publikacje pana Profesora:

1. *Onkologia – podręcznik dla studentów i lekarzy*, pod redakcją: R. Kordka, J. Jassema, M. Krzakowskiego, A. Jeziorskiego Wyd. Medical Press S. C., Gdańsk, 2003, Wyd. 1-3.
2. *Onkologia – podręcznik dla pielęgniarek*, pod redakcją A. Jeziorskiego, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2005.
3. *Onkologia dla stomatologów*, pod redakcją A. Jeziorskiego, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2006.
4. *Chirurgia onkologiczna*. T. 1-4, pod redakcją A. Jeziorskiego, A. W. Szawłowskiego, E. Towpika. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2009.
5. A. Jeziorski, J. Piekarski, D. Nejc, P. Pluta, P. Sęk, A. Bilski, A. Durczyński, K. Wroński, *Ex-vivo search for sentinel node in post-mastectomy specimens. Should we use a transverse incision for mastectomy?*, *Ann Surg Oncol*, 2007; 14: 3111-3116.

6. D. Nejc, M. Wrzesień, J. Olszewski, P. Pluta, J. Piekarski, J. Kuśmierk, A. Jeziorski, *Sentinel node biopsy in patients with skin melanoma - evaluation of exposure to radiation of medical staff*. J Surg Oncol, 2006; 93: 355-361.
7. D. Nejc, M. Wrzesień, J. Olszewski, P. Pluta, J. Piekarski, J. Kuśmierk, J. Liniecki, A. Jeziorski, *Sentinel node biopsy in patients with breast cancer - evaluation of exposure to radiation of medical staff*. Eur.J.Surg Oncol, 2006; 32: 133-138.
8. J. Piekarski, B. A. Jereczek-Fossa, D. Nejc, P. Pluta, W. Szymczek, P. Sęk, A. Bilski, L. Gottwald, A. Jeziorski, *Does fecal diversion offer any chance for spontaneous closure of the radiation-induced rectovaginal fistula?* Int J Gynecol Cancer, 2008; 18: 66-70.
9. A. Jeziorski, *Sentinel node mapping in gastric cancer*. Rep Pract Oncol Radiother, 2005; 10(3): 141-145.
10. J. Piekarski, D. Nejc, W. Szymczak, K. Wroński, A. Jeziorski, *Results of extracapsular dissection of parotid pleomorphic adenoma*. J Oral Maxillofac Surg, 2004; 62: 1198-1202.

Gabriela Regina Melań-Mucha – urodziła się 9 maja 1960 roku w Piotrkowie Trybunalskim. W 1985 r. ukończyła studia na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Łodzi. W roku 1988 zdała egzamin specjalizacyjny I stopnia z zakresu chorób wewnętrznych, a w roku 1992 egzamin II stopnia, w roku 1994 – egzamin specjalizacyjny II stopnia z endokrynologii. Stopień naukowy dr n. med. otrzymała w roku 1988 na podstawie rozprawy *Wpływ somatostatyny i czynnika wzrostu naskórka (EGF) na proliferację komórek pęcherzykowych tarczycy*. W roku 2002 habilitowała się na podstawie rozprawy *Zmiany wskaźników proliferacji i apoptozy w procesie karcynogenezy oraz pod wpływem modulacji hormonalnej w doświadczalnych rakach jelita grubego*.

W roku 1985 została młodszym asystentem w Instytucie Endokrynologii AM w Łodzi, w roku 1986 – asystentem, starszym asystentem w 1987 r., adiunktem ze stopniem dr n. med. w roku 1989, a w roku 2002 adiunktem ze stopniem dr hab. n. med. Instytutu Endokrynologii AM w Łodzi. W roku 2008 została profesorem nadzwyczajnym w Zakładzie Immunoendokrynologii I Katedry Endokrynologii UM w Łodzi.

Jest autorem lub współautorem 175 publikacji w tym 53 prac oryginalnych, 17 prac poglądowych, 101 streszczeń zjazdowych prezentowanych w kraju i zagranicą oraz czterech innych pozycji.

Jest (lub była) członkiem Polskiego Towarzystwa Endokrynologicznego, Towarzystwa Internistów Polskich; European Pineal and Biological Rhythms Society (wcześniej European Pineal Study Group a potem European Pineal Society); International Society of Endocrinology; Polskiego Towarzystwa Neuroendokrynologii; International Federation of Neuroen-

docrinology, Komisji Endokrynologii i Metabolizmu Komitetu Nauk Fizjologicznych PAN, European Neuroendocrine Tumor Society i Polskiej Sieci Guzów Neuroendokrynych oraz Krajowego Rejestru Guzów Neuroendokrynych.

W latach 2002–2005 była członkiem Komitetu Redakcyjnego Endokrynologii Polskiej oraz przewodniczącą Sekcji Endokrynologii Doświadczalnej Polskiego Towarzystwa Endokrynologicznego.

Członkiem Łódzkiego Towarzystwa Naukowego jest od 8 lutego 2010 roku. Poniżej wybrane publikacje pani Profesor:

1. G. Meleń-Mucha, K. Winczyk, M. Pawlikowski: *Somatostatin analogue octreotide and melatonin inhibit bromodeoxyuridine incorporation into celi nuclei and enhance apoptosis in the transplantable murine Colon 38 cancer*. *Anticancer Res.* 18, 3615-3620, 1998.
2. G. Meleń-Mucha, K. Winczyk, M. Pawlikowski: *Effects of somatostatin analogs octreotide and lanreotide on the proliferation and apoptosis in Colon 38 tumors: interaction with 5-fluorouracil*. *Neuroendocrinology Lett.* 21,137-142, 2000.
3. G. Meleń-Mucha: *Effects of short term treatment with pentagastrin, proglumide, tamoxifen given separately or together with 5-fluorouracil on the growth in the murine transplantable Colon 38 cancer*. *Neoplasma* 48 (2), 133-138, 2001.
4. G. Meleń-Mucha: *The combined effects of tamoxifen or proglumide with 5-fluorouracil on the growth of murine transplantable Colon 38 cancer*. *GI Cancer* 3(5), 383-394, 2001.
5. G. Meleń-Mucha, H. Niewiadomska: *Frequency of proliferation, apoptosis and their ratio during rat colon carcinogenesis and the characteristic pattern of them in the dimethylhydrazine-induced colon adenoma and carcinoma*. *Cancer Invest.* 20 (5&6), 700-712, 2002.
6. S. Mucha, G. Meleń-Mucha, T. Stępień, A. Godlewski, H. Stępień: *Effects of pentosan polysulfate sodium on the estrogen-induced pituitary prolactinoma in Fischer 344 rats*. *Oncology Rep.* 9(6), 1385-1389, 2002.
7. G. Melen-Mucha, E. Balcerczak, S. Mucha, M. Panczyk, S. Lipa, M. Mirowski: *Expression of p65 gene in experimental colon cancer under the influence of 5-fluorouracil given alone and in combination with hormonal modulation*. *Neoplasma*, 2004; 51(4): 319-324.
8. Mucha S. A., Meleń-Mucha G, Godlewski A, Stępień H. *Inhibition of estrogen-induced pituitary tumor growth and angiogenesis in Fischer 344 rats by the matrix metalloproteinase inhibitor batimastat*. *Virchows Arch*, 2007 Mar;450(3):335-41.
9. Motylewska E, Stasikowska O, Meleń-Mucha G. *The inhibitory effect of diarylpropionitrile, a selective agonist of estrogen receptor beta, on the growth of MC38 colon cancer line*. *Cancer Lett* 2009; 276: 68-73.

10. Motylewska E, Meleń-Mucha G. *Estrone and progesterone inhibit the growth of murine MC38 colon cancer line*. J Steroid Biochem Mol Biol, 2009; 113: 75-79.

Katarzyna Winczyk – urodziła się 14 czerwca 1961 roku w Łodzi. Studia na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Łodzi ukończyła w roku 1987. Podczas stażu podyplomowego i w roku następnym była zatrudniona w Zespole Opieki Zdrowotnej Łódź-Górna (1987–1989). W październiku 1989 rozpoczęła studia doktoranckie w dziedzinie endokrynologii pod opieką prof. dr. hab. med. Marka Pawlikowskiego i brała udział w działalności naukowej i dydaktycznej Zakładu Endokrynologii Doświadczalnej i Diagnostyki Hormonalnej Instytutu Endokrynologii AM w Łodzi. W maju 1992 została zatrudniona na stanowisku asystenta ww. Zakładzie. W kwietniu 1993, na podstawie rozprawy pt. *Wpływ metoklopramidu i tyreoliberyny na grasicę szczura* uzyskała stopień doktora nauk medycznych w zakresie medycyny – endokrynologii. W październiku 1995 roku została zatrudniona na stanowisku adiunkta. Jednocześnie odbywała staże specjalizacyjne w dziedzinie chorób wewnętrznych pod kierunkiem prof. dr. hab. med. Józefa Drzewoskiego, początkowo w II Klinice Chorób Wewnętrznych (1989–1991), a następnie (1991–1995) na Oddziale Klinicznym Zakładu Farmakologii Klinicznej AM w Łodzi. W 1992 roku uzyskała specjalizację I stopnia, a w 1996, po zaliczeniu kursu atestacyjnego organizowanego przez CMKP w Warszawie – specjalizację II stopnia z zakresu chorób wewnętrznych. W kolejnych latach kontynuowała kształcenie zawodowe w Instytucie Endokrynologii. Ukończyła również kilkumiesięczne kursy z zakresu endokrynologii organizowane przez Klinikę Endokrynologii CMKP w Warszawie. W 1999 roku otrzymała tytuł specjalisty II stopnia w dziedzinie endokrynologii. W listopadzie 2003 na podstawie cyklu prac nt. *Udział receptorów błonowych i jądrowych w onkostatycznym działaniu melatoniny na raka jelita grubego u myszy* uzyskała stopień doktora habilitowanego nauk medycznych w zakresie medycyny – endokrynologii doświadczalnej. W wyniku zmian organizacyjnych na Uczelni, dnia 1 czerwca 2005 r. została zatrudniona na stanowisku adiunkta w Zakładzie Neuroendokrynologii Katedry Endokrynologii UM w Łodzi. Od marca 2009 r. pełni funkcję kierownika Zakładu.

Głównymi kierunkami badań naukowych prof. Winczyk są wzajemne powiązania między układem immunologicznym i dokrewnym – wpływ hormonów: tyreoliberyny, tyreotropiny i prolaktyny na układ immunologiczny (temat pracy doktorskiej), działania neurohormonów i ich analogów (głównie analogów somatostatyny – oktreatydu i lanreotydu) na

doświadczalnego raka jelita grubego Colon 38, onkostatyczne właściwości melatoniny, udział receptorów błonowych i receptorów jądrowych RZR/ROR w przeciwnowotworowym działaniu melatoniny (temat rozprawy habilitacyjnej), znaczenie receptorów PPARy w ludzkich gruczolakach przysadki i nowotworach nadnerczy oraz przeciwnowotworowe działanie tiazolidinedionów – agonistów PPARy na nowotwory gruczolaków dokrewnych.

Dorobek naukowy prof. Winczyk obejmuje ogółem 79 publikacji, w tym 35 artykułów oryginalnych w pełnej wersji, 8 prac poglądowych i 36 komunikatów zjazdowych (głównie na zjazdach zagranicznych i sympozjach międzynarodowych) oraz jeden rozdział w książce. Była kierownikiem dwóch prac badawczych finansowanych przez Akademię Medyczną (1995–1997) i przez Uniwersytet Medyczny (2006–2008).

W latach 2005–2008 kierowała projektem badawczym Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego nt. *Znaczenie receptorów PPARy w ludzkich gruczolakach przysadki i nowotworach nadnerczy – immunohistochemiczna ocena ekspresji receptorów i badanie działania agonistów PPARy w warunkach in vitro*. Brała udział jako członek komitetu organizacyjnego w organizacji wielu krajowych i międzynarodowych konferencji naukowych. Członkiem Łódzkiego Towarzystwa Naukowego jest od 8 lutego 2010 r. Poniżej wybrane publikacje pani Profesor:

1. Żerek-Mełeń G., Winczyk K., Kunert-Radek J., Pawlikowski M.: *Effects of metoclopramide on rat spleen lymphocyte proliferation*. Biochem Biophys Res Commun. 1990; 171: 1099-1104.
2. Winczyk K., Żerek-Mełeń G., Pawlikowski M. *Chronic metoclopramide treatment stimulates T lymphocyte proliferation in the spleen but not in the thymus*. Polish J Endocrinol. 1992; 43: 73-77.
3. Winczyk K., Pawlikowski M.: *Thyroliberin (TRH) antagonizes the dexamethasone- induced thymocyte and splenocyte suppression*. Int. J. Thymol. 1993; 1: 78-82.
4. Mełeń-Mucha G, Winczyk K., Pawlikowski M. *Somatostatin analogue octreotide and melatonin inhibited bromodeoxyuridine incorporation into celi nuclei and enhance apoptosis in the transplantable murine colon 38 cancer*. Anticancer Res. 1998; 18: 3615-3619.
5. Winczyk K., Pawlikowski M., Przybylski J. *Effects of new somatostatin analogs on the proliferation of thymocytes and splenocytes in rats*. Polish J. Endocrinol. 1998; 49: 271-278.
6. Mełeń-Mucha G., Winczyk K., Pawlikowski M. *Effects of somatostatin analogs octreotide and lanreotide on the proliferation and apoptosis in colon 38 tumor: interaction with 5-fluorouracil*. Neuroendocrinol. Lett. 2000; 21: 137-142.

7. Winczyk K., Pawlikowski M. *Time of day-dependent effects of thyreoliberin and thyreotropin on thymocyte proliferation in rats*. Neuroimmunomodul. 2000; 7: 89-91
8. Winczyk K., Pawlikowski M., Karasek M. *Melatonin and RZR/ROR receptor ligand CGP 52608 induce apoptosis in the murine colonic cancer*. J. Pineal Res. 2001; 31: 179-182.
9. Winczyk K., Pawlikowski M., Guerrero J.M., Karasek M. *Possible involvement of the nuclear RZR/ROR-alpha receptor in the antitumor action of melatonin on murine Colon 38 cancer*. Tumor Biol 2002; 23: 298 - 302.
10. Winczyk K., Kunert-Radek J, Gruszka A, Radek M, Lawnicka H. *Effects of rosiglitazone -peroxisome proliferators-activated receptor gamma (PPAR-gamma) agonist on celi viability of human pituitary adenomas in vitro*. Neuroendocrinol Lett 2009; 30: 107-110.

Wydział V

Zbigniew Gawroński – urodził się 29 września 1943 roku w Łodzi. Dyplom magistra inżyniera uzyskał w roku 1969 po ukończeniu studiów na Wydziale Mechanicznym Politechniki Łódzkiej. W tym samym roku podjął pracę w ówczesnej Katedrze Metaloznawstwa i Obróbki Ciepłej. Stopień doktora otrzymał w 1974 r., a stopień doktora habilitowanego w 1999 r. W roku 2000 został powołany na stanowisko profesora nadzwyczajnego Politechniki Łódzkiej, a w 2006 otrzymał tytuł profesora.

Jest specjalistą z zakresu tworzyw metalowych, inżynierii powierzchni i tribologii. Posiada w swoim dorobku ponad 80 publikacji oraz wiele niepublikowanych raportów i sprawozdań z prac badawczych (projekty celowe, rozwojowe i badawcze). Jest twórcą patentów zastosowanych w przemyśle maszynowym. Współpracował z wieloma zakładami uruchamiając w nich nowe procesy technologiczne, za co otrzymał Nagrodę Ministra. Od roku 1989 do 2009 pełnił funkcję zastępcy Dyrektora Instytutu Inżynierii Materiałowej PŁ, a od roku 2000 jest Kierownikiem Zakładu Tworzyw Metalowych Kompozytów i Spieków. W 2008 roku został wybrany prodziekanem Wydziału Mechanicznego ds. Kształcenia i Akredytacji.

Jest członkiem Europejskiego i Polskiego Towarzystwa Materiałoznawczego, Międzysekcyjnego Zespołu Inżynierii Powierzchni Komitetu Budowy Maszyn PAN oraz członkiem sekcji Inżynierii Powierzchni i Łączenia Materiałów w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Pełni także funkcję przewodniczącego Zespołu Oceniającego KAUT. W latach 2002–2004 był członkiem Ministerialnej Komisji ds. programowych. Pełni funkcję sekretarza naukowego cyklicznej Konferencji Naukowej „Nowoczesne Technologie w Inżynierii Powierzchni”. Jest człon-

kiem Komitetów Naukowych wielu Konferencji z zakresu Inżynierii Materiałowej. Wieloletni sekretarz i przewodniczący Sekcji Metaloznawstwa SIMP w Łodzi.

Członkiem Łódzkiego Towarzystwa Naukowego jest od 21 czerwca 2010 r. Poniżej wybrane publikacje pana Profesora:

1. Gawroński Z., *Residual stresses in surface layer of M2HSS steel after conventional and low pressure (NITROVAC'79) nitriding processes*, Surface & Coating Technology, 124, 2000, 19-24.
2. Gawroński Z., *Aspects of tribological surface design with particular reference to the effects of low pressure nitriding and residual stresses in rolling contacts*. Surface and Coatings Technology, 141 (1), 2001, 62-69.
3. Gawroński Z., Sawicki J., *Finite element modeling of a Hertzian type stress field inside toothed wheels*. International Conference Material Engineering „New Materials and Technology applied in Automotive Industry and Biomaterials”, Liberec, 2001, 29-38.
4. Pawlak R., Gawroński Z., Gasser A., Wissenbach K., *Non-equilibrium solidification by laser surface alloying of molybdenum with nickel: Structure and properties of alloyed layers*, Journal of Materials Science 36 (13), 2001, 3261-3271.
5. Sawicki J., Klimek L., Gawroński Z., *The contact fatigue wear researches for small module gear wheels*, Acta Metallurgica Slovaca, 10, 1/2004, 832-835.
6. Gawroński Z., Sawicki J., *Technological surface layer selection for small module pitches of gear wheels work in cyclic contact loads*, Inżynieria Materiałowa, Nr 3(140), 2004, 586-589.
7. Gawroński Z., Kruszyński B., *Complex influence of thermo-chemical treatment and super abrasive grinding in gears manufacturing*, Inżynieria Materiałowa, Nr 3(140), 2004, 583-585.
8. Gawroński Z., Kruszyński B., Kula P., *Synergistic effects of thermo-chemical treatment and super abrasive grinding in gears manufacturing*, Journal of Materials Processing Technology, 159, 2005, 249-256.
9. Michalak M., Gawroński Z., *Nitriding process modernization on the example of chosen parts from aircraft engine*. Archives of Metallurgy and Materials, v.54, 2009, s.773
10. Gawroński Z., Malasiński A., Sawicki J., *Elimination of galvanic copper plating process used in hardening of conventionally carburized gear wheels*. International Journal of Automotive Technology. Vol.11, No. 1, 2010, 127-131.

Krzysztof Benedykt Śmigielski – urodził się 21 marca 1951 roku w Łodzi. Dyplom magistra chemii uzyskał w 1975 roku na Wydziale Matematyki, Fizyki i Chemii Uniwersytetu Łódzkiego. Od roku 1975 jest zatrudniony w Politechnice Łódzkiej w Instytucie Podstaw Chemii Żyw-

ności. Stopień doktora nauk chemicznych uzyskał w 1983 roku, a stopień doktora habilitowanego nauk technicznych w zakresie technologii chemicznej w 2002 r. W roku 2006 został powołany na stanowisko profesora nadzwyczajnego PŁ.

Obszar zainteresowań prof. Śmigielskiego to synteza i elektrosynteza związków organicznych, chemia medyczna, chemia żywności, naturalne związki organiczne, ochrona środowiska, technologie chemiczne zgodne z zasadami „zielonej chemii”.

Od 2006 roku jest pełnomocnikiem Rektora do spraw Festiwalu Nauki, Kultury i Sztuki w PŁ. a od 2008 roku członkiem Komitetu Organizacyjnego tego Festiwalu w Łodzi. W 2009 roku rozpoczął pełnić funkcję prodziekana do spraw nauki na Wydziale Biotechnologii i Nauk o Żywności. Od 2008 roku jest członkiem Zespołu Ekspertów Zewnętrznych do spraw Analiz Delphi Narodowego Programu Foresight Polska 2020 oraz od tego też roku, ekspertem zewnętrznym Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka. Członkiem Łódzkiego Towarzystwa Naukowego jest od 21 czerwca 2010 r.

Jest autorem lub współautorem 44 publikacji, jednego skryptu, 12 patentów oraz sześciu zgłoszeń patentowych. Poniżej najważniejsze publikacje:

1. Śmigielski K., Góra J., Adamus A., Krasławski A., *Optimization of citronellol sensitized photo-oxidation process*, Hung. J. Ind. Chem. 14, 443, 1986.
2. Góra J., Śmigielski K., Kula J., *Efficient electrocatalytical acetalization of aliphatic aldehydes*, Synthesis, 7, 586, 1986.
3. Góra J., Śmigielski K., Kula J., *Electrochemical synthesis of sobrerol o-derivatives*, Synthesis, 10, 759, 1989.
4. Śmigielski K., Góra J., Kula J., *The fuzzy experimental multiobjective Optimization of the electrochemical reduction process of maleic acid to succinic acid*, Hung. J. Ind. Chem., 120, 117, 1992.
5. Kula J., Śmigielski K., Quang T.B, Grzelak L, Sikora M., *Preparation of co-hydroksynonanoic acid and its ester derivatives*, J. Am. Oil Chem. Soc., 76(7), 811, 1999.
6. Kamińska J.E., Śmigielski K., Łobodzińska D., Góra J., *Kinetic resolution of racemic 2-(2-furyl)-2-hydroxyethyl acetate in the presence of PS lipase*, Tetrahedron Asymm, 11, 1211, 2000.
7. Kula J., Quang T.B., Śmigielski K., *Convenient synthesis of (R)-1,3-nonanediol*, Synth. Commun 31(3), 463, 2001.
8. Śmigielski K., Dolot M., Raj A., *Composition of the Essentials oils of ginseng roots of Panax quinquefolium L. and Panax ginseng C.A.Mey.*, Journal of Essential Oil Bearing - Plants, 9(3), 261-266, 2006.
9. Śmigielski K., Sikora M., Majewska M., Raj A., *The application of essentials oils to natural and organic cosmetics*. Polish Journal of Cosmetology, 2008.

10. Śmigielski K., Raj A., Krosowiak K., Gruska R., *Chemical composition of Essential oil of *Lawendula angustifolia* cultivated in Poland*, Journal of Essential, Oil Bearing – Plants, 12(3), 338-347, 2009.

Bogdan Antoni Walkowiak – urodził się 7 listopada 1953 roku w Zduńskiej Woli. W 1978 roku, po ukończeniu Wydziału Matematyki, Fizyki i Chemii Uniwersytetu Łódzkiego uzyskał dyplom magistra fizyki doświadczalnej ze specjalnością w zakresie fizyki jądrowej niskich energii. W tym samym roku podjął pracę w Zakładzie Biofizyki Akademii Medycznej w Łodzi. W 1979 roku odbył szkolenie w Szkole Oficerów Rezerwy Artylerii w Toruniu. Służbę wojskową ukończył promocją do stopnia podporucznika. W 1985 roku uzyskał stopień doktora nauk przyrodniczych. W latach 1989–1990 odbył staż naukowy w Department of Anatomy and Cell Biology, State University of New York, Health Science Center at Brooklyn, USA. W 1991 roku ponownie przebywał w tym ośrodku jako visiting scientist. W latach 1992–2009 odbył dziewięć krótkoterminowych staży w Austrii (Wiedeń i Bad Blumau), Grecji (Ateny), Szwecji (Uppsala) i Francji (Tuluza). W 1994 roku uzyskał stopień doktora habilitowanego nauk medycznych w dziedzinie biologii medycznej ze specjalizacją w zakresie biofizyki. Od roku 2000 zatrudniony jest w Instytucie Inżynierii Materiałowej, Wydziału Mechanicznego Politechniki Łódzkiej, gdzie kieruje utworzonym przez siebie Zakładem Biofizyki. W 2003 roku uzyskał tytuł profesora nauk medycznych w dziedzinie biologii medycznej ze specjalizacją w zakresie biofizyki i inżynierii biomedycznej. Do chwili obecnej pozostaje w stosunku pracy z Uniwersytetem Medycznym w Łodzi, gdzie jest zatrudniony w macierzystym Zakładzie Biofizyki Molekularnej i Medycznej na stanowisku profesora. Pierwszym miejscem jego zatrudnienia jest Politechnika Łódzka, gdzie od roku 2007 jest zatrudniony jako profesor zwyczajny.

Obszarem działalności badawczej prof. Bogdana Walkowiaka jest biofizyka układu krzepnięcia ze szczególnym uwzględnieniem zaburzeń w funkcjonowaniu płytek krwi w różnych jednostkach chorobowych oraz w wyniku traktowania ich środkami farmakologicznymi. Wieloletnie doświadczenie w tym zakresie przeniesione zostało obecnie na obserwacje zmian zachodzących w funkcjonowaniu płytek krwi poddanych kontaktowi ze sztucznymi powierzchniami implantów. Ponadto zainteresowania naukowe prof. Walkowiaka skierowane są na analizę korzyści i zagrożeń wynikających z wprowadzania nowych materiałów i produktów nanotechnologii.

Profesor B. Walkowiak jest członkiem Sekcji Biomechaniki Komitetu Mechaniki PAN (2007–2010), Komisji Hemostazy Komitetu Patofizjo-

logii PAN (od 1996), Grupy Ekspertów Komisji Europejskiej ds. identyfikacji substancji będących nanomateriałami (RIP-oNI) (od września 2009). Jest również wieloletnim konsultantem naukowym firm działających w obszarze nauk o życiu (General Electric Healthcare LifeSciences, Amersham Biotech, Amersham Pharmacia Biotech, Pharmacia LKB).

Jest autorem lub współautorem 170 prac naukowych, w tym 65 prac oryginalnych i kazuistycznych, opublikowanych w recenzowanych czasopismach krajowych i zagranicznych, czterech poglądowych, dwóch monografi i trzech rozdziałów w książkach;

Współkoordynuje działalność Centrum Doskonałości NANODIAM oraz Centrum Zaawansowanych Technologii BioTechMed. Uczestniczył w organizacji czterech konferencji naukowych, w tym dwóch międzynarodowych (5th Summer School Engineering and Medicine on Health Service Liberec, Czech Republic 2007 – członek Komitetu Programowego; Łódź Platelet Conference 2006 – Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego) oraz dwóch krajowych (2nd Summer Schopl Biomedical applications of carbon surfaces 2004 – Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego; 4th Summer School Biomaterials, Implants and Medical Devices 2006 – Współprzewodniczący Komitetu Organizacyjnego). Członkiem Łódzkiego Towarzystwa Naukowego jest od 21 czerwca 2010 r. Poniżej wybrane publikacje pana Profesora:

1. Walkowiak B., Cierniewski C.S. *Mathematical modeling of the transport of low molecular weight solutes across biological membranes. The transport of leu, his, and glu into human blood platelets*. General Physiology and Biophysics, 7, 475-494, 1988.
2. Walkowiak B., Michalak E., Koziolkiewicz W., Cierniewski C.S. *Rapid photometric method for estimation of platelet count in blood plasma or platelet suspension*. Thrombosis Research, 56, 763-766, 1989.
3. Kornecki E., Walkowiak B., Naik U., Ehrlich Y.H. *Activation of human platelets by a stimulatory monoclonal antibody*. J. Biol. Chem. 265, 10042-10048, 1990.
4. Walkowiak B., Michalak E., Borkowska E., Koziolkiewicz W., Cierniewski C.S. *Concentration of RGDS-containing degradation products in uremic plasma is correlated with progression in renal failure*. Thromb. Res. 76, 133-145, 1994.
5. Walkowiak B., Kęsy A., Michalec L. *Microplate reader - a convenient tool in studies of blood coagulation*. Thromb. Res. 87; 95-103, 1997.
6. Walkowiak B., Kralisz U., Michalec L., Majewska E., Koziolkiewicz W., Ligocka A., Cierniewski CS. *Comparison of platelet aggregability and P-Selectin surface expression on platelets isolated by different methods*. Thromb. Res. 99; 495-502, 2000.

-
7. Okrój W, Kaminska M, Klimek L, Szymanski W, Walkowiak B. *Blood platelets in contact with nanocrystalline diamond surface*. Diamond and Related Materials 15: 1535-1539, 2006.
  8. Walkowiak B, Okrój W, Jerczynska H, Pawlowska Z. *Micron-sized diamond particles are internalized by endothelial cells*. Diamond and Related Materials, 18: 4, 651-656, 2009.
  9. Kaminska M., Okrój W., Szamański W., Jakubowski W., Komorowski P., Nosal A., Szymanowski H., Gazicki-Lipman M., Jerczynska H., Pawłowska Z., Walkowiak B. *Interaction of parylene C with biological objects*. Acta of Bioengineering and Biomechanics, Vol. 11, No. 3, 19-25, 2009.
  10. Sokolowska A, Niedzielski P, Wierzchon T, Okrój W, Urbanski S, Walkowiak B. *Thrombocompatibility of thin dielectric carbon film depends on electron work function of metallic substrate material*. Journal of Nanosciences and Nanotechnology, Vol. 10, 1-4, 2010.

**7. CZŁONKOWIE ŁÓDZKIEGO TOWARZYSTWA
NAUKOWEGO ZMARLI W ROKU 2010**

7.1. Zmarli członkowie ŁTN

Wydział II

prof. dr hab. Zofia Zarzycka – zm. 12.06.2010 r.

Wydział IV

prof. dr hab. med. Wiesław Łasiński – zm. 23.07.2010 r.

7.2. Nekrologi

Wydział II Nauk Historycznych i Społecznych

Profesor Zofia Zarzycka (1925–2010)

W dniu 18 czerwca 2010 r. w Łodzi została pochowana Pani prof. zw. dr hab. Zofia Zarzycka, osoba o wielkich zasługach dla świata nauki, wychowawca akademicki wielu pokoleń studentów. Do końca swego życia pozostawała aktywna naukowo i dydaktycznie jako wieloletni pracownik Uniwersytetu Łódzkiego i Społecznej Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Zarządzania w Łodzi (od października 1998 r. aż do swojej śmierci). W roku 1996 formalnie opuściła Uniwersytet Łódzki odchodząc na emeryturę dnia 30.09.1996, ale nadal pozostawała zatrudniona na Uniwersytecie Łódzkim pracując w wymiarze jednej czwartej etatu do 30.09.1998 r. Dołączyła do grona profesorów seniorów, którzy mimo upływającego czasu nadal chcą i mogą aktywnie uczestniczyć w pracy zawodowej. Dla niej była ona pasją i powołaniem przez całe życie.

Jej droga rozwoju naukowego przebiegała dość typowo dla polskich warunków, pani Profesor przeszła przez wszystkie szczeble kariery naukowej w łódzkim środowisku naukowym.

Urodziła się we wsi (obecnie gminie wiejskiej) Godziesze Wielkie niedaleko Kalisza w rodzinie nauczycielskiej. Jej ojciec Tadeusz Grosman vel Grossman był nauczycielem i kierownikiem szkoły powszechnej. Matka Florentyna z Dubasów zajmowała się wychowywaniem dzieci – pani Profesor Zarzycka miała dwie siostry: Jadwigę i Teresę oraz dwóch braci: Kazimierza i Stanisława.

Swą edukację na poziomie średnim prof. Zarzycka rozpoczęła w Państwowym Gimnazjum Ogólnokształcącym im. Anny Jagiellonki w Kaliszu. Niestety, wydarzenia II wojny światowej przerwały naukę, do której powróciła po wyzwoleniu kończąc semestralne Gimnazjum i Liceum im. Tadeusza Kościuszki dla dorosłych w Kaliszu (1945), świadectwo dojrza-

łości otrzymała dwa lata później. Studia rozpoczęła w roku akademickim 1947/1948 w Łodzi w istniejącym wówczas Oddziale Łódzkim Szkoły Głównej Handlowej, a następnie w Wyższej Szkole Ekonomicznej na Wydziale Handlu. Magisterium Pani Profesor Zarzycka zrobiła w styczniu 1954 r. Pracę zawodową rozpoczęła w roku 1950 w WSE w Katedrze Statystyki, w tym samym roku wyszła za mąż za Pawła Mariana Zarzyckiego, w 1951 r. urodził się Jej pierwszy syn Andrzej, zaś w 1959 r. drugi syn Janusz.

Przekształcenia organizacyjne bazy akademickiej w Łodzi doprowadziły do włączenia WSE w 1961 r. w struktury uniwersytetu istniejącego w Łodzi od 1945 r. Od początku swej drogi naukowej Profesor Zarzycka interesowała się statystyką i demografią. Jako pole badawcze przyjęła obszary społecznie ważne w takim mieście jak Łódź (w owym czasie włókiennicze miasto, które dawało pracę tysiącom kobiet), związane z pracą zawodową kobiet oraz ich statusem materialnym. Swoją pracę doktorską, przygotowaną pod kierunkiem wybitnego demografa i statystyka prof. zw. dr. Edwarda Rosseta poświęciła problemom pracy zawodowej kobiet obarczonych dziećmi (doktorat 8.06.1964). Kontynuowała te wątki w rozprawie habilitacyjnej zatytułowanej *Praca zawodowa kobiet a budżet rodzinny* (wyd. Acta Universitatis Lodziensis, 1983). Docentem została 1.10.1983, profesorem nauk ekonomicznych 29.07.1991, zaś profesorem zwyczajnym UŁ dnia 1.02.1993 r.

Dorobek naukowo-badawczy Profesor Zarzyckiej koncentrował się wokół zagadnień konsumpcji i jej uwarunkowań ekonomiczno-społecznych.

Na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym UŁ pracowała w Katedrze Demografii i Statystyki (bądź w Zakładzie Demografii i Statystyki) pełniąc w nim w różnych okresach funkcje kierownicze. Ponadto, jako nauczyciel akademicki sprawowała liczne inne funkcje kierownicze związane z organizacją procesu dydaktycznego, np. jako kierownik Wieczorowego Magisterskiego Studium Ekonomicznego dla Inżynierów.

Pani Profesor ceniona była niezwykle jako świetny dydaktyk. W bardzo przystępny sposób potrafiła wyjaśnić zawiłości statystyki, miała cierpliwość i czas dla studentów. Robiła to z pasją, była autorką skryptów i materiałów do ćwiczeń ze statystyki. Wypromowała ponad dwustu magistrantów oraz ośmiu doktorów.

Prof. zw. dr hab. Czesław Domański, wieloletni współpracownik Pani Profesor, napisał o Niej w 1998 r. *Wszechstronna działalność Profesor Zofii Zarzyckiej jest powszechnie znana i uznana w Polsce, jak i poza jej granicami. [...] Wartość naukową prowadzonych przez siebie badań, a przede wszystkim doskonałą interpretację, Profesor Zarzycka uzyskuje poprzez pokazanie relacji przyczynowo-skutkowych pomiędzy różnorodnymi zjawiskami ekonomicznymi, demograficznymi i społecznymi. [...]*

Nadzwyczajna jest pracowitość Pani Profesor. Największymi zaletami Profesor Zofii Zarzyckiej są zalety Jej serca: wrażliwość, dobroć, uczciwość, prawość, skromność i życzliwość dla ludzi, po prostu Profesor Zwyczajny¹.

Związki Profesor Zofii Zarzyckiej z gerontologią datują się od bardzo dawna. Nie tylko jest to efekt jej naturalnego zainteresowania tą dziedziną wiedzy jako demografa, ale także wynik jej aktywności w Polskim Towarzystwie Gerontologicznym Oddział w Łodzi sięgający jeszcze lat osiemdziesiątych ubiegłego wieku. Aktywnie uczestniczyła prawie do końca swego życia w comiesięcznych spotkaniach, na których prezentowane i omawiane były wyniki pracy członków PTG. Zawsze można było liczyć na życzliwe komentarze Pani Profesor. Sama wielokrotnie wygłaszała referaty podczas zebrań naukowych Oddziału, które dotyczyły wyników prowadzonych przez nią badań statystycznych, dotyczących kwestii gerontologicznych. Brała także udział w sesjach wyjazdowych Towarzystwa, które odbywały się w domach pomocy społecznej. Interesowała się warunkami życia przebywających tam osób starszych, ich zainteresowaniami, a także trudną pracą zatrudnionego personelu. Łódzki Oddział PTG grupuje osoby w różnorodnym przedziale wieku – studentów i seniorów, dając tym samym możliwość spojrzenia na problemy starości z perspektywy wielopokoleniowej. Pani Profesor czynnie wspierała swoją wiedzą działalność Towarzystwa.

Wśród licznych prac naukowych Pani Profesor możemy znaleźć te, bezpośrednio związane z gerontologią społeczną. Są to: *Dochody ludności w starszym wieku na podstawie budżetów gospodarstw domowych*, Monografie i Opracowania Spis, 1987, zeszyt 223, *Wpływ czynników demograficznych na poziom i strukturę wydatków gospodarstw domowych*, Acta Universitatis Lodzianensis. Folia Oeconomica, 1988, nr 80. Pani Profesor pełniła także funkcję pełnomocnika Rektora UŁ ds. współpracy z Czesłowski Instytutem Gerontologicznym.

Była członkiem wielu organizacji naukowych i społecznych: Komitetu Nauk Demograficznych PAN (od 1987), zaś od 1990 r. – członkiem Prezydium tego Komitetu oraz członkiem Zarządu Głównego. Należała do Polskiego Towarzystwa Demograficznego, będąc od roku 1991 człon-

---

¹ Cz. Domański, *Profesor Zofia Zarzycka – wzór nauczyciela akademickiego*, [w:] *Profesor Zofia Zarzycka*, red. W. Starzyńska [w:] „Sylwetki Łódzkich Uczonych”, red. E. Karasiński, Łódź: ŁTN, 1998, s. 11-13; *Bibliografia prac Profesor Zofii Zarzyckiej*, tamże, s. 23-30; *Prof. zw. dr hab. Zofia Zarzycka* [w:] J. Kuciński, *Poczet ekonomistów i socjologów* [w:] *VII Zjazd Absolwentów Studiów Ekonomicznych i Socjologicznych w Łodzi, 4-7 czerwiec 2009 r.*, Łódź 2009, wersja skrócona na papierze, s. 210 (fot.) i wersja rozszerzona na płycie CD, dołączonej do publikacji drukowanej (fot.); tenże, *Łódzkie Towarzystwo Naukowe w latach 1936-1996*, Cz. II, Łódź 1996, s. 256.

kiem Zarządu Głównego, należała do ZNP, PTE oraz do Polskiego Towarzystwa Statystycznego. Jako reprezentant łódzkiego gremium naukowców należała do Łódzkiego Towarzystwa Naukowego, które w 1988 r. wydało publikację poświęconą Jej osobie w serii „Sylwetki Łódzkich Uczonych”.

Za swą działalność została odznaczona między innymi Honorową Odznaką miasta Kalisza (1971), Honorową Odznaką miasta Łodzi (1973), Medalem KEN (1981), Złotym Krzyżem Zasługi (1973) oraz Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1983). Ponadto uhonorowano Ją wieloma medalami i złotymi odznakami¹.

Bardzo nam będzie brakować Pani Profesor i Jej życzliwej pomocy, ale jednocześnie wdzięczni jesteśmy losowi, że pozwolił nam Ją spotkać na drodze naszego życia.

Bogusława Urbaniak (współpraca: Julian Kuciński)

Wydział IV Nauk Medycznych

Profesor Wiesław Łasiński (1915–2010)

Wiesław Łasiński urodził się 25 grudnia 1915 roku w Starym Sączu. Ojciec Kazimierz był nauczycielem, zmarł na czerwonkę w czasie pierwszej wojny światowej. Wychowywaniem dwóch synów zajmowała się matka, Kunegudna, przy dużej pomocy swego ojca.

W. Łasiński, w roku 1933, po zdaniu matury w Starym Sączu, wstąpił do Szkoły Podchorążych Sanitarnych Centrum Wyszkożenia Sanitarnego (CWSan.) w Warszawie. W roku 1939, jako prymus XII (i ostatniej przed wojną) promocji CWSan., uzyskał dyplom lekarza i stopień podporucznika. W czasie drugiej wojny światowej

¹ Archiwum Uniwersytetu Łódzkiego, Akta osobowe, sygn. 15883 (prof. zw. dr hab. Z. Zarzycka, fot.).

wej był dowódcą plutonu kompanii sanitarnej 26. Dywizji Piechoty. Podczas bitwy nad Bzurą, 18 marca dostał się do niewoli i do 23 marca 1945 r. przebywał w kilku oflagach – XI B Braunschweig, XII A Hadamar, XII B Limburg, oraz w szpitalach jenieckich w Koblencji i Trewirze. Po nieudanej ucieczce ze szpitala do Francji, został osadzony w twierdzy Chalons nad Marną. Po wyzwoleniu, 23 marca 1945 przez wojska amerykańskie, pracował wśród jeńców wojennych w szpitalu Organizacji Narodów Zjednoczonych do spraw Pomocy i Odbudowy w Mosbach (Badenia). W grudniu 1945 roku powrócił do kraju i podjął pracę w Klinice Chirurgii Uniwersytetu Jagiellońskiego, u znanego profesora Jana Glatzla. Wkrótce, 10 lutego 1946 r. został powołany do wojska, a w grudniu 1946 r. awansował do stopnia kapitana. W Marynarce Wojennej zajmował liczne stanowiska służbowe: był specjalistą gimnastyki leczniczej w Szpitalu Marynarki Wojennej w Oliwie, lekarzem flotylli trałowców, lekarzem dywizjonu okrętów podwodnych, szefem lecznictwa Marynarki Wojennej, a w latach 1956–1965 był komendantem Szpitala Marynarki Wojennej. Był chirurgiem i specjalistą w zakresie medycyny morskiej oraz organizacji ochrony zdrowia wojsk.

W czasie pobytu w Trójmieście pracował równocześnie w Katedrze Anatomii Prawidłowej Gdańskiej Akademii Medycznej. W roku 1948, na podstawie pracy *O listewkach skórnych na dłoniach Polaków*, którą w większości wykonał przebywając w oflagach, korzystając z korespondencyjnych konsultacji znanego warszawskiego anatoma i swego nauczyciela profesora Edwarda Lotha, uzyskał stopień doktora nauk medycznych (promotor: prof. Michał Reicher). W roku 1956 został docentem, a w roku 1960 profesorem nadzwyczajnym. W latach 1962–1965 był kierownikiem Katedry i Zakładu Anatomii Prawidłowej. W gdańskiej uczelni, w latach 1962–1965 pełnił również funkcję prodziekana Wydziału Lekarskiego oraz pełnomocnika rektora do spraw młodzieżowych.

W roku 1965 został komendantem-rektorem Wojskowej Akademii Medycznej w Łodzi. Funkcje tę pełnił do roku 1972. W roku 1966 uzyskał awans na stopień generała brygady (z sentymentu do marynarki wojennej poprosił przełożonych o prawo noszenia munduru kontradmirała), a w roku 1970 został profesorem zwyczajnym. W Wojskowej Akademii Medycznej zorganizował od podstaw Katedrę Anatomii Topograficznej i Prawidłowej, którą kierował do 1982 r. W roku 1982, w stanie wojennym, został delegowany z wojska i powołany na stanowisko rektora Akademii Medycznej w Gdańsku. Z funkcji tej zrezygnował w roku 1983, powrócił do Łodzi i wkrótce przeszedł w stan spoczynku.

W roku 1982 zmarła nagle, w wieku 54 lat Jego żona Helena. Po wielu latach ponownie zawarł związek małżeński i przeniósł się do Warszawy. Związek ten nie trwał długo, gdyż żona-szwagierka zmarła. Po po-

nowym powrocie do Łodzi pozostawał pod stałą opieką opiekunek i dalszej rodziny.

Profesor Wiesław Łasiński prowadził intensywną działalność dydaktyczną, naukową oraz organizacyjną w nauce. Jest autorem 49 artykułów naukowych oraz wielu znanych podręczników anatomii człowieka. Od 1965 r. był redaktorem naukowym unikatowego, wielotomowego dzieła *Anatomia człowieka* A. Bochenka i M. Reichera, autorem *Anatomii głowy dla stomatologów* (sześć wydań) oraz oryginalnej *Anatomii topograficznej i stosowanej* w trzech tomach. Ponadto jest współautorem innych podręczników (*Anatomia człowieka* pod red. W. Sylwanowicza; *Mianownictwa anatomicznego* pod red. M. Stelmasiaka, *Lexicorum Medicum*), a także licznych haseł anatomicznych w *Polskim Słowniku Medycznym*. Napisał także podręcznik dla oficerów sanitarnych pt. *Pierwsza pomoc i transport rannych i chorych na okręcie*.

W latach 1965–1982 był redaktorem naczelnym czasopisma Polskiego Towarzystwa Anatomicznego *Folia Morphologica*. W tym okresie czasopismo zaczęło ukazywać się także w wersji angielskiej.

Był członkiem licznych towarzystw i organizacji naukowych, między innymi Komitetu Antropologii, Komitetu Nauk Podstawowych oraz Komitetu Zoologicznego Polskiej Akademii Nauk, członkiem Rady Naukowej Zakładu Antropologii PAN we Wrocławiu, Polskiego Towarzystwa Anatomicznego, Polskiego Towarzystwa Chirurgicznego, Polskiego Towarzystwa Lekarskiego, Towarzystwa Anatomów, Histologów i Embriologów ZSSR, L'Association des Anatomistes, Międzynarodowej Rady Badań Dermatoglicycznych, Gdańskiego Towarzystwa Naukowego i Łódzkiego Towarzystwa Naukowego, przewodniczącym Komisji Zdrowia Rady Narodowej m. Łodzi. Był również członkiem prezydium sekcji polskiej ruchu „Emerytowani Generałowie na rzecz Pokoju i Rozbrojenia”.

W roku 1964 przewodniczył Komitetowi Organizacyjnemu XIII Zjazdu Polskiego Towarzystwa Anatomicznego w Gdańsku (przez uczestników zapamiętanym, między innymi, z bankietu na Oksywiu i przejazdu ścigaczami, a w roku 1970 zorganizował wyjazd polskich morfologów na IX Światowy Kongres Anatomiczny w Leningradzie (z przejazdem i zakwaterowaniem na statku).

Profesor W. Łasiński był współtwórcą polskiej szkoły anatomicznej, kontynuatorem wielkich anatomów E. Lotha i M. Reichera i znakomitym nauczycielem akademickim. Wykształcił wielu anatomów, był promotorem w 11 przewodach doktorskich i opiekunem trzech habilitacji.

W roku 1983 został doktorem *honoris causa* Wojskowej Akademii Medycznej im. gen. dyw. B. Szareckiego w Łodzi.

Posiadał liczne odznaczenia i wyróżnienia. Został odznaczony Krzyżem Komandorskim i Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem za

Odrę, Nysę Bałtyk, Medalem Zwycięstwa i Wolności 1945, Złotym Medalem Siły Zbrojne w Służbie Ojczyzny, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, odznaką Zasłużony Nauczyciel PRL. Był laureatem nagrody ministra obrony narodowej I stopnia oraz nagrody naukowej miasta Łodzi. Był Honorowym Obywatелеm Starego Sącza i Rytra.

Kochał morze i tęsknił za polskim wybrzeżem. Już jako emeryt, samochodem Fiat 126p, jeździł do przyjaciół w Trójmieście. Pewnego razu został zatrzymany przez patrol drogowy MO, wylegitymował się legitymacją emeryta wojskowego. Po chwili sprawdzający milicjant podszedł do swego kolegi obok i powiedział „Patrz ... (tutaj padło soczyste przekleństwo) ... generał w maluchu”.

W wieku 17 lat razem z kolegami zbudował łódkę (tratwę?), którą przez Poprad, Dunajec i Wisłę dopłynęli do morza.

Żegłował na Bałtyku, na Spitzbergenie uprawiał wędkarstwo spinin-gowe. W najbliższym czasie 7. Szpital Marynarki Wojennej w Gdańsku-Oliwie otrzyma imię komandora profesora Wiesława Łasińskiego.

Profesor Wiesław Łasiński – najstarszy członek Łódzkiego Towarzystwa Naukowego – zmarł 23 lipca 2010 r. Pożegnanie, z ceremoniałem wojskowym odbyło się 30 lipca 2010 r. w Kościele Garnizonowym Św. Jerzego w Łodzi, a pogrzeb nazajutrz w Starym Sączu z udziałem rodziny i miejscowych władz.

W Muzeum Regionalnym w Starym Sączu znajduje się ekspozycja poświęcona Profesorowi Wiesławowi Łasińskiemu.

Hieronim Bartel
[Foto: Halina Gąsińska]

CZEŚĆ III
MERYTORYCZNA

Konrad W. Tatarowski

O PRZESTRZENI AKSJOLOGICZNEJ W PISARSTWIE I DZIAŁALNOŚCI JANA NOWAKA-JEZIORAŃSKIEGO*

O pojęciu „przestrzeni aksjologicznej”

Poprzez pryzmat działalności publicznej i pisarstwa Jana Nowaka-Jeziorańskiego prześledzić można złożoną problematykę współzależności i przenikania się nawzajem sfery aksjologicznych motywacji i wyborów konkretnej jednostki z tym, co nazywamy „rzeczywistością”, czyli światem w którym przychodzi nam żyć. Wspomnianą *sferę aksjologicznych wyborów i motywacji* określiłem – za Józefem Tischnerem¹ – mianem „przestrzeni aksjologicznej”.

W obrębie świata wartości Jana Nowaka-Jeziorańskiego można wyodrębnić dwa porządki: ideowo-moralny (wyrastający z przesłanek etycznych) i kolidujący z nim czasem porządek pragmatyczno-polityczny². Ten drugi pojawia się wraz z kształtowaniem się koncepcji politycznych Nowaka, a realizuje i konkretyzuje w działaniu w okresie kierowania przez niego Rozgłosnią Polską RWE (w latach 1952–1975). Pierwszemu podporządkowane jest pisarstwo autora „Kuriera z Warszawy” i znaczna część jego dorobku publicystycznego, również tego powstałego po 1989 roku. Drugiemu – działalność dyrektora Rozgłośni Polskiej RWE i uczestnika życia politycznego w środowiskach emigracyjnych i w obrębie polityki amerykańskiej, a po 1989 r. również polityki polskiej.

---

* Referat przedstawiono na posiedzeniu naukowym Wydziału I, 23 lutego 2010 roku.

¹ J. Tischner, *Studia z filozofii świadomości*, Kraków, 2006, s. 400.

² Szerzej omawiam wspomniane dwa porządki aksjologiczne w książce *Aksjologia i polityka w pisarstwie i działalności Jana Nowaka-Jeziorańskiego*, Wydawnictwo UŁ, Łódź 2010.

Aby przybliżyć świat wartości Jana Nowaka-Jeziorańskiego, sięgnęliśmy do kluczowych pojęć, które pojawiają się w jego pisarstwie i wypowiedziach publicznych. Można by tu użyć określenia słów-kluczy, w rozumieniu przyjętym przez Annę Wierzbicką³ – pojęć uniwersalnych, a zarazem posiadających fundamentalne znaczenie dla kultury danej zbiorowości – a także przez Jadwigę Puzyninę⁴, która odnosi ten termin do poszczególnych okresów w języku ogólnym. Należą do nich takie aksjologiczne słowa jak ojczyzna, naród, patriotyzm i takie pojęcia jak wolność lub prawda (w pisarstwie Nowaka przede wszystkim w znaczeniu: prawda historyczna). W terminologii przyjętej przez Jadwigę Puzyninę byłyby to pojęcia ze sfery wartości ostatecznych (absolutnych), mieszczące się w grupach wartości transcendentalnych, poznawczych (wartość prawdy) i moralnych⁵.

Aksjologiczny krajobraz dzieciństwa i młodości

Pisał Józef Tischner w szkicu o Martinie Heideggerze: *Myślenie nigdy nie może przekroczyć granic pewnego krajobrazu, który człowiek nosi pod powiekami. Zawdzięcza go człowiek domowi, z którego wyrosła jego dusza, oraz przeszłości, która podsuwała mu obrazy bohaterów. Człowiek buduje dom i wybiera sobie bohaterów. W ten sposób kształtuje siebie*⁶. Co zatem wyznacza granice owego krajobrazu aksjologicznego bohatera naszych rozważań? Jakie wartości i przekonania wyniósł z dzieciństwa?

Naczelne miejsce na aksjologicznym horyzoncie domu rodzinnego Jana Nowaka-Jeziorańskiego – jak sam o tym wielokrotnie mówił i pisał – zajmowała ojczyzna i związane z tym pojęciem powinności i obowiązki moralne: przede wszystkim obowiązek miłości ojczyzny, czyli patriotyzmu. *W moim domu rodzinnym tradycje patriotyczne były bardzo żywe – mówił w wywiadzie, którego udzielił w ostatnich latach życia – W moim dziecięcym pokoju wisiał sztych Kościuszki i sztych Poniatowskiego. Nie wiem, w jakim stopniu dzisiaj na przykład „Trylogia” wpływa na ludzi, ale my wychowaliśmy się na Sienkiewicz, który budził w nas niestęchanie mocne uczucia patriotyczne*⁷.

³ A. Wierzbicka, *Słownik kluczem do historii i kultury. „Ojczyzna” w językach niemieckim, polskim i rosyjskim* [w:] *Język – umysł – kultura*. Wybór prac pod red. J. Bartmińskiego, Warszawa, 1999, s. 450-451.

⁴ J. Puzynina, *Słownictwo okresu przemian (1989)* [w:] *Słowo – wartość – kultura*, op. cit., s. 229-230. W odniesieniu do badań literackich pojęcie słów-kluczy wprowadzili Paul Guiraud i Gaston Bachelard. Zob: K. Wyka, *Słowa-klucze* [w:] *O potrzebie historii literatury*, Warszawa, 1969.

⁵ J. Puzynina, *Język wartości*, Warszawa, 1992, s. 40 i dalsze.

⁶ J. Tischner, *Myślenie według wartości*, Kraków, 1993, s. 126.

⁷ J. Nowak-Jeziorański, *Polska z bliska*, Kraków, 2005, s. 10

Wychowany został w duchu patriotycznym przez matkę i babkę (jego ojciec zmarł, gdy był czteroletnim dzieckiem). Jak pisał w monografii poświęconej Nowakowi Jarosław Kurski: *Kilkuletni Zdziś na widok weterana 1863 roku nauczone będzie zdejmować czapkę. Wieczorami płynąc będą wspomnienia o tym, że nie było zrywu narodowego, w którym nie brałoby udziału Jeziorańscy*⁸. Jeden z nich, Jan, członek Rządu Narodowego, został stracony wraz z Romualdem Trauguttem. Był też, jako dziecko, naocznym świadkiem wydarzeń, które decydowały o losach Polski: *Pamiętam przyjazd Paderewskiego do Warszawy. Matka i babka wystawiły w oknach świece na jego powitanie. Pamiętam jak dziś drgające od wystrzałów pod Radzyminem żyrandole i całonocne modlitwy kobiet o zwycięstwo w bitwie warszawskiej*⁹.

Kilkadziesiąt lat później Nowak-Jeziorański stwierdzi: *Dopiero z perspektywy lat zrozumiałem, że gdyby nie Piłsudski i jego zwycięstwo w 1920 roku, to pewnie wychowywałbym się w sowieckim Komsomole*¹⁰. A jednak, choć pozostawał pod urokiem postaci Marszałka i uważał go po latach za postać dominującą w historii Polski XX wieku, dostrzegał również jego niedoskonałości i błędy. Krytyczny dystans – przy uznaniu zasług dla niepodległości Polski – zachowywał też wobec Romana Dmowskiego. Oto jak ich oceniał w jednym z ostatnich udzielonych wywiadów: *Dmowski i Piłsudski, grając na dwóch różnych fortepianach, w gruncie rzeczy dążyli do jednego celu i świetnie się wzajemnie uzupełniali. Powtórzę: ich drogi były zupełnie inne, łączył ich natomiast cel, co w rezultacie przyniosło niepodległość*¹¹.

Na ważną cechę atmosfery domu rodzinnego Zdzisława Jeziorańskiego wskazał Jarosław Kurski: *Był to dom jak najdalszy od wszelkiej ksenofobii, gdzie patriotyzm starannie oddzielano od prymitywnego nacjonalizmu, dom, w którym nie pojawił się nawet cień antysemityzmu*¹². A zatem dom, w którym z zasad „Dekalogu” wywiedziono zasadę tolerancji, a z niej przywiązanie do reguł demokracji, w której mogą współistnieć antagonistyczne, ścierające się ze sobą koncepcje – na przykład dwu wielkich wizjonerów politycznych i konkurentów do sprawowania władzy w międzywojennej Polsce, Piłsudskiego i Dmowskiego.

Towarzyszyło temu przekonanie, również wyniesione z lektur Sienkiewicza, że *źródłem szczęścia nie są korzyści osobiste, ale świadomość tego, co się zrobiło dla innych*¹³. W cytowanym wyżej szkicu o autorze

⁸ J. Kurski, *Jan Nowak-Jeziorański*, Warszawa, 2005, s. 24.

⁹ Ibidem, s. 23.

¹⁰ Ibidem, s. 30.

¹¹ J. Nowak-Jeziorański, *Polska z bliska*, op. cit., s. 39.

¹² Ibidem, s. 23.

¹³ J. Kurski, *Jan Nowak-Jeziorański*, op. cit., s. 25.

„Trylogii” Nowak-Jeziorański przytacza jego słowa z listu do Marii Radziejowskiej: *z doświadczenia życiowego wiem, że jedyną drogą prowadzącą do względnego spokoju jest zapomnienie o sobie, a postulowanie jakiejś altruistycznej wielkiej idei ogólnej*¹⁴.

Dla Nowaka taką organizującą życie ideą stała się służba dla Polski – rozumiana bardziej jednak w sposób pozytywistyczny, niż romantyczno-idealistyczny. Taki sposób myślenia zaszczerpił w nim Eugeniusz Kwiatkowski – piłsudczyk, minister przemysłu i handlu w latach 1926–1930 i 1935–1939, znany najbardziej jako budowniczy Gdyni¹⁵ – który był ojcem gimnazjalnego kolegi Jeziorańskiego. To on zainteresował młodego wielbiciela Sienkiewicza ekonomią i przekonywał go, że: *o ile poprzednie pokolenia o swoim patriotyzmie zaświadczać musiały krwią, o tyle patriotyzm pierwszego pokolenia wolnej Polski polegać ma na pracy pozytywistycznej – dźwiganiu kraju z cywilizacyjnego zapóźnienia*¹⁶.

Wybuch wojny we wrześniu 1939 r. dosłownie i w przenośni zrujnował te plany i nadzieje. Ale coś z owych młodzińczych przemyśleń musiało jednak Nowakowi pozostać. Świadczy o tym końcowa scena z „Kuriera z Warszawy”, kiedy wraz ze swoją żoną z *goryczą i smutkiem w duszy* stał on w rozradowanym tłumie na Piccadilly Circus w Londynie w dniu zwycięstwa nad Niemcami. W owym dniu tryumfu, rozpoczynający nowy etap życia polityczny uchodźca, nie czuł się zwycięzcą. Zapisał wtedy myśl: *Można przegrać bitwę, a nawet wojnę, lecz ocalić naród*¹⁷.

To zdanie może być kluczem do zrozumienia późniejszych poczynań Nowaka – już w okresie kierowania Głosem Wolnej Polski RWE. Ocalenie narodu – w sytuacji utraty państwowości – stało się zadaniem nadrzędnym. Misją do wykonania i patriotycznym obowiązkiem. Warto tu zwrócić uwagę, że u źródeł pojęcia „patriotyzmu” tkwi greckie słowo *patriotes*, oznaczające *ziomka, rodaka*. Altruistyczna idea, którą przejął za Sienkiewiczem, znalazła tu więc ucieleśnienie w postaci służby sprawie narodowej.

Słowa – klucze w systemie pojęciowym Jana Nowaka-Jeziorańskiego: Ojczyzna, patriotyzm

Pojęcie „ojczyzny” nie pojawia się w pisarstwie Nowaka-Jeziorańskiego zbyt często – może zgodnie z zasadą umiaru, wyrażoną przez Jana Kasprowicza:

¹⁴ J. Nowak-Jeziorański, *W poszukiwaniu nadziei*, Warszawa, 1993, s. 27.

¹⁵ Zob. Eugeniusz Kwiatkowski, *ibidem*, s. 67-73.

¹⁶ J. Kurski, *Jan Nowak-Jeziorański*, op. cit., s. 31.

¹⁷ J. Nowak-Jeziorański, *Kurier z Warszawy*, Kraków, 2005, s. 435.

*Rzadko na moich wargach,
Niech dziś ma warga to wyzna
Jawi się krwią przepojony
Najdroższy wyraz: Ojczyzna.*

choć niewątpliwie należy do centralnych i organizujących jego świat wartości słów-kluczy. Obszerną eksplikację tego pojęcia na szerokim tle historycznym, kulturowym i literackim – w zestawieniu z odpowiednikami słowa „ojczyzna” w innych językach europejskich – dali Jerzy Bartmiński¹⁸ i Anna Wierzbicka, w przytoczonym wyżej artykule.

W odróżnieniu od języka niemieckiego (*Heimat* i *Vaterland*), angielskiego (*country*, *homeland* ale również *motherland* i *fatherland*) lub rosyjskiego (*rodina*, *otczestwo* oraz rzadziej używana *otczizna*) – w słowie „ojczyzna” zawierają się odcienie znaczeniowe i emocjonalne związane zarówno z miejscem urodzenia, ukochanych miejsc rodzinnych (*mała ojczyzna*, w języku niemieckim oddaje to słowo *Heimat*), jak i określenia pewnego obszaru geograficznego, terytorium państwa. Stanisław Ossowski¹⁹ proponował tu przyjęcie pojęć „prywatnej ojczyzny” i „ojczyzny ideologicznej”, a zatem obszaru zamieszkałego przez naród i ujętego w organizacyjne ramy państwowości.

Szczególnego znaczenia pojęcie ojczyzny nabrało w XIX wieku, po utracie przez Polskę niepodległości państwowej, nabrało też wtedy szczególnej temperatury emocjonalnej i uczuciowej, związało się z historią (*zbiorową pamięcią męczeństwa*²⁰), zyskało też wymiar moralny – związało się z aksjologiczną kategorią powinności, imperatywu bezinteresownego poświęcenia, nawet własnego życia, dla ojczyzny. Jak zauważył Jerzy Bartmiński, w polskiej tradycji słowo to związało się bardzo silnie z pojęciami „wolności” i „niepodległości”, które stanowią: *podstawową wartość narodową, wartość zadaną wspólnocie, przyjętą przez nią do realizacji*²¹.

Można by powiedzieć, przywołując terminologię Henryka Elzenberga, że ojczyzna wraz z towarzyszącym jej moralnym imperatywem patriotyzmu, jest w tradycji polskiej wartością perfekcyjną, która *czy się da, czy nie da urzeczywistnić, w zasadzie powinna być urzeczywistniona (...)*.

¹⁸ J. Bartmiński, *Polskie rozumienie ojczyzny i jego warianty* [w:] *Pojęcie ojczyzny we współczesnych językach europejskich* pod red. J. Bartmińskiego, Lublin, 1993, ss. 23-48.

¹⁹ S. Ossowski, *Analiza socjologiczna pojęcia ojczyzny* [w:] *O ojczyźnie i narodzie*, Warszawa, 1984, s. 26.

²⁰ Zob. A. Wierzbicka, *Słownik kluczem do historii...*, op.cit. s. 475 i dalsze.

²¹ J. Bartmiński, *Polskie rozumienie ojczyzny i jego warianty...*, op. cit., s. 40. O związku pojęć ojczyzny, patriotyzmu, narodu z wolnością pisze też Jan Paweł II w książce *Pamięć i tożsamość. Rozmowy na przelomie tysiącleci*, Kraków, 2005, ss. 65-95.

I implikuje – dla człowieka świadomego jej istnienia – *obowiązek, by powinny stan rzeczy urzeczywistnić faktycznie*²².

Tak właśnie pojmowany obowiązek wobec ojczyzny spełnił Zdzisław Jeziorański, uczestnicząc w kampanii wrześniowej, i przyłączając się jakiś czas później do podziemnego ruchu oporu w okupowanej Polsce. Kierował się przekonaniem, że tak – w „sytuacji granicznej” jak by to określił Karl Jaspers²³, czy w „ważnym momencie historii” według terminologii Maxa Webera – postąpić należy. Ten wzorzec patriotyzmu i bohaterstwa utrwalił w „Kurierze z Warszawy”, portretując siebie samego i ludzi, z którymi się spotykał i współpracował w ramach polskiego państwa podziemnego²⁴.

Również po wojnie – kiedy Nowak-Jeziorański stał się politycznym uchodźcą i znalazł się na obczyźnie – wiedząc, że „wyzwoliciele” Polski ze Wschodu nie przywrócą Polsce utraconej w 1939 roku niepodległości państwowej, kierował się tym samym, co we wrześniu 1939 r. imperatywem moralnym i poczuciem odpowiedzialności²⁵, podejmując wolną decyzję walki o jej odzyskanie. Brał przy tym pod uwagę możliwości, którymi dysponuje, i poszukiwał sojuszników, którzy mogli by mu w tym pomóc. Wybrał również – wyrastającą z jego doświadczeń wojennych i przemyśleń – określoną strategię postępowania w walce z komunizmem. Nie przez nawoływanie do czynu zbrojnego, ale poprzez ratowanie samoświadomości narodowej i przeciwdziałanie procesom sowietyzacyjnym.

Dla Nowaka-Jeziorańskiego – jak pisał w odpowiedzi na pytanie „Czym jest dla mnie Ojczyzna” na łamach „Tygodnika Powszechnego” w 1992 r. – istotny był duchowy i moralny aspekt tego pojęcia: *Ojczyzna to wspólnota duchowa i materialna pokoleń żyjących, minionych i przyszłych. Czuję się jej częścią, należę do niej i ona do mnie należy, jestem z nią związany w podobny sposób jak z ludźmi, którzy są mi najbliżsi. Jej klęski i zwycięstwa odczuwam w podobny sposób jak sukcesy i niepowodzenia moje i najbliższej rodziny*²⁶. Ojczyzny – pisał dalej – się nie wybie-

²² H. Elzenberg, *Pojęcie wartości perfekcyjnej* [w:] *Wartość i człowiek. Rozprawy z humanistyki i filozofii*, Toruń, 2005, s. 18.

²³ K. Jaspers, *Sytuacje graniczne* (przeł. A. Staniewska) [w:] R. Rudziński, *Jaspers*, Warszawa, 1978, ss. 189-190.

²⁴ Szerzej piszę o tym w artykule *Nieheroiczny bohater w sytuacjach granicznych. O „Kurierze z Warszawy” Jana Nowaka-Jeziorańskiego*, „Dyskursy o kulturze (pod red. J. Słómskiej)”, z. 1, Katedra Socjologii, Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej SWPiZ, Łódź, 2009, ss. 91-107.

²⁵ Jak w koncepcji Romana Ingardena: Osoba, która ma ponosić odpowiedzialność za swój czyn, musi, jak już wykazano, być wolna w swych decyzjach i czynach. Zgodnie z naszymi wcześniejszymi rozważaniami nie oznacza to niczego innego jak to, że odpowiedni sposób postępowania tworzy jej własny czyn, zob. R. Ingarden, *O odpowiedzialności i jej podstawach ontycznych* [w:] *Książeczka o człowieku*, Kraków, 1972, s. 105.

²⁶ J. Nowak-Jeziorański, *W poszukiwaniu nadziei*, op. cit., s. 318.

ra i przyjmuje taką, jaka ona jest, co najlepiej ilustruje angielskie powiedzenie: *Right or wrong – my country*.

Łączył wszakże to pojęcie z kategorią wolności i niepodległości: *okres zaborów, stuletnia walka o niepodległość, rozkwit poezji i prozy pomnożył niezwykle ojczyste wartości, Ale nikt przecież nie objął pojęciem ojczyzny rządów namiestników zaborczych potęg. Z perspektywy mego pokolenia to samo odnosi się do Polski Ludowej, albowiem – jak pisze dalej: ludzie, którzy rządzą w latach Polski Ludowej, byli w gruncie rzeczy namiestnikami Związku Sowieckiego, chociaż tak gorąco próbują temu przeczyć. To, że byli Polakami, a nie Rosjanami nie zmienia faktu, że sprawowali władzę z obcego mandatu (...)*²⁷.

Aspekt polityczny, państwowy, tego pojęcia („ojczyzna ideologiczna” w terminologii Stanisława Ossowskiego²⁸) okazał się tu zatem silniejszy od aspektu duchowego i osobistego („ojczyzna prywatna”, *Heimat*). Świadczy to też o silnym aksjologicznym nacechowaniu tego słowa w systemie pojęciowym Nowaka-Jeziorańskiego, o usytuowaniu go w najwyższych rejestrach wartości, wręcz „uświęceniu” – jak w sztandarowym hasle „Bóg – Honor – Ojczyzna”.

Naród, społeczeństwo

Do kluczowych pojęć w świecie wartości Jana Nowaka-Jeziorańskiego należy też wyraz „naród” – jak zwróciła uwagę Jadwiga Puzynina: *leksem szczególnie uzależniony od poglądów polityczno-społecznych użytkowników języka, a jednocześnie zawsze pojęciowo nieostry*²⁹. By określić jego znaczenie – zgodne z intencjami nadawcy – trzeba uwzględnić jego szeroko rozumiany światopoglądowy *punkt widzenia i perspektywę*³⁰. Puzynina wyróżnia podstawowe cztery perspektywy, z których może być ujmowane pojęcie „narodu”: 1. kulturową (z udziałem czynnika językowego i historycznego); 2. ideologiczną (uznającą za istotny czynnik świadomości narodowej); 3. państwowo-obywatelską; 4. nacjonalistyczną (opartą na pochodzeniowym czynniku „czystości etnicznej”).

U Nowaka – w jego publicystyce i literaturze wspomnieniowej – pojęcie „narodu” pojawia się w pierwszej i drugiej wyodrębnionej wyżej perspektywie światopoglądowej i aksjologicznej. Trzecia, opierająca się na kryterium formalnym (obywatelstwo danego państwa) wydaje się tu

²⁷ Ibidem, ss. 319-320.

²⁸ Zob. przyp. 22.

²⁹ J. Puzynina, *Naród, społeczeństwo, państwo, kraj* [w:] *Słowo – wartość – kultura*, Lublin, 1997, s. 383.

³⁰ zob. J. Bartmiński, *Punkt widzenia, perspektywa, językowy obraz świata* [w:] *Językowy obraz świata*, op. cit., s. 116.

mniej istotna. Wobec czwartej, nacjonalistycznej perspektywy, stanowisko Nowaka było zawsze jednoznacznie negatywne.

W jednym z pierwszych swoich publicznych wystąpień w Polsce po niemal półwiecznej nieobecności – w przemówieniu „Na otwarciu Krajowej Szkoły Administracji Publicznej” w 1990 r. – na czele wartości, które pragnął przekazać młodemu pokoleniu postawił „patriotyzm bez wrogości”, który wywodził z nauk własnej matki. Jak wspominał: *wbijają nam do głowy, że rozbrat z nauką chrześcijańską następuje tam, gdzie własny naród przeciwstawiamy innym, a więc tam, gdzie miłość dla swoich przetrada się we wrogość, nienawiść czy pogardę wobec innych*³¹. Adam Mickiewicz zawarł tę myśl w krótkim zdaniu: *„Kto mówi o interesie jednego narodu – staje się wrogiem wolności”*³².

W dalszej części tego wystąpienia Jan Nowak-Jeziorański rozwinął swoje rozumienie patriotyzmu w epoce tworzącej się wspólnoty europejskiej, nawiązując do koncepcji „Europy ojczyzn” generała de Gaulle’a i wskazując, że: *Patriotyzm, który we własnej wspólnotie narodowej widzi organiczną część wspólnoty europejskiej czy ogólnoludzkiej, nie może prowadzić do roztopienia własnego, odrębnego dziedzictwa w jakiejś bezkształtnej, kosmopolitycznej masie (...) wspólnota europejska tylko wtedy będzie zdrowa i silna, gdy zachowana zostanie ta potężna więź, jaką jest przywiązanie do własnej ojczyzny*³³.

Wydaje się, że na szczególną waloryzację kategorii narodu przez Jeziorańskiego wpłynęły doświadczenia wojenne, a zwłaszcza militarna klęska Powstania Warszawskiego, ale także przemyślenia z pierwszych lat powojennych, wnioski, które wyciągnął z obserwacji światowej sceny politycznej, zwłaszcza w relacjach amerykańsko-sowieckich. Wtedy kształtowały się jego koncepcje kontynuacji walki o wolną Polskę – nie na drodze walki zbrojnej, ale poprzez odwołanie się do czynnika świadomości narodowej i podtrzymanie poczucia tożsamości historycznej i kulturowej.

Nie oznaczało to wszakże – jak mówił w rozmowie z Andrzejem Krajewskim z 1988 roku – całkowitej rezygnacji z idei walki zbrojnej i „ofiar krwi” narodu, gdyby zaistniała taka konieczność i wymagały tego okoliczności historyczne: *Nie wolno przy tym stawiać sprawy w ten sposób, że ofiara krwi musi być całkowicie wykreślona z naszego rozumowania poli-*

---

³¹ Warto tu zwrócić uwagę na zbieżność argumentacji Nowaka-Jeziorańskiego z rozważaniami Jana Pawła II: Charakterystyczne dla nacjonalizmu jest bowiem to, że uznaje tylko dobro własnego narodu i tylko do niego dąży, nie licząc się z prawami innych. Patriotyzm natomiast, jako miłość ojczyzny, przyznaje wszystkim innym narodom takie samo prawo jak własnemu, a zatem jest drogą do uporządkowanej miłości społecznej – *Pamięć i tożsamość*, op. cit., s. 73.

³² J. Nowak-Jeziorański, *W poszukiwaniu nadziei*, op. cit. s. 255.

³³ *Ibidem*, s. 256.

tycznego, ponieważ – jak to ktoś powiedział – życie ludzkie jest najwyższą wartością. To jest nieprawda z punktu widzenia katolickiego, ale to jest także nieprawda z punktu widzenia obrony wartości narodowych. (...) Rzecz w tym, by zachować tę gotowość do właściwej chwili³⁴. Naród zatem nie jest wartością najwyższą (świętą), bo jest nią – dla chrześcijanina – idea zbawienia i życia wiecznego. Ale należy do grupy wartości – sięgając do terminologii Józefa Tischnera – „po ludzku świętych”.

Na aksjologiczne (i historyczne) źródła narodu wskazywał Tischner w polemice z Jerzym Turowiczem: *Człowiek podejmuje swoją przeszłość, swoje dziedzictwo, swój spadek po ojcach. Tak tworzą się dzieje człowieka. Wciąż z jakąś nadzieją i wciąż z jakimś wyborem dziedzictwa. Tak tworzy się Naród. (...) żeby była filozofia narodu, muszą być takie „idee” jak: sprawiedliwość, suwerenność, dobro wspólne, praworządność, rozwijająca się wolność. Idee te nazywamy wartościami*³⁵.

Również Jan Paweł II wiązał pojęcie narodu w sposób integralny i nierozłączny z historyczną i kulturową tożsamością człowieka. Wychoząc od definicji: *Termin „naród” oznacza tę społeczność, która znajduje swoją ojczyznę w określonym miejscu świata i która wyróżnia się wśród innych własną kulturą*³⁶ – wskazywał na niezbywalny związek pojęcia narodu z historią: *Ludzie piszą o dziejach grupy, do której należą. Czasem piszą też o dziejach osobistych (...), ale bardziej znaczące jest, że piszą też o dziejach swoich narodów. I te zobjektywizowane i utrwalone na piśmie dzieje narodów są jednym z istotnych elementów kultury – elementem, który stanowi o tożsamości narodu w wymiarach czasowych*³⁷.

Podobne pojmowanie narodu znajdujemy u Nowaka-Jeziorańskiego: *Pamiętam, jak wielki wrażenie wywarło na mnie odkrycie w Ostrowiu Tumskim w Poznaniu, w pobliżu grobów Mieszka i Bolesława, ogromnej kamiennnej misy o średnicy kilku metrów. Tu było źródło, które w ciągu tysiąclecie rozlało się w wielką rzekę. Gdyby przy tej chrzcielnicy, obok poddanych pierwszego historycznego władcy zebrali się wszystkie następne pokolenia, także i te, które przyjdą po nas – stanowiłyby wielką wspólnotę, którą dziś określamy słowem naród*³⁸.

W tekstach Nowaka w podobnym obszarze konotacyjnym, co pojęcie narodu, pojawiało się często określenie „społeczeństwa” – w słownikowym znaczeniu: *zbiorowości ludzkiej żyjącej w tym samym okresie czasu*

³⁴ *Zmienia się wiatr historii* [w:] A. Krajewski, *Kiedy Polska...* O swoim widzeniu przyszłości mówią J. Nowak, A. Celiński, ks. J. Tischner, T. G. Ash, Adam K. (Kaufman), Z. Najder, Warszawa, 1989, s. 10.

³⁵ J. Tischner, *Myślenie według wartości*, op. cit., ss. 274-275.

³⁶ Jan Paweł II, *Pamięć i tożsamość...*, op. cit., s. 74.

³⁷ *Ibidem*, s. 79.

³⁸ J. Nowak-Jeziorański, *W poszukiwaniu nadziei*, op. cit. s. 317.

na określonym terytorium³⁹, czyli w publicystyce omawianego autora – terytorium kraju, Polski (*Będziemy mówili głośno to, czego społeczeństwo polskie wypowiedzieć głośno nie może*⁴⁰). Podkreślone wyrażenie zastępuje tu (prawdopodobnie z powodów stylistycznych) słowo „naród”.

Oba te pojęcia występowały w tekstach Jeziorańskiego w konotacjach semantycznych neutralnych (opisowych) bądź też były dodatnio nacechowane aksjologicznie i emocjonalnie (zwłaszcza pojęcie „narodu”) – na przykład w niektórych wypowiedziach o charakterze osobistym (w wielu miejscach „Kuriera z Warszawy”, w kilku wystąpieniach publicznych w Polsce po 1989 r.), bądź programowym (np. podczas inauguracji działalności Rozgłośni Polskiej RWE). Używane wtedy były w opozycji do represyjnego systemu społeczno-politycznego (komunizmu), bądź reżimu aktualnie sprawującego władzę.

Uwagi końcowe

Skupiliśmy się w tym wystąpieniu na kilku kluczowych dla określenia przestrzeni aksjologicznej Jana Nowaka-Jeziorańskiego pojęciach, wskazaliśmy też na ich źródła w kręgu wartości wyniesionych z dzieciństwa i młodości autora „Wojny w eterze”. By naszkicowany obraz był pełniejszy, należałoby uzupełnić go o sposób pojmowania przez Nowaka demokracji i państwa, omówić jego zróżnicowany (bo powiązany z bieżącą w danym okresie strategią polityczną) stosunek do komunizmu i rewizjonizmu, spróbować określić wyznaczniki jego poglądów politycznych (ideologicznych), wreszcie zająć się toczonymi przez niego – zarówno przed, jak i po 1989 roku – bataliami w obronie prawdy historycznej. Zaznaczone tu kwestie szerzej rozwijam w książce „Aksjologia i polityka w pisarstwie i działalności Jana Nowaka-Jeziorańskiego”.

---

³⁹ J. Puzynina, *Naród, społeczeństwo, państwo, kraj* [w:] *Słowo – wartość - kultura*, op. cit., s. 391.

⁴⁰ Z przemówienia inaugurującego działalność R. P. RWE – J. Nowak-Jeziorański, *Polska droga ku wolności...*, op. cit., s. 15.

CZEŚĆ IV
WSPOMNIENIA

Janusz Hereźniak

DOKTOR LUCYNA FAGASIEWICZ

Fot. 1. Lucyna Fagasiewicz w roku 1952 po uzyskaniu tytułu magistra filozofii w zakresie botaniki.

Minęło już siedem lat – 3.08.2003 r. – od śmierci dr Lucyny Fagasiewicz, emerytowanego starszego wykładowcy Uniwersytetu Łódzkiego, wybitnego badacza flory i roślinności Polski Środkowej, wieloletniego opiekuna i współtwórcy Zielnika Roślin Naczyniowych, społecznego nauczyciela akademickiego i wychowawcy młodej kadry botaników. Przez ponad 50 lat życia była nierozdzielnie związana pracą i sercem z Zakładem

i Katedrą Systematyki i Geografii Roślin (obecnie Katedrą Geobotaniki i Ekologii Roślin).

Lucyna Fagasiewicz urodziła się 27 października 1920 roku w Łodzi jako córka Stanisława Fagasiewicza (1888–1958) i Bronisławy z Rybczyńskich (1899–1944). Ojciec był mistrzem przędzalnianym w Fabryce WYROBÓW Bawełnianych S. Rossenblatta w Łodzi, a po II wojnie światowej – w Zakładach Bawełnianych, dawniej fabryce Gayera (do 1949 r.); w okresie okupacji pracował jako ślusarz w fabryce Scheiblera. Matka pozostawała przy mężu. Miała Ona również starszego, przyrodniego brata Lucjana Fagasiewicza (1912–1991), syna Stanisława Fagasiewicza i Weroniki z domu Zakrzewska, który był słuchaczem Wolnej Wszechnicy Polskiej, a po wyzwoleniu – studentem Wydziału Prawa UŁ, gdzie uzyskał tytuł magistra ekonomii.

Lucyna Fagasiewicz w roku 1934 ukończyła 7-klasową szkołę podstawową i rozpoczęła naukę w 4-klasowym Prywatnym Gimnazjum Heleny Miklaszewskiej w Łodzi. Edukację swą kontynuowała w Liceum Przyrodniczym tejże szkoły do wybuchu II wojny światowej, do grudnia 1939 r., kiedy szkoła została zamknięta przez okupanta. Będąc w połowie drugiej klasy licealnej kończy jej program w ramach tajnego nauczania. Świadectwo dojrzałości uzyskała 20 października 1940 r. po zdaniu egzaminów przed tajną Komisją Egzaminacyjną w Łodzi pod przewodnictwem Ks. dr. Jana Warczaka. Po zakończeniu wojny decyzja ta została uznana i zatwierdzona w roku 1945 przez specjalną Komisję Weryfikacyjną przy Kuratorium Oświaty w Łodzi.

Hitlerowska okupacja to okres prześladowań, łapanek i strasznej biedy. L. Fagasiewicz początkowo ukrywała się na wsi, później, od października 1941 r. została skierowana do pracy w Fabryce Obuwia Kramera w Łodzi przy ul. Wólczańskiej 12 jako cholewkarka. Niebawem, tj. 25.04.1944 r. umiera jej matka w wieku 45 lat. W sierpniu 1944 roku została wysłana na przymusowe roboty, do kopania okopów przeciwczołgowych na terenie powiatu konińskiego, a następnie w rejonie powiatu łączyckiego.

21 stycznia 1945, po wyzwoleniu Łodzi, powraca z robót przymusowych i niebawem zgłasza się do swego zakładu pracy, czyli do tej samej, lecz już państwowej Fabryki Obuwia nr 2, gdzie zostaje zatrudniona jako pracownik umysłowy (biuralistka).

W dniu 17 września 1945 roku zapisała się na studia na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym Uniwersytetu Łódzkiego – sekcję botaniczną (immatrykulacja 20.11.1945). Od roku 1947 pracuje jako praktykantka w Zakładzie Systematyki i Geografii Roślin UŁ. Po trzecim roku studiów, pomimo pomocy finansowej brata Lucjana, została zmuszona do podjęcia pracy zarobkowej jako nauczycielka kontraktowa w IV Pań-

stwowym Żeńskim Gimnazjum i Liceum im. E. Szanieckiej w Łodzi (od 1.09.1948 do 30.07.1949 r.) oraz w I Państwowym Gimnazjum i Liceum dla Dorosłych w Łodzi (od 1.09.1948 do 3.06.1950 r.).

1 listopada 1949 roku, jako studentka biologii UŁ, zostaje zatrudniona na stanowisku zastępcy asystenta w Zakładzie Systematyki i Geografii Roślin UŁ kierowanym przez profesora Jakuba Mowszowicza.

W roku 1951 wykonała pod kierunkiem prof. J. Mowszowicza pracę magisterską pt. *Przegląd roślinności rezerwatu „Molenda” z uwzględnieniem dynamiki gatunków drzewiastych*, którą obroniła w roku 1952 uzyskując tytuł magistra filozofii w zakresie botaniki (dyplom nr 207 z dn. 12 lipca 1952 r.). Z dniem 1 stycznia 1952 otrzymała stanowisko asystenta, a od 1.07.1953 r. – starszego asystenta.

W roku 1954 został otwarty Jej przewód doktorski, a w 1960 roku odbyła się obrona rozprawy doktorskiej zatytułowanej *Łąki doliny Pilicy na odcinku od Przedborza do ujścia*. Promotorem pracy był prof. dr hab. J. Mowszowicz, natomiast recenzentami – prof. dr Zygmunt Gołonka z Wrocławia (łakarstwo) i prof. dr Władysław Matuszkiewicz z Warszawy (fitosocjologia). Stopień doktora nauk przyrodniczych uzyskała w dniu 13.12.1960, zaś dyplom doktora Nr 45 wydano w Łodzi 15 lutego 1963 r.

Dr L. Fagasiewicz pracowała na stanowisku adiunkta od 1 lipca 1956 do 30 września 1967, a od 1 października 1967 r. została przeniesiona na etat starszego wykładowcy i pozostała na nim aż do uzyskania wieku emerytalnego, do 31 grudnia 1983 r. Będąc na emeryturze od 1.01.1984 roku trzykrotnie, do roku 1991, była zatrudniona na 1/2 etatu specjalisty biologa, zaś od 1.10.1991 do 3.08 2003 r. (do śmierci) – na 1/3 etatu specjalisty biologa, w grupie pracowników naukowo-technicznych, zajmując się głównie kolekcją roślin naczyniowych Zielnika Uniwersytetu Łódzkiego.

Naukowe zainteresowania botaniczne dr Lucyny Fagasiewicz koncentrowały się początkowo na florze ówczesnego województwa łódzkiego i regionów sąsiednich, które stanowiły „białą plamę” w zakresie poznania miejscowej flory. Rośliny naczyniowe z tego terenu były zbierane przez różne osoby związane z Zakładem, a następnie z Katedrą Systematyki i Geografii Roślin UŁ. Byli to głównie pierwsi pracownicy naukowcy i techniczni oraz studenci, a wśród nich: J. Mowszowicz, L. Fagasiewicz, R. Sowa, J. Lembke, J. Bogusławski, J. Jersak, K. Owiński, J. B. Faliński, T. Chmielewski, S. Tomaszewski, E. Kazimierski, T. Proceł, L. Dryzek, L. Pijewska, S. Jackiewicz i Moranda. Gromadzone wówczas zbiory stały się zaczątkiem profesjonalnego Zielnika. Główny ciężar odpowiedzialności za tworzenie Zielnika Roślin Naczyniowych spoczywał od roku 1949 na Lucynie Fagasiewicz aż do Jej śmierci w roku 2003.

W latach 50. ubiegłego wieku, za zgodą i z pomocą prof. J. Mowsowicza, mgr Lucyna Fagasiewicz uporządkowała zebrane dotąd materiały zielnikowe i opublikowała je pod swoim nazwiskiem w artykule zatytułowanym *Notatki florystyczne* w czołowym polskim czasopiśmie florystycznym – *Fragmenta Floristica et Geobotanica* w Krakowie (1955). Była to prawdopodobnie pierwsza publikacja, która powstała na oryginalnych materiałach pochodzących z tworzącego się *Herbarium Universitatis Lodziensis*.

Po czterech latach L. Fagasiewicz opublikowała w Zeszytach Naukowych Uniwersytetu Łódzkiego, Serii II, kolejne *Notatki florystyczne* oparte głównie na Jej materiałach pochodzących z doliny Pilicy oraz z dwóch rezerwatów, cisowego „Jasień” i jodłowego „Kobiele Wielkie”. Następne notatki florystyczne dotyczyły określonych, systematycznych grup roślin, tj. turzyc, widłaków i paproci, zebranych z różnych regionów kraju, w tym z Ziemi Łódzkiej.

Tę cenną serię florystycznych artykułów dr L. Fagasiewicz konsekwentnie prowadziła do końca swego życia. Ostatnia, dziewiętnasta część ukazała się już po niespodzianej śmierci Autorki, w roku 2005, w nowej edycji czasopisma *Acta Universitatis Lodzensis, Folia Biologica et Oecologica*.

Dr Lucyna Fagasiewicz należała do cenionych znawców flory polskiej nie tylko w naszej Katedrze, gdzie była ostatnią, rozstrzygającą „Instancją” w zakresie taksonomicznej identyfikacji roślin. Wynikało to z Jej talentu taksonomicznego, charakteru, wielkiej uczciwości, odpowiedzialności, dokładności oraz dociekliwości podczas oznaczania najtrudniejszych grup i taksonów roślin, np. traw, turzyc lub gatunków z rodzajów *Alchemilla* i *Hieracium*.

Całe to doświadczenie florystyczne zdobywała i wykorzystywała współtworząc i prowadząc Zielnik Uniwersytetu Łódzkiego – czwarty pod względem wielkości w kraju (ponad 300 tys. arkuszy) – jedyny ze zbiorami pochodzącymi z Polski Środkowej, z którego korzystają botanicy z wszystkich ośrodków naukowych w Polsce i z wielu krajów ościennych.

Poza florystyką, była również wytrawnym badaczem roślinności środkowej Polski, które prowadziła wówczas nowymi, dziś powszechnie stosowanymi metodami fitosocjologicznymi francusko-szwajcarskiej szkoły Josiasa Braun-Blanqueta.

Dr Lucyna Fagasiewicz, jako pierwsza – dzięki swej wiedzy florystycznej – przyswoiła sobie w pełnym zakresie powszechnie stosowane metody fitosocjologiczne, korzystając również z licznych kontaktów i współpracy z ośrodkami naukowymi w Krakowie, Warszawie, Poznaniu i Wrocławiu. W tych okolicznościach powstała w latach 1957–1958 pierwsza w Katedrze Systematyki i Geografii Roślin UŁ praca wykonana

metodą fitosocjologiczną, w oparciu o 100 zdjęć fitosocjologicznych, autoryzowana przez L. Fagasiewicz, K. Sztampke i Z. Wojciechowską pt. *Rezerwat jodłowy Kobiela Wielkie* (opublikowana w Zeszytach Naukowych UŁ w roku 1960). Kilka lat później ukazały się dwie kolejne prace florystyczno-fitosocjologiczne dotyczące rezerwatów „Molenda” i „Wolbórka”.

Ukoronowaniem badań fitosocjologicznych była Jej praca doktorska pt. *Łąki doliny Pilicy na odcinku od Przedborza do ujścia*, wykonana niezwykle starannie pod względem merytorycznym i metodycznym, wzbogacona m.in. odkrywkami glebowymi pochodzącymi z sześciu zidentyfikowanych zespołów i zbiorowisk turzycowo-łąkowych. Autorka wyróżniła w niej nowy podzespół, w zespole szuwaru turzycy zaostrożonej *Caricetum gracilis equisetosum limosae* Fagasiewicz 1963. Istnienie tego podzespołu potwierdził Denisiuk (1967) w swych badaniach roślinności łąk turzycowych w dolinie Warty. Doktorat L. Fagasiewicz został opublikowany przez Łódzkie Towarzystwo Naukowe w Pracach Wydziału III w roku 1963.

Dorobek publikacyjny dr L. Fagasiewicz składa się z 33 prac, w tym 30 oryginalnych prac twórczych, jednego tłumaczenia i dwóch prac popularnonaukowych.

Szczególnie bogaty jest wkład dr L. Fagasiewicz w proces kształcenia przyrodniczego na różnych poziomach nauczania, głównie na studiach stacjonarnych i zaocznych oraz młodej kadry w drodze do awansu naukowego. Była powszechnie znana i szczególnie ceniona za posiadaną wiedzę i gotowość niesienia pomocy przy oznaczaniu roślin, szczególnie tych diagnostycznie najtrudniejszych. Dla wszystkich nas była do końca nauczycielem i arbitrem weryfikującym ostatecznie trafność naszych taksonomicznych diagnoz.

Formalnie była opiekunem ok. 50 prac magisterskich. Długa i różnorodna jest lista zajęć, jakie prowadziła; były to: ćwiczenia z systematyki roślin dla studentów II roku (od 1951 r.), pracownia botaniczna na II roku studiów botanicznych (od 1954 r.), pracownia specjalistyczna dla IV roku studiów stacjonarnych, wykłady i ćwiczenia z fitogeografii dla II roku kierunku geograficznego (1955/57), wykłady z systematyki roślin dla II r. studiów zaocznych, ćwiczenia dla II, III i V roku studiów zaocznych (1958/59), wykłady z ochrony przyrody na studiach stacjonarnych i zaocznych dla wszystkich studentów kierunku biologicznego (od roku akademickiego 1961/62), ekologii i geografii roślin dla V i VI roku studiów zaocznych.

Lucyna Fagasiewicz czynnie uczestniczyła w życiu publicznym, chętnie podejmując działania społeczne o charakterze zorganizowanym lub spontanicznym. Od roku 1949 była aktywnym członkiem Związku Nauczycielstwa Polskiego, m.in. jako członek i przewodniczący Komisji

Stółówek Rady Zakładowej ZNP. W roku 1980 wstąpiła do NSZZ „Solidarność” (wybrana delegatem Wydziału na zebranie założycielskie), była również członkiem Rady Osiedla „Obywatelska-Piękna” Ł.S.M, a od roku 1949 – członkiem Polskiego Towarzystwa Botanicznego. W latach 1954–1961 pełniła funkcję skarbnika Zarządu Oddziału Łódzkiego PTB w Łodzi, zaś w latach 1983–1986 – przewodniczącego Komisji Rewizyjnej tegoż Oddziału. Przez wiele lat była także członkiem Towarzystwa Przyjaciół Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Zarząd Oddziału Łódzkiego (nr leg. 048/198586).

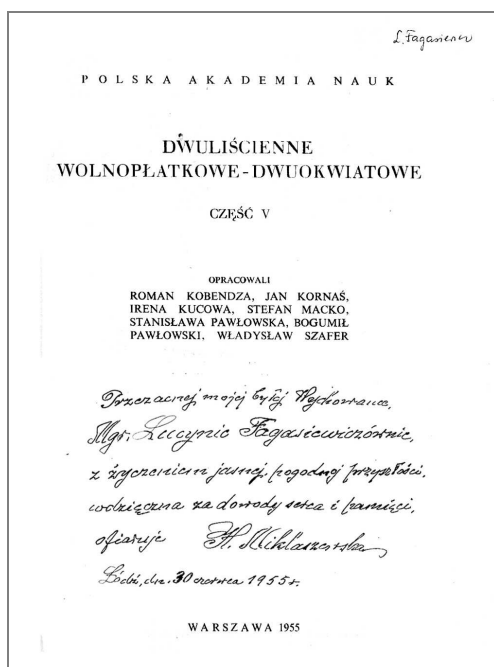
Dr Lucyna Fagasiewicz miała niepowtarzalną osobowość, którą wykształciła siłą swej woli, w warunkach zderzenia dopiero co zapoznanych młodzieńczych ideałów z brutalnością okrutnej wojny. Całą swoją życiową siłę i energię czerpała z głębokiej religijności, którą wyniosła z domu, a wykształciła i intelektualnie pogłębiła w znanym, prywatnym, żeńskim Gimnazjum Heleny Miklaszewskiej w Łodzi, m.in. poprzez przynależność do organizacji harcerskiej prężnie działającej w tej szkole.

Hasło i przesłanie, pod którym wychowywano tu młode dziewczęta od roku 1911, było wyryte złotymi literami na białej, marmurowej tablicy Jubileuszowej Szkoły: *Najwyższą ze wszystkich miłości ziemskich jest miłość idei podejmowanej Ad majorem Dei et Patriae glorium*. Niestety, tablica ta została zniszczona przez hitlerowskich okupantów w grudniu 1939 roku. Szkoła ta, swym programem wychowawczym i działalnością oświatowo-patriotyczną oraz społeczną, potrafiła stworzyć, mimo krótkiego czasu jej istnienia (do połowy 1948 r.), wśród swoich wychowanek niezwykłą atmosferę więzi i serdecznej przyjaźni, która przerodziła się i trwa do dziś, w postaci corocznie organizowanych zjazdów absolwentek – „Miklaszanek”.

Organizatorką tych spotkań była również dr Lucyna Fagasiewicz. W jednym ze swych sprawozdań – liście do „Miklaszanek” – informuje, że *W spotkaniu koleżeńskim 29 maja 1999 roku wzięło udział 78 koleżanek z różnych roczników. Bardzo wiele spośród tych, które nie mogły przybyć, telefonowało lub przysłało listy*. W dalszej części znalazł się także komunikat, że *opracowanie o p. Przełożonej H. Miklaszewskiej i Jej Szkole zostało już złożone w Drukarni Archidiecezjalnej i prawdopodobnie ukaże się wkrótce*; autorkami opracowania były Jadwiga Thum-Pawlikowa, Lucyna Fagasiewicz, Barbara Pogońska Offierska i Helena Ostrowska-Stachowa.

Jednocześnie, do dziś wciąż pojawiają się liczne wspomnienia o tej wyjątkowej Szkole w różnych pismach, m.in. Lucyna Fagasiewicz wraz z Barbarą Pogońską Offierską napisały tekst zatytułowany *Była w Łodzi taka szkoła...* („Niedziela” nr 23B z dn. 4.06.1995).

Fot. 2. Dedykacja przełożonej Heleny Miklaszewskiej na stronie tytułowej części V tomu VII *Flory Polskiej* ofiarowanej Lucynie Fagasiewicz z okazji imienin.

Jak głęboką troską, serdeczną opieką i przyjaźnią – trwającą przez wiele lat po zakończeniu nauki – otoczone były absolwentki tej szkoły przez Przełożoną Helenę Miklaszewską świadczy ofiarowanie przez Nią Pani Lucynie, z okazji imienin (dnia 30 czerwca 1955 r.) poważnej publikacji naukowej pt. *Flora Polska*, tom VII, z dedykacją: *Przeczacnej mojej byłej Wychowance, Mgr. Lucynie Fagasiewiczównie, z życzeniem jasnej, pogodnej przyszłości, wdzięczna za dowody serca i pamięci, ofiaruje H. Miklaszewska*. Był to niezwykle trafny i cenny prezent, biorąc pod uwagę, że dla Pani Lucyny był to okres niezwykle trudny: chory ojciec na utrzymaniu, intensywna praca nad doktoratem i nowe zajęcia dydaktyczne w Katedrze. A książka? – świeżo wydana, niezwykle cenna, potrzebna w pracy naukowej i dydaktycznej; stąd zachowała się do dziś ze śladami intensywnego użytkowania.

Po 50. latach dr Lucyna Fagasiewicz, niejako powróciła do przerwanej niegdyś edukacji, kończąc w roku 1990 5-letnie studia teologiczne w Instytucie Teologicznym w Łodzi z wynikiem bardzo dobrym (dyplom L. 9/048/90, Łódź. 10.11.1990).

Dr Lucyna Fagasiewicz należała do tych ludzi, którzy za cel swego życia obrali sobie moralną doskonałość, a tacy – w opinii publicznej – są

zwykle nie do zniesienia dla otoczenia! Pani Lucyna – poprzez swoje doświadczenia życiowe – była przede wszystkim osobą wrażliwą na ludzką niedolę, cierpienie, krzywdę i wszelką niesprawiedliwość. Przeciwwstawiała się nieprawości oraz wielorakim formom nieuczciwości, łamania powszechnie przyjętych praw, norm i wartości. Nie przechodziła też obojętnie obok problemów trudnych, co prowadziło często do niezrozumienia Jej konsekwentnej postawy i nie przysparzało akceptacji.

Będąc osobą samotną, podejmowała liczne próby działań charytatywnych, społecznie użytecznych, m.in. podjęła się opieki nad dziećmi pozbawionymi ciepła rodzinnego domu. W latach 80. ubiegłego wieku wzięła pod opiekę z Domu Dziecka rodzeństwo, Janeczkę i Mariusza, którym pomagała i opiekowała się, przyjmując ich w domu w wyznaczonych dniach, głównie w okresie weekendu. Niewątpliwym sukcesem dr L. Fagasiewicz – w tym przypadku – było przysposobienie i doprowadzenie Janeczki do I Komunii Świętej w maju 1986 roku. W sierpniu tegoż roku razem wyjechały na wycieczkę do Włoch, m.in. do Certosa de Pavia, gdzie Pani Lucyna miała znajomych Włochów. Wszystko to jednak nie pomogło w utrzymaniu dalszych kontaktów; zbyt duże były różnice wiekowe i mentalne, zbyt różne nadzieje, potrzeby i oczekiwania – prawie całkowity brak punktów styecznych.

Natomiast tym wszystkim, którzy zaufali Lucynie Fagasiewicz – a było ich wielu – służyła życzliwą pomocą i mądrą radą w sprawach osobistych, zawodowych i publicznych. W swym bogatym, choć niełatwym życiu zasłużyła na uznanie i szacunek tych, którzy Ją głębiej poznali. Znalazło to również odbicie w przyznanych Jej odznaczeniach państwowych i resortowych oraz nagrodach naukowych i dyplomach uznania; otrzymała m.in. Złoty Krzyż Zasługi (1973) i Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski (1985), Złotą Odznakę Uniwersytetu Łódzkiego (1971), Dyplom przodującego działacza ruchu spółdzielczego (1977), List gratulacyjny w uznaniu zasług z okazji 50-lecia Łódzkiego Oddziału PTB w Łodzi (1995), Nagrodę Rektora – zespołową II stopnia za publikację: „Wartości środowiska przyrodniczego dorzecza Pilicy...” w Studiach Ośrodka Dokumentacji Fizjograficznej PAN w Krakowie (1978), wielokrotne nagrody Rektora Uniwersytetu Łódzkiego i ZNP.

Dla nas, najbliższych Jej współpracowników i kolegów pozostanie we wdzięcznej pamięci, jako osoba skromna, rzetelna i odpowiedzialna, podejmująca często zadania trudne, niepopularne, nie przynoszące awansów, sławy lub pieniędzy, a nawet kontrowersyjne – ale zawsze społecznie i moralnie w pełni uzasadnione. Jej brak ciągle odczuwamy i wiemy, że niełatwo będzie nam tę pustkę wypełnić – szukając lub wychowując równie doświadczonego, odpowiedzialnego, gorliwego i ze wszech miar zaangażowanego następcę. Cześć Jej pamięci!

Dr Lucyna Fagasiewicz spoczywa w grobie rodzinnym w Łodzi, na Cmentarzu św. Franciszka przy ul. Rzgowskiej 156/158, w kwaterze 19, front do kwatery 15/17, grób 46.

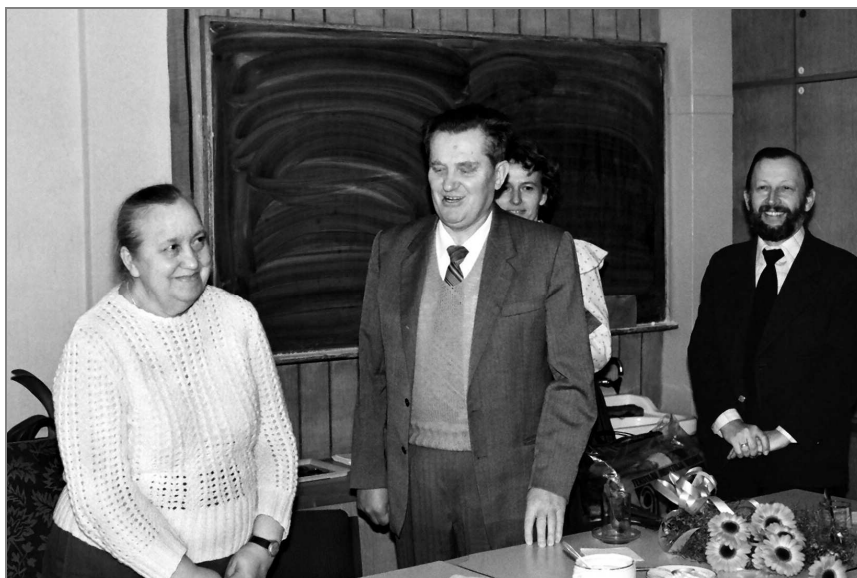
Twórczość publikacyjna dr Lucyny Fagasiewicz

1. Fagasiewicz L. 1955. Notatki florystyczne. *Fragm. Florist. Geobot. Ann. II.*, Pars 2: 20-23.
2. Fagasiewicz L. 1959. Notatki florystyczne. *Zesz. Nauk. UŁ. Nauki Mat.-Przyr.*, Ser. II, z. 6: 53-56.
3. Fagasiewicz L., Sztampke K. 1960. Rezerwat jodłowy Kobile Wielkie. *Tamże*, z. 8: 93-103.
4. Fagasiewicz L. 1961. Zespół turzycy zaostrojonej w dolinie Pilicy (*Caricetum gracilis* Tüxen 1937). *Tamże*, z. 10: 139-143 + 1 tab.
5. Fagasiewicz L. 1963. Łąki doliny Pilicy na odcinku od Przedborza do ujścia. *Prace Łódzkiego Tow. Nauk. Wyd.* III, 89, ss. 75 + 20 fot. + 9 tab.
6. Fagasiewicz L. 1966. Rezerwat jodłowy Molenda pod Łodzią. *Zesz. Nauk. UŁ. Ser. II*, z. 22: 43-81. + 2 tab.
7. Fagasiewicz L. 1967. Rezerwat Wolbórka. *Tamże*, z. 23: 101-111. + 2 tab.
8. Mowszowicz J., Fagasiewicz L. 1967. Przerastanie (proliferaacja) koszyczków u cynii lub jakobinki (*Zinnia elegans* Jacq.). *Wszechświat* 11: 281a.
9. Fagasiewicz L., Żukowski W. 1968. Gatunki z rodzaju *Alchemilla* L. w zbiorach zielnikowych Katedry Systematyki i Geografii Roślin. *Cz. 1. Zesz. Nauk. UŁ. Ser. II*, z. 28: 75-81.
10. Fagasiewicz L. 1971. Materiały zielnikowe z rodziny Cyperaceae, podrodziny Cyperioideae Polski (Na podstawie zbiorów zielnika byłej Katedry Systematyki i Geografii Roślin Uniwersytetu Łódzkiego). *Tamże*, z. 41: 117-134.
11. Fagasiewicz L. 1972. Widłaki i paprocie w *Herbarium Universitatis Lodziensis*. *Tamże*, z. 51: 105-126.
12. Fagasiewicz L. 1976a. Materiały do flory Polski w *Herbarium Universitatis Lodziensis* (Cz. IV). *Acta Univ. Lodz. Zesz. Nauk. UŁ. Nauki Mat.-Przyr.*, Ser. II, z. 2: 25-47.
13. Fagasiewicz L. 1976b. Materiały do flory Polski w *Herbarium Universitatis Lodziensis*. Cz. V. *Tamże*, z. 8: 3-15.
14. Fagasiewicz L. 1978. Materiały do flory Polski w *Herbarium Universitatis Lodziensis*. Cz. VI. *Tamże*, z. 20: 309-340.
15. Fagasiewicz L. 1978. Roślinność kserotermiczna dorzecza Pilicy. W: *Wartości środowiska przyrodniczego Dorzecza Pilicy i zagadnienia jej ochrony*. *Studia Ośrod. Dokument. Fizjogr. T. VI*: 137-144.
16. Fagasiewicz L. 1979. Materiały do flory Polski w *Herbarium Universitatis Lodziensis*. Cz. VII. *Acta Univ. Lodz. Zesz. Nauk. UŁ. Nauki Mat.-Przyr.*, Ser. II, z. 8: 3-15.
17. Fagasiewicz L. 1979. Materiały do flory Polski w *Herbarium Universitatis Lodziensis*. Cz. VIII. *Tamże*, z. 27: 163-185.
18. Fagasiewicz L. 1981. Materiały do flory Polski w *Herbarium Universitatis Lodziensis*. Cz. IX. *Acta Univ. Lodz. Folia botanica* 1: 207-223.
19. Fagasiewicz L. 1984. Materiały do flory Polski w *Herbarium Universitatis Lodziensis*. Cz. X. *Tamże*, z. 3: 239-281.
20. Fagasiewicz L., Czyżewska K., Olaczek R. 1986. Flora naczyniowa Załęczańskiego Parku Krajobrazowego (Wyżyna Wieluńska). *Acta Univ. Lodz., Folia sozol.* z. 2: 225-276.

21. Fagasiewicz L. 1986a. Analiza flory naczyniowej Załęczańskiego Parku Krajobrazowego (Wyżyna Wieluńska). Tamże, z. 2: 277- 313.
22. Fagasiewicz L. 1986b. Materiały do flory Polski w *Herbarium Universitatis Lodzian-sis*. Cz. XII. Acta Univ. Lodz., Folia bot. 4: 223-246.
23. Fagasiewicz L. 1987. Materiały do flory Polski w *Herbarium Universitatis Lodzian-sis*. Cz. XI. Tamże, z. 5: 195-229.
24. Fagasiewicz L. 1989. Materiały do flory Polski w *Herbarium Universitatis Lodzian-sis*. (Cz. XIII). Tamże, z. 6: 131-153.
25. Fagasiewicz L. 1990. Materiały do flory Polski w *Herbarium Universitatis Lodzian-sis*. Cz. XIV. Tamże, z. 7: 129-163.
26. Fagasiewicz L., Witosławski P. 1991. Materiały do flory Polski w *Herbarium Univer-sitatis Lodzian-sis*. Cz. XV. Tamże, z. 8: 59-71.
27. Fagasiewicz L. 1998. Materiały do flory Polski w *Herbarium Universitatis Lodzian-sis*. Cz. XVI. Tamże, z. 12: 131-161.
28. Fagasiewicz L. 2000. Materiały do flory Polski w Zielniku Uniwersytetu Łódzkiego. Cz. XVII. Caryophyllaceae - Silenoideae. Tamże, z. 15: 131-192.
29. Fagasiewicz L. 2001. Materiały do flory Polski w Zielniku Uniwersytetu Łódzkiego. Cz. XVIII. Caryophyllaceae: Alsinoideae i Paronychioideae. Tamże, z. 16: 157-211.
30. Fagasiewicz L. 2005. Materials to the Polish flora in the Herbarium of the University of Łódź. Part XIX. Adoxaceae, Alismataceae, Araceae, Aristolochiaceae, Asclepiada-ceae, Balsaminaceae, Butomaceae, Gentianaceae, Hippuridaceae, Hydrocharitaceae, Lythraceae, Menyanthaceae, Scheuchzeriaceae. Acta Univ. Lodz., Folia Biol. Oecol. 2: 99-150.
31. Heywood V.H. 1974. Taksonomia roślin [Plant taxonomy]. PWN, Warszawa, ss. 111. [tłumaczenie z języka angielskiego].
32. Fagasiewicz L. 1958. Zwalczenie kianianki. Gromada – Rolnik Polski, nr 105 (972) z 1.09.1958, ss.10.
33. Fagasiewicz L., Pogońska Offierska B. 1995. Była w Łodzi taka szkoła... Niedziela, nr 23 B z dn. 4.06.1995, Łódź.

Fot. 3. Katedra Botaniki UŁ, 1984; uroczystość z okazji uzyskania wieku emerytalnego przez dr Lucynę Fagasiewicz. Od lewej: J. Wiśniewski, K. Czyżewska, R. Olaczek, L. Fagasiewicz i R. Sowa.
(Fot. W. Maliński)

Fot. 4. Lucyna Fagasiewicz przyjmuje laudacje podczas uroczystości z okazji uzyskania wieku emerytalnego. Od lewej: L. Fagasiewicz, R. Sowa, E. Filipiak i J. Hereźniak.
(Fot. W. Maliński)